Poštnina plačana v gotovini

Posamezna številka 10 din

Polet

IZDAJA FIZKULTURNA ZVEZA SLOVENIJE

FIZKULTURNI TEDNIK

Leto VII. — Stev. 50. V Ljubljani, dne 9. decembra 1951

Dogodki prihodnjega tedna

FINALE POKALA FLRJ

Slovenke spet prvakinje FLRJ v odbojki

Železničar (Ljubljana) prvi, Spartak (Subotica) drugi

Ljubljana, 9. dec. Včeraj in danes so bile v dvorani na Taboru tekme za VI. državno prvenstvo v odbojki za ženske ekipe. To je bilo finalno tekmovanje, na katerem sta imeli pravico tekmovati po dve prvoplasirani ekipi iz vzhodne in zahodne skupine.

Vzhodno skupino sta zastopala Spartak iz Subotice in Železničar iz Beograda, zahodno pa Železničar iz Ljubljane, ekipa Branika, ki je imela prav tako pravico tekmovati, pa zaradi bolezni Kikljeve in Mlakarjeve ni nastopila. Namesto Branika je igrala izven konkurence v tem prvenstvu kombinirana ekipa Branika iz mariborskega Železničarja. Do leta 1946 so na vseh državnih prvenstvih zmagale mariborske igralke, ki pa so morale leta 1947 po 15-letnih zaporednih zmagah prepustiti naslov državnega prvaka boljšim igralkam ljubljanske Enotnosti. Enotnost je bila do lani najboljša, letos pa je na njeno mesto stopila ekipa ljubljanskega Železničarja, v katero je prestopila nekaj igralk Enotnosti. Tako so s Slovenke ponovno priborile naslov državnega prvaka in s tem pokazale, da so naše ženske v odbojki nenadkriljive. Če prištejemo k uspehu obeh moških ekip v Zagrebu še uspeh Železničarja, lahko ugotovimo, da je slovenska odbojka letos tudi napredovala. Od oktobra 1950 pa do danes je ženska ekipa Železničarja tako uspešno tekmovala, da ni izgubila v vseh dosedanjih srečanjih niti ene tekme. Pod vodstvom bivšega igralca Eda Slanine so se igralke ljubljanskega Železničarja, čeprav so še razmeroma mlade, prav hitro razvile v kvalitetno dobro ekipo. Posebno mlade igralke Černugljeva, Bitističeva, Jerebova in druge so prihajale točno na trening in s tem nadoknadile verzel, ki je nastala ob formiranju ženske ekipe pri Železničarju. S to zmago pa so igralke Železničarja dokazale, da je zapadna cona po kvaliteti boljša od obeh zastopnic vzhodnega dela. Veliko krivico je napravil tehnični odbor Odbojkarske zveze Jugoslavije tekmovalki Zupančevi, ko je ni uvrstil v državno reprezentanco. Ta igralka se odlikuje že več let na vseh tekmah, posebno pa je to potrdila na tem turnirju in v odločilni tekmi s Spartakom. Odločilna tekma med Spartakom in Železničarjem za prvo mesto, ki je bila v soboto, nas ni zadovoljila. Kvalitetno je bila igra slaba, ker smo opazili sistem petih podajačev in enega tolkača na obeh straneh. Vendar se nam zdi, da je bila igra labša, predvsem zaradi velike nervoze vseh igralk, ki so se zavedale važnosti tega srečanja.

Ženska ekipa Spartaka nas je nekoliko razočarala. Pričakovali smo boljšo igro, predvsem po zadnjih poročilih, ki so prihajala iz Subotice. Subotičanke igrajo zelo enostavno odbojko, najboljši pa sta Miloševa in Nagyjeva.

Ob tej priložnosti lahko omenimo da nas je tudi kombinirana ekipa Maribora razočarala. Po sestavi in dveh reprezentankah, ki sta bili v sestavi mariborske ekipe, smo več pričakovali od Štajerk. Glavna krivda za neuspeh je predvsem nevigranost, prav tako pa tudi nekatere tolkačice niso bile učinkovite. Med najboljši igralki v mariborski ekipi pa sta se uvrstili Žorževa kot podajačica in Flisova kot tolkačica.

Beograjski Železničar pa se je predstavil kot povprečna ekipa, v kateri se odlikuje edino ena tolkačica (Glumac II.).

TEHNIČNI REZULTATI:

Železničar (Lj) : Spartak 3:0
(16:14, 15:13, 16:14)
Maribor : Železničar (B) 3:0
(15:8, 15:9, 15:9)
Železničar (Lj) : Maribor 3:1
(15:12, 15:11, 14:16, 15:8)
Spartak : Železničar (B) 3:0
(15:11, 17:15, 15:3)
Spartak : Maribor 3:1
(11:15, 15:9, 15:11, 15:12)
Železničar (Lj) : Železničar (B) 3:1
(13:15, 15:2, 15:6, 15:6)

Izjave po tekmovanju

Ančka Flis, članica državne reprezentance je izjavila tole:

»Nisem zadovoljna s plasmajem svoje ekipe. Posebno zaradi tega, ker nismo pokazale vsega, kar znamo. Železničar je zasluženo zmagal. Sodniki so dobro sodili. Posebno odlično je vodil tekme Miloš Kosec. Kot najboljši igralki na turnirju smatram Miloševo in Gajškovo.«

Mira Florjančič, ena najstarejših slovenskih igralk in bivša državna reprezentantka, je izjavila po tekmovanju:

»Železničarju se pozna vigranost in resen trening. Vse igralke so bile zelo borbene. Naša kombinirana ekipa, ki je nastopila izven konkurence, ni imela skupnih treningov, ker smo se odločile, da sodelujemo na tem prvenstvu šele v zadnjem hipu. Sodniki so opravili posel zelo dobro.«

Sava Grozdanovič, trener moške in ženske ekipe Železničarja (B) je izjavil:

»Zelo so mi ugajale Miloševa, Flisova, Valentanova, Zupančeva, Gajškova in Glumac II. Sodniki so bili dobri, posebno se mi je dopadel Cirman. Organizacija tekmovanja je bila dobra. Razočarala sta me deloma reprezentanca Maribora in Spartak.«

Stefica Milošev, članica državne reprezentance, pa je rekla tole:

»Gajškova, Zupančeva, Flisova in Valentanova so bile zame najboljše igralke na tem turnirju. Sodniki so bili povprečni. Sama ne vem, zakaj nismo zasedle prvo mesto.«

LESTVICA

Železničar (Lj)	3	3	0	9:1	6
Spartak	3	2	1	6:3	4
Železničar (B)	3	1	2	4:6	2
Branik	3	0	3	0:9	0

Kombinirana ekipa Maribora je tekmovala izven konkurence in se je plasirala na tretje mesto za ljubljanskim Železničarjem in Spartakom. Branik je izgubil vse tekme 3:0 p. f.

Serbec Voje

Za posamezne ekipe so igrale: Spartak: Milošev, Perhač, Tot, Orman, Vujić, Nagy, Čukurov. **Maribor:** Flis, Žorž, Božič, Valentan, Golmajer, Florjančič, Roter. **Železničar (Bgd):** Glumac I, Glumac II, Prenjević, Nišič I, Nišič II, Tribunac in Dimnik. **Železničar (Lj):** Gajšek, Zupanc, Jereb, Černugelj, Batistič, Miklavič, Vadnjal in Glavič.

Krka slovenski prvak

Med tekmovanjem je bila odigrana v nedeljo dopoldne tudi tekma za slovensko prvenstvo med ekipama Novega mesta in Iskre iz Kranja. Zmagale so igralke Krke z rezultatom 3:1 (15:5, 15:13, 11:15, 15:10). Za zmagovalno ekipo so igrale Vogrinc, Mislej, Erjavec, Knaflič, Ostanek in Smole.

Ali veste, zakaj so ta dekleta dobre volje? - Nič čudnega, saj so danes osvojale državno prvenstavo v odbojki

Kdo bo najboljši v tekmovanju streiskih družin za 10. obletnico JA? Nagrade so vabljive (kar vidite na sliki), za prvo mesto se bodo potegovale streiske družine v guštanjski železarni, Apačah, na Jesenicah, v Črnučah in morda še katera.

VII. ŠAHOVSKI ŠAMPIONAT FLRJ

BRASLAV RABAR

novi državni prvak

VII. šahovski šampionat Jugoslavije bo jutri končan. Izidi partij tudi v zadnji tretjini so bili večkrat nepričakovani. Vse kaže, da bo novi državni prvak mednarodni mojster Braslav Rabar, katerega je proti koncu turnirja resno ogrožal dr. Trifunovič, ki se je po nepričakovani zmagi Tota nad Rabarjem močno približal prvemu mestu. Omajano vodilno mesto si je Rabar ponovno utrdil šele z zmago nad Bajcem in je malo verjetno, da bi ga dohitel v zadnjem kolu. Rabar igra namreč še s Kindijem, Trifunovič pa z Andričem.

V začetku mnogo obetajoča slovenska predstavnika Puc in Bajec, sta zelo popustila. To velja zlasti za preizkušenega mojstra Puca, ki je v nekaterih partijah forsiral preostro igro, nato pa se je znašel v izgubljenem položaju. Prijetno pa je presenetil tretji slovenski predstavnik Germek, ki se je po lepih zmagah znašel v vodilni skupini. Visok plasma Germeka je lep uspeh, ki zasluži vse priznanje. V 18., predzadnjem kolu, so se partije končale takole:

Matanovič : Gligorič 0:1, Nedeljkovič : Longer 0:1, Nikolac : Puc 1:0, Fuderer : Milič 1:0, Tot : Karaklajič 0:1, Bajec : Andrič remi, Trifunovič : Rabar remi, Kindij : Germek remi, Udovčič : Janošević 1:0, Bertok : Ivkov remi.

PO PREDZADNJEM KOLU SO UDELEŽENCI RAZVRŠČENI TAKOLE:

Rabar 12 in pol, Trifunovič 11 in pol, Fuderer 11, Udovčič, Germek in Andrič 10 in pol, Janošević in Gligorič 10, Karaklajič 9 in pol, Nedeljkovič, Tot 9, Ivkov 8 in pol (1), Nikolac, Matanovič 8 in pol, Puc, Bertok 8, Bajec, Milič 7 in pol, Longer 5, Kindij 3 in pol (1).

Kvalifikacijske tekme za vstop v II. zvezno ligo

Prvi del kvalifikacijskih nogometnih tekem za vstop v II. zvezno ligo bo končan prihodnjo nedeljo. V prvi zahodni skupini so že znani vsi trije kandidati za nadaljnje tekmovanje, medtem ko se je v vzhodni skupini uveljavil doslej le en klub, in sicer predstavnik Makedonije Pobeda.

V zahodni skupini je danes v povratni tekmi Bokelj premagal Radničkega iz Ivangrada 3:0 (3:0), in se tako pridružil predstavnikoma Slovenije in Hrvatske, Rudarju (Trbovlje) in Šibeniku.

V vzhodni skupini se je tudi povratna tekma med sarajevskim Železničarjem in Borcem (Banjaluka) končala neodločeno 1:1, tako da bo morala šele tretja tekma, ki bo prihodnjo nedeljo na nevtralnem igrišču, odločiti zmagovalca. Predstavnika Srbije, Proleter (Zrenjanin) in Sloga (Rankovičevo), sta igrala prvo tekmo, v kateri je zmagala Sloga 5:1 (2:1).

Vsem naročnikom!

Mnogi naročniki še niso doplačali razlike za povišano naročnino za leto 1951 (od Din 240.— na Din 330.—). Zato prilagamo tej številki položnice s prošnjo, da nam razliko Din 90.— čimprej nakažete. Hkrati prosimo še ostale naročnike, da poravnajo zaostalo redno naročnino za to leto.

Z novim letom bomo dostavljali »Polet« samo onim naročnikom, ki so v celoti poravnali naročnino za l. 1951.

Naročajte se na ‚Polet'!

UPRAVA »POLETA«

ODRED : METALAC 5:2 (2:0)

Ljubljana, 9. dec. Stadion Odreda, prijateljska nogometna tekma članov II. zvezne lige, v eme hladno, igrišče primerno za igro. — Strelci: Odred: Toplak 2, Hočevar 2, Hacler; Metalac: Medle in Eržišnik. Sodnik Kos Hinko iz Ljubljane: gledalcev okoli 3000.

Odred: Belcer, Pelicon, Piskar, Berginc, Smole, Elzner, Životič (Razbornik), Toplak, Hočevar, Hacler, Potočnik.

Metalac: Držič, Miličič, Jeramas, Zobič, Smidlehner, Smid, Eržišnik, Pilko, Žigante, Pogačič, Medle.

Današnja prijateljska nogometna tekma ni nudila tiste mikavnosti, kot smo je bili vajeni v času prvenstvenih borb. Toda Metalac je bil že od nekdaj za Odred trd oreh, zato se je kljub hladnemu vremenu zbralo precejšnje število gledalcev, ki so sledili bolj ali manj lepi igri Odredove enajstorice. Ni naš namen razglabljati o posameznih trenutkih tega prijateljskega srečanja, temveč bomo na kratko podali le nekaj misli o današnji igri.

Predvsem nas je zanimalo, kako se bo prvič uveljavil v važnejšem srečanju novi napadalec Odredove enajstorice, mladi Toplak. Videli smo, da so trditve, češ, da je Toplak eden izmed redkih nogometnih talentov, ki jih srečamo med Slovenci, skorajda upravičene. Toplak se je izvrstno znašel predvsem v družbi s srednjim napadalcem Hočevarjem in večkrat izredno presenetil, ne samo gledalce, temveč tudi svoje tovariše na igrišču. Moral se bo sicer še prilagoditi okolju celotnega moštva, predvsem pa soigralcem v napadu in njegova igra bo popolna. Poleg starejših, izkušenejših igralcev, je izstopal tudi mladi Smole kot srednji krilec, ki se bo po vsej verjetnosti razvil v odličnega obrambnega igralca. Od ostalih so se odlikovali še Berginc, ki je bil kot navadno vedno na mestu, v obrambi pa Pelicon in Piskar. Hočevar je zadovoljil, Hacler in Potočnik pa sta bila slabša kot po navadi. Elzner se je trudil in s svojo igro tudi zadovoljil. Moštvo Metalca ni bilo niti zdaleka kos razigranim »Odredovcem«. Če ne bi napadalci ljubljanskega ligaša po nepotrebnem zadrževali žoge, bi Zagrebčani danes doživeli še težji poraz.

Sodnik Kos je dobro sodil. **L. M.**

Občni zbor Odreda

V soboto, dne 15. decembra t. l. bo ob 20. uri v verandi hotela Union III. letna skupščina ljubljanskega ligaša ŠD Odred. Vsi prijatelji prisrčno vabljeni!

Pravilne rešitve 56. kola „SPORTNE STAVE"

1. Dinamo : Crvena zvezda	1	
2. Vojvodina : Hajduk	1	
3. Fiorentina : Atalanta	2	
4. Inter : Novara	1	
5. Juventus : Bologna	x	
6. Lazio : Napoli	1	
7. Padova : Milano	1	
8. Palermo : Torino	2	
9. Pro Patria : Lucchese	1	
10. Sampdoria : Como	1	
11. Spal : Udineše	2	
12. Triestina : Legnano	x	

Kaj bo z alpskimi smučarji?

Vse evropske države, ki nameravajo poslati svoje zastopnike na zimske olimpijske igre v Oslo, pridno trenirajo. Tako vemo, da so Svedi in Angleži skupno z avstrijskimi smučarji začeli s podvojeno naglico trenirati v Avstriji, Italijani se temeljito pripravljajo v bližini Cortine, Francozi nekje ob vznožju Alp, skratka, vse države imajo svoj reden trening že v polnem teku. Kako pa je z našimi alpskimi vozači? Rečeno je bilo, da bodo šli na trening v Malnitz pod vodstvom trenerja Copa Francija. Zvedeli smo, da do danes vsa stvar še vedno ni urejena, tako da vsi alpski vozači čakajo na svojih domovih in ne vedo, kako bo z njimi. Zdi se nam, da je takšno ravnanje olimpijskega komiteja povsem nepravilno in v nobenem slučaju ne bomo mogli očitati našim tekmovalcem, če bo njihov plasma na Norveškem nezadovoljiv.

Prognoze za 57. kolo »ŠPORTNE STAVE«

1. Dinamo : Vojvodina (polčas)	1	
2. Dinamo : Vojvodina (konec)	1	
3. Bologna : Lucchese	1	
4. Como : Pro Patria	1	
5. Fiorentina : Spal	x	
6. Legnano : Atalanta	x	
7. Milan : Juventus	1	x
8. Napoli : Triestina	1	
9. Novara : Lazio	1	x
10. Palermo : Padova	1	
11. Torino : Sampdoria	x	1
12. Udinese : Inter	2	
13. Lyon : Nimes	1	x
14. Racing : St. Etienne	1	
15. Marseille : Rennes	1	

Opozorilo »Športne stave«

Ker se je včeraj končal jesenski del angleškega nogometnega prvenstva, opozarja »Športna stava«, da je do nadaljnjega ponovno zaključni rok za vplačilo stavnih listkov ob sobotah do 14. ure.

V obojestransko slabi igri

Od našega sodelavca inž. Dragutina Mirkoviča

Dinamo zasluženo premagal državnega prvaka

Trikratni zaporedni zmagovalec v pokalnem tekmovanju, Crvena zvezda se ni plasirala niti v finale

Zagreb, 9. decembra. Kar ni uspelo zagrebškemu Dinamu v odločilnem prvenstvenem tekmovanju, to se mu je posrečilo danes v polfinalnem srečanju z nogometnim prvakom Jugoslavije. Za nedavni minimalni poraz so se »plavi« revanširali novemu državnemu prvaku ravno tako s tesnim rezultatom in s tem prekinili trikratni zaporedni uspeh Crvene zvezde v pokalnem tekmovanju. Po današnjem uspehu ima Dinamo vse možnosti, da se popolnoma rehabilitira za izgubo naslova državnega prvaka v zadnjem trenutku, kar mu je danes uspelo le delno, in sicer samo z doseženo zmago, ne pa tudi s prikazano igro.

Dinamo : Crv. zvezda 1:0 (1:0)

Stadion Dinama v Maksimiru. *Vreme* sončno, igrišče odlično za igro. *Gledalcev* 25.000. *Strelec:* Wölfl v 42. min iz prostega strela iz daljave 20 m.

Crvena zvezda: *Mrkušič, Tad č, Zvekanović, Palfi, Diskič, Djajić, Ognjanov, Mitič, Tomašević, Zlatković, Jezerkić.*

Dinamo: *Stinčić, Drago Horvat, Crnković, Režek, Ivica Horvat, Cizarić, Benko, Senčar, Wölfl, Željko Čajkovski, Dvornič.*

Glavni sodnik: Leo *Lemešič* iz Splita, mejna sodnika Gvardjančič in *Erlich* iz Ljubljane.

Prva in glavna ugotovitev današnje tekme je ta, da niti zmagovalec niti premaganec nista zadovoljila s prikazano igro. Številnejši ljubitelji »plavih« in manj številni, toda najbolj vroči navijalci »belo-rdečih«, ki so jih spremljali celo iz Beograda, niso bili povsem zadovoljni. Navzlic obojestransko slabi igri pa je bil Dinamo vsekakor prepričljivo boljši nasprotnik, posebno v prvem polčasu in do polovice drugega dela igre, nakar so šele gostje nekoliko uredili svoje vrste in delno prevzeli pobudo. Toda čeprav je igra potekala nervozno, je bila vseeno zanimiva zaradi številnih napetih situacij pred obema goloma, posebno pred golom Crvene zvezde.

Nasprotnika sta v sredini igrišča igrala še dokaj lepo, toda vse to se je razblinilo v nič, ko sta prihajala v bližino kazenskega prostora, kjer so posamezni napadalci tako rekoč tekmovali v napakah in neučinkovitosti ter zamujali skoraj 100 odstotne priložnosti. To velja toliko bolj, ker sta bili obe obrambi, razen vratarjev, precej nesigurni. Najslabši pa je bil Drago Horvat. V krilskih vrstah so svojo nalogo dobro opravili Diskič in Djajič pri Crveni zvezdi in Ivica Horvat pri Dinamu ter v drugem delu igre Režek, ki se je po odmoru precej popravil. Obe obrambi sta igrali dokaj ostro, pri čemer so se posebno odlikovali nekateri igralci Crvene zvezde, predvsem Diskič, ki je bil včasih tudi preoster. Vendar je sodnik Lemešič tako igro dovoljeval, toda le do meje, da ni prešla v surovost, ker je spoštoval prednost. Oba napada nista izkoristila pripravljenih akcij z uspešnimi zaključnimi potezami. Gostje so kombinirali tudi pred nasprotnikovimi vrati, domači pa so premehko in netočno streljali. Izjema je bil le Senčar, ki je poslal največ strelov na nasprotnikova vrata. Vsi ostali napadalci Dinama niso prišli do izraza. Čajkovski je igral lepo, slabo pa streljal. Beograjski napadalci so danes odpovedali, posebno pa Mitič in Ognjanov. Crvena zvezda je imela nekaj ugodnih priložnosti, toda vsekakor manj kot Dinamo, ki je imel večji del tekme igro v svojih rokah, kar dokazuje tudi razmerje kotov 7:4 v korist »plavih«. Najnevarnejši strel na Stinčičeva vrata pa je poslal Zlatković v predzadnji minuti prvega polčasa, toda ta se je odbil od gornje prečke prav tako, kakor omenjeni močni strel Senčarja. Dinamo je v prvem delu igre igral z dvema srednjima krilcema, ker je Režek pomagal čuvati Tomaševiča.

V drugem polčasu se je tudi Senčar umaknil nekoliko nazaj in pomagal obrambi, posebno, ko je Crvena zvezda v drugem delu polčasa hotela na vsak način izenačiti. Tako je v tem delu igre Dinamo igral v glavnem s tremi napadalci. Wölfl je po daljšem odmoru po poškodbi danes prvič nastopil, toda ni prišel do izraza, ker ga je Diskič dobro čuval. Zmagoviti gol je dosegel z močnim prostim strelom tako, da je streljal nizko v levi kot, toda Čajkovski je prenizko počepnil, hoteč se ogniti strelu pri čemer ga je žoga zadela v hrbet, od koder se je odbila v nasprotni desni kot. Mrkušič je bil brez moči, ker je že skočil v levo stran. Prosti strel je zakrivil Diskič s prekrškom nad Wölflom.

Vojvodina : Hajduk 2:0 (1:0)

Tekma se je začela pazljivo v obeh strani. Igralci so bojazljivo startali in netočno streljali, tako da sta vratarja bila dober del tekme v začetku brez dela. Vendar je imela več od igre Vojvodina, ki je s točnim podajanjem osvajala Hajdukovo stran igrišča. Toda v zaključnih akcijah, ko se je pričakoval rezultat so popuščali in preveč kombinirali.

Hajduk je bil ves prvi polčas prisiljen v obrambo, njegove posamezne akcije v napadu pa so se končale ali pri sigurnem Vasiću, ali pa pri sigurnih branilcih Vojvodine. Ugodne priložnosti za gol sta imel obe moštvi, vendar jih je imela Vojvodina več. Na splošno je bila igra v prvem polčasu v premoči domačinov, ki pa so dosegli le en gol.

V drugem polčasu se ni mnogo spremenilo. Tekma je bila še naprej mlačna, le v posameznih trenutkih je občinstvo pozdravilo kako resnejšo akcijo pred enim ali drugim golom. Igra je oživela šele v 60. min ko je dosegla Vojvodina drugi gol. Po tem golu so Hajdukovci le malo boljše zaigrali, vendar gola niso dosegli.

Dinamo in Vojvodina igrata v nedeljo v Zagrebu

Beograd, 9. dec. V prisotnosti članov tekmovalne komisije pri NZJ je bilo danes žrebanje, ki je odločilo, kje bo prva finalna tekma med Dinamom in Vojvodino. Žreb je bil naklonjen Dinamu, tako da bo prva tekma v nedeljo v Zagrebu, povratno srečanje pa prihodnjo nedeljo v Beogradu.

KLADIVAR - prvak Slovenije V ORIENTACIJSKEM TEKU

Pravijo da imajo Svedi 22 različnih načinov orientacijskega teka. Ko smo danes dopoldne v jutranji megli nestrpno čakali, ali bodo prišli vsi pripravljeni tekmovalci na start, smo v šali ugibali, katerega od teh 22 načinov naj uporabimo v ljubljanski megli, v decembru, ko je že konec atletike in ker prvič tekmujemo v orientacijskem teku. Odločili smo se za — 23. način. Ta obstoja v tem, da imaš le peščico požrtvovalnih funkcionarjev in nekaj več res zavednih in požrtvovalnih atletov, katere družiskupna pripadnost k atletiki. Na atletski zvezi Slovenije je bilo dobro uro pred startom živahno vrvenje, nato pa so tekmovalci in sodniki odšli na letno telovadišče, kjer se je začelo.

»Tecite ob železniški progi do prve asfaltne ceste, ki bo prečkala vašo pot. Po tej cesti krenite na desno, dokler ne zagledate nekje na križišču našega funkcionarja z rdečo zastavico.« — Pod streliščem hiti kontrola dopovedovat tekmovalcem tole: »Tu naravnost, nato opazite kamnite stopnice, pri cerkvi na Rožniku pa vas čakajo naslednja navodila. Ob Cankarjevem spomeniku na Rožniku zvedo za nov kos poti, ki jih vodi čez Drenikov vrh proti francoskim okopom, kjer se cepijo gozdne poti. Le ena ekipa je malo zašla ter je morala nazaj do kontrole po točnejše navodilo. Drugi pa so jo junaško ubirali po gozdu s Šišenskega vrha v smeri k vodovodu, kjer ... ni bilo težko uganiti, je bila taka in taka ograja, od katere zaviješ v levo. Kontrola nad letnim kinom v Tivoliju že maha s svojo zastavico, ko se izluščijo iz megle ekipa za ekipo. »Tovariši, do Cankarjevih brez, tu levo ob ograji, nato desno in naravnost proti železniškemu prelazu v Tivoliju.« »Ka pa bo tam?« »Zveste, ko pridete do tja« No, tu je pa že cilj pred letnim telovadiščem in obenem konec približno petkilometrske poti po trdem in mehkem terenu navzgor in navzdol, ki je bila, kakor kasneje izjavljajo tekmovalci, tipično tekaška in težka, vendar orientacijsko zanimiva in pestra. Vzpon na Rožnik so pa nekateri bolj težko zmogli. Močno so sopihali okoli cerkve, ko so v megli iskali tistega z rdečo zastavo (v naglici so kontrole pomotoma vzele s seboj namesto zastavic kor rdeče tekmovalne hlačke, pa je tudi zadoščalo). Na cilju v garderobi se tekmovalci krepčajo s toplim čajem, kjer prevladuje malinovec. Sodniki računajo čase, nato pa jih razglasijo:

Zmagala je ekipa Kladivarja v času 22:32.0, kjer so tekli: *Hanc, Štajner, Grabar in Mlinarič.* Minuto za njo je Odred na drugem mestu s 23:35.0 v sestavi: Petek, Kranjc Emil, Kramar, Strniša, tretji so Železničarji — Ljubljana s 23:45.0 (Grošelj, Lessizza, Okršlar, Dežman) Sledijo še tri ekipe, in sicer: 4 Kamnik 27:05.0 (brata Rebolj in popularni Jože Bručan), 5. Triglav II. 28:11.0 (Potisek, Ižanc, Marolt, Podobnik) in 6 Triglav I 31:45.0 (Vuga, Janežič, France, Rozina).

Vsaka ekipa je lahko nastopila s petimi tekmovalci in so se štirje šteli za plasma, eden pa za rezervo. Le Kamničani so bili samo trije, pa jim je bilo že v razpisu to dovoljeno, ker jih nimajo več. Ko sta ob zaključku dr. Rem in inž. Čuček razglasila uspehe, sta čestitala tekmovalcem tudi zato, ker so s to prireditvijo na najlepši način zaključili letošnjo atletsko sezono in proslavili 10. obletnico JA, za katero so tekmovale tudi sestavne organizacije Atletske zveze Slovenije. **Inž. M. M.**

Prof. Stepišnik Drago

Pet let dela, uspehov in prizadevanj ZAVODA ZA FIZKULTURO V LJUBLJANI

Prejšnji mesec je poteklo pet let, odkar smo dobili v Ljubljani Slovenci svojo prvo šolo za usposabljanje kadrov v telesni vzgoji — Zavod za fizkulturo. Prav gotovo je to pomembna obletnica, mimo katere nismo mogli molče. Zato smo se obrnili do direktorja Zavoda za fizkulturo v Ljubljani, tov. prof. Draga Stepišnika, s prošnjo, naj nam za naš list napiše nekaj o razvoju, delu, težnjah in perspektivah razvoja te ustanove.

Pet let v življenju posameznika ne predstavlja tako važnega razdobja, da bi ga bilo treba posebej omenjati ali celo poudarjati. Isto velja za življenjsko dobo raznih ustanov ali bolje — veljalo je. Pri današnjem tempu življenja pa je tudi s to stvarjo drugače in že kratek pogled v kroniko Zavoda za fizkulturo v Ljubljani nam priča da je v današnji dobi pet let pravzaprav veliko; v petih letih se danes lahko ogromno spremeni, zlasti pa še v zavodu, ki je pred petimi leti pričel delati brez kakršnekoli tradicije, na meglenih vzorih ustinov sličnе vsebine v ZSSR; teh nekaj let dela pa ne pomeni posnemanje dela tujih zavodov, temveč ravno nasprotno: vse delo je veljalo proučevanju domačih razmer in potreb ter je bilo zato težišče na tistem področju zavodove dejavnosti, ki je in bo še dolgo najvažnejše — na vzgoji učnega kadra. Tu je bilo treba najti pot, kako vzgojiti naše kadre, da bodo lahko najbolje in najuspešneje zadostili svojim nalogam. V zvezi s tem je bilo seveda treba predvsem rešiti vprašanje vsebine zavodove šole za vzgojo učiteljev telesne vzgoje. Podrobneje o tem bom še pisal kasneje. Za uvod naj povem le še to, da ni namen članka kronološko osvetliti teh skromnih pet let življenja Zavoda za fizkulturo, temveč nakazati probleme, na katere zadeva naš delovni kolektiv pri svojem delu in ki nimajo korenin doma, temveč izven zavoda, ki pa so se pojavile ob delu v tem razdobju.

Iniciativa za ustanovitev šole za vzgojo učiteljev telesne vzgoje poteka iz vrst znanih delavcev na tem področju in tako omenja kronika med najagilnejšimi, ki so že leta 1945. pričeli z akcijo za ustanovitev učilišča, Vazzaz Jelico, dr. Viktorja Murnika in prof. Ulago. Učilišče naj bi po prvotni zamisli bilo kot katedra priključeno filozofski fakulteti. Kasneje je bila stvar rešena tako, da dobi Institut z rangom visoke šole Beograd kot središče države, drugod pa naj bi ustanovili srednje šole za telesno vzgojo.

Tako čitamo v »Ljudski pravici« 26. oktobra 1946 prvič objavo o ustanovitvi Zavoda za fizkulturo v Ljubljani. Ustanovitelji ustanovi niso dali naziva šole in so s tem tudi v nazivu nakazali, da bo delo Zavoda širše kot samo šola v običajnem pomenu besede. Tako je v resnici Zavod že 1. novembra 1946 vpisal 29 dijakov in dijakinj v enoletno šolo, ki naj bi dali po končanem letu naše prve po vojni šolane in prvič v Sloveniji izšolane učne kadre. Pogoj za sprejem je bila mala matura; toda pogled v glavni katalog nam priča, da se teh pogojev vodstvo Zavoda ni držalo zelo strogo in je bilo tako vpisanih tudi nekaj dijakov brez primerne predizobrazbe. Zanimivo pa je po drugi strani, da sta šolo redno obiskovala tudi dva študenta medicine. Tedanji učitelji in profesorji pa vedo povedati, da je marsikoga pripeljalo na Zavod prepričanje, da gre tu za leto dni učenja, ko se bo vsakdo lahko pečal s športom ter prišel iz Zavoda kot rekorder ali prvak. To se je kasneje mnogim seveda maščevalo in izkazalo se je, da je med dobrim športnikom in odličnimi rezultati in dobrim učiteljem telesne vzgoje velika razlika; prvo je sicer z drugim lahko povezano, ni pa nujno in je treba za učiteljski poklic predvsem smisla za vzgojno delo, poleg tega pa seveda čimveč strokovne usposobljenosti ter splošne razgledanosti in izobrazbe. Prvi letnik je dal vrsto ljudi, ki se danes zelo uspešno udejstvujejo kot vzgojitelji, pa tudi nekaj takih, ki se v poklicu niso znašli in so ga zato zapustili.

Prva izkušnja je bila ta, da je treba našim učiteljem telesne vzgoje več izobrazbe, tako strokovne kot splošne in tu se je že pojavilo prvo vprašanje. Tudi zagrebška in novosadska šola se borita z istim problemom. Vse tri so se namreč z novim šolskim letom 1947 pretvorile v triletne srednje šole z rangom učiteljišča. Pričenja doba iskanja poti. Na številnih konferencah v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani je bilo mnogo razpravljanja o predmetniku in učnih načrtih. Predmetnik in učni načrti so bili sprejeti, pa zopet spremenjeni: ni se posrečilo najti prave poti in tako je ostalo nerešeno vprašanje; kateri strokovni predmeti naj se poučujejo in kateri splošni, prav tako se ni enotno izvajal sklep, kakšno naj bo razmerje med strokovnimi in splošnimi predmeti. Ljubljanska šola je skušala vzdrževati nekakšno sorazmerje 2:1, to se pravi dve tretjini pouka sta namenjeni splošni, ena pa strokovni izobrazbi, ki obsega razne športe in medicinske ter pedagoške predmete kot pomožne predmete. Postavlja se nam seveda vprašanje, ali je to razmerje pravilno, ali ne gre morda splošna izobrazba na račun strokovne, prav tako pa zopet ne moremo zanikati dejstva, da učitelji s premajhno splošno in pedagoško izobrazbo ne morejo v redu izvrševati dela.

Pogled na Tabor s severne strani

Verjetno bi ta problem lahko reševali z večjim uspehom in hitreje, če ne bi tudi pri vpisu v triletno šolo zagrešili iste napake, kot pri vpisu v enoletno: vsi novi gojenci bi morali imeti malo maturo. Toda od 53 vpisanih, jih je skoraj polovica brez predpisane predizobrazbe. Dijaki so se zbrali iz vseh republik (razen iz Hrvatske), vmes je bil zopet dobršen del takih, ki so prišli na Zavod z namenom, da se izpopolnijo v tem ali onem športu, niso pa imeli namena postati vzgojitelji. Treba je bilo dosti dela, da se je stvar izčistila in uredila. Priznati pa je treba, da so zlasti dijaki iz Bosne, Srbije in Makedonije pokazali ogromno volje do dela in da zato tudi uspehi niso izostali.

Skrbi z gojenci so bile velike, poleg tega pa se je s čedalje večjo ostrino postavljalo vprašanje pouka in kot na ostalih šolah, se je tudi na Zavodu pokazalo, da tri leta šolanja za vzgojo srednjega strokovnega kadra ne zadostujejo tudi, če imajo dijaki potrebno predizobrazbo, še manj pa seveda, če je treba poleg strokovne izobrazbe dajati dijakom možnost pridobitve potrebne splošne razgledanosti. Na raznih konferencah je bil problem obravnavan in končno, kot na ostalih strokovnih šolah, tudi pri nas vpeljan režim štiriletnega šolanja.

V šolskem letu 1948/49 je Zavod prvič sprejel v svoje okrilje oddelek deklet. Ker Tabor ni bil zidan za šolo in še manj za internat, je bilo treba novega dela na njegovi preureditvi, da smo v njem lahko poleg učnih prostorov namestili oziroma preuredili internat z menzo ter ostalimi nujno potrebnimi prostori.

V tej dobi je oživelo tudi strokovno delo. Člani Zavodovega strokovnega aktiva so se stalno razvijali in izpopolnjevali ob zavesti, da delo na Zavodu ne pomeni samo šolskega dela v običajnem pomenu besede, temveč je njegova naloga delati tudi pri osrednjih športnih organizacijah, predavati izven šole, pisati tehtne strokovne članke itd. — skratka, delati z vsemi silami na razvoju telesne vzgoje in kulture med našim narodom. Pričela sta delovati dva strokovna krožka, ki sta obravnavala posebna telesnovzgojna vprašanja tako, da bi pri njih obravnavanju poleg Zavodovih sodelovali tudi strokovnjaki izven njega. Na ta način naj bi v okrilju Zavoda dobili nekakšno telo, ki bi se podrobno spuščalo v najrazličnejša vprašanja in nejasnosti na področju naše telesne vzgoje ter skušalo prizadetim strokovnim organizacijam dati pravilen odgovor in nasvete za bodoče delo. Ugotovitve teh krožkov pa bi seveda istočasno služile tudi kot napotilo za pravilno strokovno izobrazbo naših gojencev. Ugotoviti je treba, da smo na Zavodu v strokovnih krožkih sprožili že marsikako zelo zanimivo razpravo ter dognali marsikaj zanimivega, toda na žalost so stvari ostale večinoma med štirimi stenami naše konferenčne sobe, strokovnjaki od zunaj pa z nami vred marsikatere pametne misli niso znali uresničiti. Naj jih omenim samo nekaj. Načeli smo vprašanje, ali in v kakšni meri bi lahko naš strokovni aktiv nudil praktično oz. tehnično pomoč Telovadni zvezi. Vsi na Zavodu smo občutili dolžnost, da pomagamo naši osrednji telesno-vzgojni organizaciji dobro pa smo se tudi zavedali, da nam je dolžnost pomagati in navezati čim ožje stike s Telovadno zvezo že zaradi naših absolventov, ki morajo postati ne samo dobri učitelji po šolah, temveč tudi steber dobrega strokovnega kadra v društvenih telovadnicah. Pri tem smo načeli ne samo organizacijsko plat sodelovanja, temveč tudi vprašanje vsebine dela v naših telovadnicah. Tov. minister Polič nam v svojem zadnjem članku govori tako kakor da bi se stalno udeleževal naših sestankov in skladnost naših misli z njegovimi nam je samo prijetna zavest, da je naše gledanje na stvar pravilno in da je za sedaj samo še stvar partnerja, da izkoristi možnosti ter v povezavi z nami pomaga tako sebi kot nam. O stvari se da seveda še ogromno pisati in ni moj namen, razpravljati strokovno o nakazanih problemih, temveč bi le želel, da se končno tudi pri nas razvije diskusija o tem, kako bi se dalo konkretno in praktično pomagati našim telovadnim društvom, tov. urednik, ki pa je dal pobudo za to, da prav s tem člankom načnemo tudi takšna in podobna vprašanja ter jih javno razjasnimo, bo opravil koristno delo, če mu uspe ljudi prebuditi ter sprožiti javno razpravljanje. Napačno bi bilo misliti, da gre pri tem za ne vem kakšne »principielne« razlike v pogledih na »spolšno« telesno vzgojo ali na kratko-telovadbo. Po našem mnenju gre samo za pravilne ali pa nepravilne metodične prijeme. Te stvari naš strokovni aktiv v Zavodu zanimajo prvenstveno, saj vzgajamo strokovne kadre, ki bodo delali, ne samo v šolah, temveč tudi v društvih. Ti strokovni kadri pa morajo biti vzgojeni tako, da bo njih pogled na splošno telesno vzgojo točno preciziran in da bo vsakdo od njih na svojem mestu pravilno opravljal svoje dolžnosti. Upam, da bo tudi o tem sprožena diskusija. Mimogrede k temu vprašanju pa dodam še to, da smo te probleme reševali ob obravnavanju izreka nekega vodnika v telovadnem društvu, ki se je razburjal nad tovarišem, ki je prinesel v telovadnico k uri splošne telesne vzgoje žogo, rekoč: »Vragi, samo igrali bi se z žogo, telovadil pa ne bi nihče.«

Vzporedno s tem smo se mnogo vrteli tudi okoli pojma telovadba in šport, kdaj neha telovadba in kdaj se prične šport, ali so tako imenovane športne panoge primerne za telovadno društvo, o pomenu telovadbe za športnike itd. Rekli boste morda, da bi morale biti vse te stvari Zavodovim strokovnjakom jasne. Nedvomno Zavodovi strokovnjaki te stvari poznajo, ne razlikujejo pa jih marsikje zunaj, tako v telovadnih kakor v športnih društvih in tako smo te probleme obravnavali predvsem s stališča, kako odpraviti nejasnosti in stvari povezati. Načeli smo tudi vprašanje telesne vzgoje in telesne kulture, v tej dobi je nastal nov učni načrt za smučarske tečaje itd.

V letu 1949/50 so Zavod zapustili prvi absolventi in obenem zadnji, ki so se šolali na Zavodu tri leta. Skoraj polovica njih je odšla na delo izven Slovenije, velik del ostalih, ki so ostali v Sloveniji, je odšel na odsluženje kadrovskega roka v JA, nekateri pa so le lahko takoj nastopili službo. Naravno je, da smo bili vsi zelo radovedni, kako se bodo obnesli. Ugotovili bomo lahko prvič v praksi dobre pa tudi slabe strani svojega dela, ki se odraža na naših absolventih. Prepričan sem, da bo objektiven opazovalec priznal, da smo v veliki meri uspeli, da pa bo po drugi strani treba tudi marsikaj popraviti. Res je, da vsakdo ne more biti dober učitelj. Za to je treba prirojenega smisla, prav gotovo pa je marsikakšna napaka tudi posledica napačnega dela v šoli in naša opazovanja so delu na Zavodu dala zopet novo vsebino.

(Dalje prihodnjič)

Kako je s telovadbo v kočevskem okraju?

Znano je, da je bila v ribniški in kočevski dolini telovadba takorekoč doma in ukoreninjena skoraj v vsakem trgu in večji vasi. Svoječasno je bilo na tem teritoriju 16 telovadnih društev, 4 smučarski klubi 2 nogometna in športna kluba ter 5 planinskih društev. V vseh teh društvih je bilo aktivnih in podpornih članov okrog 25% celotnega prebivalstva takratnega sreza. Kako pa je v tem pogledu danes? Trenutno obstojita telovadni društvi Kočevje in Ribnica, smučarski klub Kočevje, športni klub Triglav-Kočevje in planinsko društvo Kočevje. In to je vse. V vseh teh društvih je skupno članstva toliko, da ne predstavlja niti 2% celotnega števila prebivalstva kočevskega okraja.

Prvi vzrok temu je splošna povojna kriza telovadbe. Nikjer ni bilo videti nastopov, ki bi dali dokaz trde šole sistematične vadbe v telovadnicah. K temu stanju je pripomogel še profesionalizem raznih fizkulturnih referentov ki so bili gluhi za vse nasvete preizkušenih telovadnih strokovnjakov. Že takoj po osvoboditvi so imele veliko prednost vse one organizacije, ki so dale poudarek zunanjemu videzu pri raznih prireditvah in proslavah, na telesno vzgojo se je pa gledalo kot na stvar nekaterih posameznikov, ki imajo pač veselje do tega. Tudi danes v tem pogledu ni dosti boljše. Telovadno društvo je n. pr. v tem letu priredilo že dve zelo uspeli akademiji, poleg drugih internih prireditev, vsi oddelki društva stalno telovadijo v zelo lepem številu, a to se šablonsko oceni: »Fizkultura ne dela.« Mnogi se ne zavedajo, da je za telesno vzgojo posameznikov potrebno veliko več časa, volje in samozatajevanja, kakor pa recimo za recitacijo kratke pesmice. Telesna vzgoja ima za cilj zgraditi zdrave in močne državljane in po tem je treba delo društva presojati ne pa po zunanjih videzih prispevkov društva pri raznih proslavah. Tudi delo v telovadnicah je množično, saj žrtvuje za to vsak posameznik štiri ure tedensko redno in disciplinirano.

Značilno je za naš kraj dodeljevanje denarnih podpor podjetij in ustanov raznim društvom. Te podpore so šle v tem letu v visoke desettisočake, a telovadno društvo ni bilo deležno niti dinarja. Samo dobri volji in požrtvovalnosti nekaterih vodnikov gre hvala, da še stojita TD Ribnica in Kočevje. Nujno pa bo treba ustanoviti okrajni odbor, v katerem bodo poznavalci telovadnih razmer, ki naj bi z večjo podporo vseh množičnih organizacij, a predvsem mladine uspeli razpresti telovadno mrežo po vsem okraju, pa tudi do najmanjše vasi.

A. Arko

S tekmovanjem v orientacijskem teku so Zavodovi gojenci počastili državni praznik

Orientacijski šport pomeni najučinkovitejšo izvenarmadno vzgojo. To je šport, ki s hitro hojo in tekom na najprirodnejši način utrjuje mladega človeka, hkrati pa ga navaja na orientacijo v neznanem svetu. Povsem primerno in razumljivo je, da gojenci Zavoda za fizkulturo niso proslavili državnega praznika samo z običajno šolsko proslavo, temveč da so se odločili tudi za polnoštevilno udeležbo na tekmovanju v orientacijskem teku.

Na ljubljanskih ulicah je bila še gosta megla, ko so gojenci odkorakali v neznano. Šele med potjo so zvedeli, da bodo tekmovali v Tivoliju. Tekmovalna proga seveda ni bila označena, pač pa je dobila vsaka patrola 5 minut pred startom listič, na katerem so bila napisana navodila glede smeri, kam morajo teči in glede kontrolnih postaj. Tako so imeli samo pet minut časa za pripravo in študij.

KAKŠNA NAVODILA SO BILA NA LISTICU?

»Tek zahodno do brez — poišči spomenik severozahodno in prepiši napis — od spomenika naravnost v najhujšo strmino, tam boš našel na nekem hrastu šifro in nadaljnja navodila.« Tako je bilo zapisano na navodilu.

Potem je bilo treba najti križišče, v razdalji od 25 m od križišča pa je bila za nekim drevesom spet »mrtva kontrola«, to je šifra, ki jo je bilo treba prepisati. »Ko si našel drugo šifro, nadaljuj s tekom po cesti jugozahodno. V sredini useka je blizu poti markantno borovo drevo. Tu dobro prisluhni in slišal boš zvok, ki se vsakih 10 sekund ponavlja. Po zvoku boš ugotovil, kje je III. kontrolna postaja (tu boš dobil nadaljnja navodila). Pri mejnem kamnu prepiši geslo, nato naravnost v grapo (proti jugu), prispel boš na kolovoz. Poišči na Večni poti hišo štev. 3., prepiši besedilo spominske plošče in teci nazaj proti startu, kjer je cilj.«

ZANIMIVOSTI ORIENTACIJSKEGA TEKMOVANJA

Glavna naloga je bila v tem, da so tekmovalne ekipe temeljito preštudirale navodila in da so se po njih točno ravnale. Vsak nesporazum bi pomenil popoln neuspeh, ker bi se patrola znašla sredi gozda brez nadaljnjih navodil.

Tekmovalci so morali temeljito poznati strani neba. Morali so urno iskati, saj so tekmovali na čas. Do veljave je prišla kajpada tudi zmogljivost v hitri hoji navkreber in pa v teku po ravnem in navzdol. Tekmovalna proga za moške patrole je bila dolga tri in pol kilometre z višinsko razliko dobrih 100 m, za ženske pa dva in pol kilometra z isto višinsko razliko kakor moški.

Komisija, ki je izbrala progo in napisala navodila, je natančno pazila na oznake: pot, steza, kolovoz, grapa, usek itd. Kdor je poznal strani neba in vse pojme, rabljene v navodilih, se je lahko kaj hitro orientiral. Uspeh pa je bil odvisen seveda tudi od organizacije, zlasti od sodelovanja celote. Vsi so se morali ozirati po drevju, vsi prisluškovati. Na določenem križišču seveda niso vedeli, v kateri smeri je kontrola, zato so se člani patrole na mah razkropili na vse strani in istočasno vsi iskali. Opazovalci, ki so bili

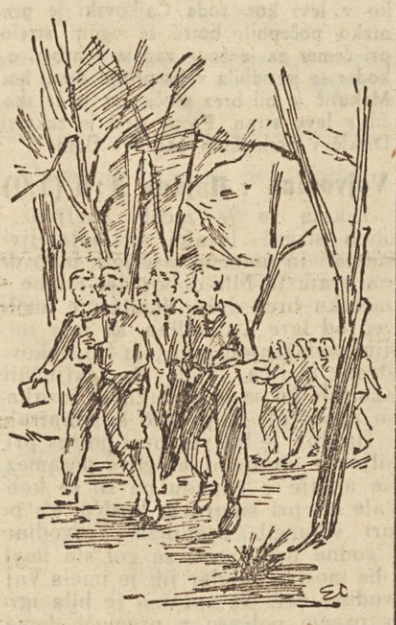

na progi, pripovedujejo, da so bila dekleta glede organizacije bolje povezana od fantov. Ko je nek strokovnjak motril fante, kako so urno hiteli navkreber in z vso vnemo pazili na orientacijo, je v šali pripomnil: »Takle tek je pa gotovo vabljivejši in učinkovitejši od učenja prostih vaj v telovadnici.«

MED POTJO SN SE UČILI ZGODOVINO

Vse kaže, da je bil med strokovnjaki, ki so določili orientacijsko nalogo, prijatelj zgodovine. Tekmovalci so si lahko zapomnili marsikatero letnico, ki so jo morali prepisati v dokaz, da so res tekli mimo kontrolne postaje.

Ko o tem pišem, leži na mizi napol zmečkan in prepoten tekmovalni listič, na katerega je vodja patrole napisal naslednje:

»Spominu dr. Jesenka — 1932« (kakor znano, je bil Jesenko tudi za naše smučarstvo zaslužen).

Naslednja šifra: »1. V. 1896.« (letnica izida Valvasorjeve knjige, v kateri je bilo opisano tudi bloško smučanje).

In potem: »J. S. 1863« (Južni Sokol, ustanovljen leta 1836).

Parola: »Citius, altius, fortius!« (Coubertinovo olimpijsko geslo, ali po naše: Hitreje, više, močneje!).

Napis na spominski plošči na hiši predsednika prezidija Josipa Vidmarja: »27. IV. 1941. ust. OF Slov.« Tu se je tekmovalcem očividno mudilo, zato so prepisali besedilo v precej »telegrafskem« stilu.

DVE PATROLI DISKVALIFICIRANI

Tekmovanje je bilo zanimivo, živahno, pa tudi precej naporno. Tekmovalci so bili dokaj preznojeni, ko so se v strnjenih patrolah vračali v cilj. Najboljši čas je dosegla patrola III. letnika pod vodstvom Pristova (Pristov, Djurdjevič, Pavčič, Križnar, Sluga) s časom 25:40.

Vseh 10 moških patrol je uspešno končalo tekmovanje, med tem ko se je med dekleti dogodil primer, ki je vreden graje. Pričakovali bi, da bodo prav gojenci Fizkulturne šole (bodoči vzgojitelji) tekmovali fair, to se pravi pošteno prav vsi brez izjeme. Vendar se je med dekleti našla tekmovalka, ki je trosila po tleh papir in tako omogočila naslednji ekipi hitrejše iskanje tekmovalne smeri. Razumljivo je, da sta bili obe prizadeti patroli diskvalificirani. Tako je po diskvalifikaciji priznala sodniška komisija prvo mesto med dekleti ekipi II. letnika (Kovača, Srajber, Kosirnik, Bezjak) s časom 24:05.

V celoti je proslava v obliki orientacijskega tekmovanja dobro uspela in želimo, da bi tudi druge šole ter naša društva začela z uvajanjem tega zanimivega in nadvse koristnega športa.

—g—

Izšla je nova knjiga o boksu

Te dni je izšla v redakciji tehnične komisije Boksarske zveze Jugoslavije nova knjiga »Priročnik za boks«. Knjiga bo izvrstno služila vsem boksarjem, funkcionarjem, trenerjem, instruktorjem in tudi začetnikom. Naročila sprejema Boksarska zveza Slovenije ali direktno Boksarski savez Jugoslavije — Beograd Generala Ždanova br 34. Cena 130 din. Vplačilo pošljite na Narodno banko FLRJ tek. rač. 103-9333013.

FIZKULTURNIKI ZA „DAN REPUBLIKE“

V počastitev našega največjega državnega praznika je TD Tržič izvedlo tekmovanje bojnih patrol v teku na 5 km z vmesnim streljanjem. Tekmovanja se je udeležilo 10 patrol, med njimi tudi ekipa ZB, v kateri so nastopali sami stari partizani. Zmagala je patrola TD Tržič, dočim je ekipa ZB osvojila četrto mesto bila pa je najboljša v streljanju.

Na praznik Republike je bilo v Tržiču tradicionalno tekmovanje štafet v teku na 4×100 m skozi mesto za prehodni pokal LO. Zmagali so odbojkarji pred smučarji, med katerimi so sodelovali naši olimpijski kandidati Stefe, Dornik in brata Lukanca. Med sindikalnimi aktivi je osvojil prehodni pokal predvojaški center tržiške predilnice. Sodelovalo je 18 štafet.

Isti dan je smučarska sekcija Ljubelja iz Tržiča priredila jesenski kros za mladince in člane. Pri članih je zmagal Marjan Peharc pri mladincih pa Karel Stucin.

V Mariboru so se v počastitev našega praznika srečali v telovadnici v Krekovi ulici košarkarji Branika iz Maribora ter Železničarja iz Celja. Tako med moškimi kakor med ženskami so zmagali domačini in sicer pri moških z rezultatom 89:67 (43:32), pri ženskah pa 25:5 (16:1). Dočim se Celjanke niso mogle uspešno zoperstaviti tehnično boljšim domačinkam, so Celjani pokazali izredno hitrost, požrtvovalnost kondicijo in pametne poteze ter so morali Branikovci napeti vse sile, da so zmagali. Popoldne je bila odigrana košarkarska tekma med reprezentancama ljubljanskih srednješolcev in I. gimnazijo iz Maribora. Zmagali so zasluženo domačini 72:43.

Na državni praznik je bil tradicionalni kegljaški turnir za prehodni pokal Ilirije. Poleg Ilirije so sodelovala 3 najboljša moštva Ljubljane v narodnem slogu. Zmagal je Triglav pred Ilirijo, Krimom in Ilirijo II.

V proslavo 29. novembra so tekmovali v nogometu tudi učenci šol lesne in oblačilne stroke. Med mizarji je razred splošnih mizarjev premagal v finalni tekmi pohištvene mizarje s 5:0. Med šolami oblačilne stroke so torbarji in čevljarji premagali krojače 5:0. Učenci grafične stroke pa so premagali učence mesarske in tapetniške stroke 3:2. Za vse tekme je dalo na razpolago stadion in opremo SD Odred.

Nemčija „velesila“ v orodni telovadbi?

Sredi preteklega meseca je bilo v Frankfurtu povratno srečanje najboljših švicarskih in nemških telovadcev, ki se je končal s senzacionalno zmago Nemcev 350·85:348,95, o čemer smo že na kratko poročali. Prvo srečanje med obema državama je bilo letos meseca maja v Zürichu in so ga odločili Švicarji v svojo korist z rezultatom 294,30: 290,55. Med posamezniki je zmagal takrat Švicar Stalder, najboljši Nemec Dickhut je osvojil šele šesto mesto. Ne bomo na tem mestu razpravljali, če so nedavno zmago Nemcev »skuhali« domači sodniki, vsekakor pa kažejo že rezultati tega pomembnega srečanja, da se nemška orodna telovadba spet dviga in lahko že na prihodnjih olimpijskih igrah prav resno računamo z Nemci, če že ne za prvo, pa vsaj za drugo mesto. Finci in Švicarji bodo morali torej napeti vse sile, če bodo hoteli zmagati. V srečanju v Frankfurtu so Nemci zmagali v preskokih čez konja, na bradlji, drogu in konju z ročaji, dočim so bili Švicarji boljši le v prosti vaji in na krogih. Nemško ekipo so sestavljali telovadci, ki so se pojavili tik pred vojno (Bantz, Kiefer in Dickhut) ali pa med vojno (brata Wieda in Gauch). Novinec je le Overwien, dočim je senior ekipe berlinski tekmovalec Inocenz Stangl. Zanimivo je tudi, da je med prvoplasiranim Bantzem in zadnjim t. j. 16. tekmovalcem (Gauchom), komaj 3 točke razlike(!)

Rezultati: 1. **Bantz (N)** 59.35, 2. **Stalder (S)** 59,00, 3. **Wied Theo (N)** 58.95, 4. **Dickhut (N)** 58,40, 5. **Tschabolt (S)** 58,15, 6. **Wied Erich (N)** 58,05, 7. **Eugster (S)** 57,75, 8. **Günthard (S)** 57,35, 9. **Overwien (N)** 57,30, itd.

Na tekmi je »padlo« tudi precej desetic. Tako so dobili po deset točk Stalder (bradlja in drog), Bantz (preskok in drog) ter Dickhut (drog).

I. P.

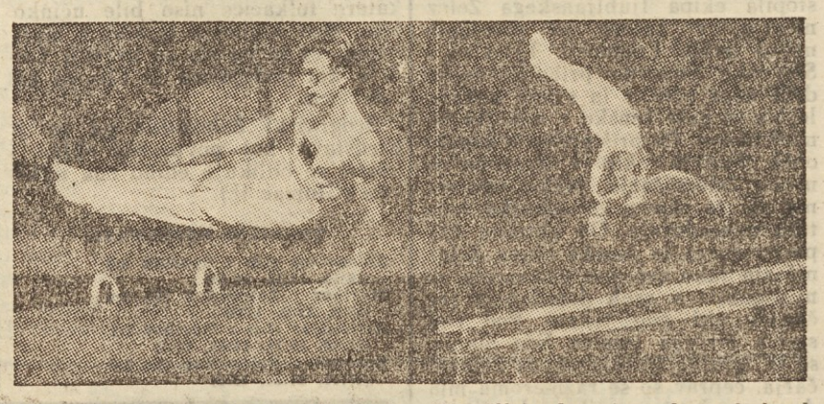

Na levi je zmagovalec Helmuth Bantz (Nemčija), desno pa drugoplasirani Josef Stalder (Svica)

Tudi TD Ljubljana I je lepo počastilo 29. november

Na praznik republike je marljivo društvo iz Narodnega doma priredilo v počastitev narodnega praznika svoj društveni dan. Na doslej zelo izviren način je bilo prikazano delo posameznih oddelkov. Najbolj so ugajali pionirji. Večina starejših gledalcev je bila navdušena nad modernim in koristnim vadbenim sporedom najmlajših, saj je v vsej predvajani vadbi prevladovala v glavnem igra. Tudi starejši pionirji in mladinci so pokazali prvine splošne telesne vzgoje, ki se jih da koristno vpleti v obliki igre. Za razliko od slednjih pa so članice in člani nastopili na orodju. Z veseljem smo lahko ugotovili, da društvo lepo napreduje, da je zimska vadba v telovadnici izredno raznolika in živa. Enako pa je vsak prisotni lahko ugotovil, da društvo že razpolaga z velikim številom dobrih telovadcev, kar so dokazali v prvi vrsti starejši oddelki.

Tako je eno naših najboljših telovadnih društev lepo počastilo naš največji praznik. Žal, da tudi ostala ljubljanska društva niso priredila kaj podobnega. Sicer pa bi se gotovo odzvala, če bi bila glede tega izvedena akcija, ki je bila objubljena po zastopniku Mestnega fizkulturnega odbora. Glede tega je bil ocitek, objavljen v »Ljubljanskem dnevniku« dne 3. decembra docela utemeljen. Le trditev, da so ljubljanski fizkulturniki v celoti pozabili na praznik, ni čisto točna, kar nam dokazuje razmeroma množična prireditev v Narodnem domu.

PO SLOVENIJI

Maribor. Preteklo nedeljo sta se pred nabito polno dvorano TD Maribor I. srečali za prvenstvo LRS v boksu ekipi domačih rivalov Železničarja in Branika. Železničarji so bili bolje pripravljeni in so zasluženo zmagali z rezultatom 13:7. Najlepšo borbo večera sta pokazala Tomažič (Ž) in izvrstni tehnicar Grosela v polsrednji kategoriji, v kateri je zmagal s tehničnim k. o. v tretji rundi Tomažič.

Maribor. V počastitev 29. novembra sta se pred 1200 gledalci srečala v prijateljski nogometni tekmi mariborski in ljubljanski Železničar. Na obeh straneh je bilo veliko priložnosti za dosego gola, tako da je neki hudomušni gledalec pravilno analiziral igro: »Napadalci so pozabili, zakaj so na igrišču.« Domačini so imeli znatno terensko prednost, toda njihova umetnost se je končala 16 metrov pred nasprotnikovim golom. Zelo je ugajal tudi visoki vratar Ljubljančanov, v splošnem pa igra ni bila na posebni športni višini in se je končala z rezultatom 1:1 (0:0). Sodil je Bergant avtoritativno. V predtekmi je mladina Železničarja zasluženo premagala mladino Branika s 4:0 (0:0).

Ljubljana. Konec preteklega meseca je bil na Univerzi ustanovni občni zbor akademske strelske družine. Družina ima pred seboj velike naloge, saj bo morala posvetiti vso pozornost treningu tekmovalcev, ki je bil doslej zelo zanemarjen, obenem pa se bo tesno povezala s centrom za predvojaško vzgojo. Priredila bo več srečanj, med njimi tudi z inozemskimi klubi, s čemer se bo še bolj populariziralo in utrdilo strelstvo med našimi študenti. Novemu odboru predseduje major Derenda.

Ljubljana. Konec preteklega meseca je imela atletska sekcija Triglava konferenco, na kateri je polagala obračun o svojem delu v letošnji sezoni. Sekcija je bila zelo agilna ter je v zvezni ligi osvojila 11. mesto. Od 150 aktivnih atletov je danes verificiranih 80 posameznikov. V bodočnosti so pred klubom te-le naloge: gradnja stadiona, mobilizacija finančnih sredstev za nabavo rekvizitov in pritegnitev novih kadrov. Izvoljen je bil nov upravni odbor s tov. Kramarjem na čelu.

Občni zbor atletov Železničarja

Odbor atletske sekcije SSD Železničar Ljubljana bo imel 12. t. m. ob 19. uri v sejni dvorani Direkcije državnih železnic v Kolodvorski ulici svoj redni občni zbor. Vsi prijatelji društva toplo vabljeni!

Po pokalnem prvenstvu Slovenije v košarki

Naši igralci so pokazali velik napredek

Prav vsi, posebno pa še naši strokovnjaki, so bili zadovoljni s tem, kar je pokazalo 10 ekip na pravkar končanem pokalnem prvenstvu Slovenije v Ljubljani. Nismo ugotovili napredka samo pri ASK, ampak tudi ostale ekipe so se popravile. V prvi vrsti naj omenim na tem mestu mariborskega Branika in Rudarja iz Trbovelj. Poglavje zase pa je mlada ekipa Triglava iz Ljubljane.

PRVA ZMAGA »NEZNANCEV«

Še ni dolgo tega, ko so se Debevc Hajs, Repina, Slamberger, P. Ambrož in drugi borili za barve ASK ter Jakoš, Kančič I. in II., Magister in drugi za barve Železničarja. V soboto in nedeljo pa so bili zelo uspešni za svoj novi klub Triglav. Ker se v svojih ligaških ekipah zaradi ostre konkurence med igralci niso mogli uveljaviti, so pristopili prav vsi k Triglavu. Železničar in ASK sta izgubila nekaj nadarjenih igralcev, Ljubljana pa je s tem dobila nov, močan košarkarski klub. Nihče, razen redkih izjem (med njimi tudi moja »malenkost«) ni pripisoval posebnih izgledov Triglavu. Toda že v soboto so izločili iz nadaljnjega tekmovanja ekipo slovenskega prvaka, Železničarja iz Maribora. Mladi igralci so pokazali dovršeno košarko in s tem slavili lepo zmago nad predstavnikom Slovenije, ki se je boril v Tuzli za 11. in 12. predstavnika za vstop v zvezno ligo. Tudi v nedeljo so proti Braniku igrali lepo, vendar samo prvi polčas, katerega so odločili v svojo korist.

»ŠVICA« NAJBOLJSI STRELEC

Boris Kristančič je poleg 11 tovarišev zastopal Jugoslavijo v Lausanneu v srečanju s Švico. Igral je zelo uspešno in s tem dokazal, da bo lahko še večkrat v državni ekipi. Na pokalnem prvenstvu je bil tudi vsaj med najboljšimi, če ne že najboljši igralec turnirja. V treh srečanjih je dosegel 48 košev in s tem tudi prvo mesto med strelci. »Kristo« je zopet dokazal, da je izredno talentiran za košarko in da je med glavnimi stebri ekipe ASK. Ima lep pregled nad igro, kazi ga le to, da na trenutke preveč igra sam in ne podaja vedno žog tovarišem, ki so v boljši poziciji.

RUDARJEV PROFESOR

Boško Marinič, ki je po poklicu profesor, je bil prej v Mariboru, sedaj pa poučuje na trboveljski gimnaziji. V Mariboru je pripravljal za tekmovanje Branika (bivši Polet), sedaj pa v Trbovljah trenira Rudarja. Fantje so s tem zelo zadovoljni in so pokazali tudi velik napredek. Murn, Pust, Jelen, Hodej, Mahkovec, Kačnik, Skalin, Pike in drugi sestavljajo sedaj skupno s prof. Mariničem dobro ekipo. Fantje so pokazali od končnega ligaškega tekmovanja velik napredek, škoda je le, da nimajo možnosti primernega zimskega treninga. Njihova telovadnica dopušča »največ« igro 2 × 2 m, kar pa je za moderen trening očitno premalo.

BRANIK TRETJI

Edini, ki je izpolnil pričakovanje, je bil mariborski Branik. Premagal je vse ekipe, ki so se mu zoperstavile v borbi za tretje mesto. Izgubil je le srečanje z ekipo ljubljanskega Železničarja. Kandusova četa je bila na tem turnirju okrnjena, ker je bilo nekaj igralcev bolnih. Toda kljub temu je Branik dostojno reprezentiral Maribor na tem pokalnem prvenstvu. Ugajal je z odlično in pametno igro branilec Bajc, ki spada že sedaj med najboljše branilce v Sloveniji. Če bi imel Branik trenerja in če igralci ne bi hodili študirat v Ljubljano, bi imeli v Mariboru Ljubljančani še močnejšega nasprotnika.

Naslov slovenskega prvaka v košarki si je na finalnem tekmovanju v Mariboru priboril Železničar iz Maribora. Tako so nas Železničarji tudi zastopali na kvalifikacijskem turnirju v Tuzli, kjer so se borili za vstop v zvezno ligo. Na tem turnirju pa so že v prvem srečanju doživeli bridko presenečenje. Mladi in nadarjeni igralci Triglava so jih premagali in jim s tem odvzeli možnost nadaljnjega tekmovanja z ostalimi ekipami. Lahko rečemo, da Železničar ni igral tako, kakor smo navajeni, pa tudi Triglav je imel v tem srečanju nekoliko sreče in je zmagal. Videz je, da je ekipa zelo oslabljena z odhodom Vračka in Mraza k vojakom.

ASK NAJBOLJSI

Po prvih tekmah v soboto je bilo videti, da je ASK trenutno boljši od Železničarja. Toda kljub temu je bilo finalno srečanje izredna tekma za vse prisotne. Videli so lahko veliko košev, požrtvovalnost in borbenost igralcev obeh ekip in na koncu še predajo pokala zmagovalcu turnirja ASK. V ekipi ASK igrajo samo trije starejši igralci, vsi ostali pa so vzrasli iz mladinskih ekip, ki so uspešno tekmovale na vseh povojnih prvenstvih. Zaradi tega se nam ni treba bati, da bi ASK zmanjkalo igralcev. Na finalni tekmi so se pokazali kot najboljši tehničarji ter kot igralci mirnih živcev. Bili so na vsem turnirju tudi zelo učinkoviti, posebno oba srednja napadalca sta dosegla precej košev, kar je redkost. Za ASK so igrali in dali koše: Kristančič 48, Fugina 18, Serbec Voje 45, Serbec Smiljan 15, Škrjanc 24, Ciglar 0, Pertot 2, Ogrin 8, Bizjak 2, Lampič 36, Poljšak 14, Mravlje 16, Steiner 2 in Jezovšek 0.

ŽELEZNICAR (LJ.) »VECNI« DRUGI

Samo enkrat so ljubljanski rivali osvojili pokalno prvenstvo Slovenije, v ostalih treh prvenstvih pa so bili vedno drugi. Ekipa je nekoliko popustila, pa tudi nekateri igralci so v slabi formi. Tako je Vozelj v vseh treh srečanjih igral slabše kakor smo navajeni, prav tako Vračko, ki je posebno v zadnjem srečanju odpovedal. Izredno se popravlja bivši član državne reprezentance Mirko Amon, ki je na tej tekmi zopet dosegel največ košev za svojo ekipo. Branilski par šepa v netočnih metih na koš od daleč, ostala krila pa so igrala na tem turnirju s spremenljivo srečo. Za Železničar so v vseh treh tekmah igrali: Vozelj 19, Amon 32, Vračko 12, Dvoržak 10, Feguš 18, Bezek 4, Tosič 5, Supančič 13, Brumen 27, Remic 21, Brdnik 18 in Radmelič 13.

ŽELEZNICARJEM JE ZMANJKALO »PREMOGA«

Ker smo mariborski in ljubljanski Železničar že obdelali, so bomo sedaj dotaknili še iger celjskega in goriškega Železničarja.

Obe ekipi sta pokazali že lep napredek od takrat, ko smo jih zadnjič videli, vendar se fantom pozna, da nimajo v svojih vrstah nobenega, ki bi jim znal pokazati. To je velika škoda posebno za Celje, ki je že zelo zaostalo za Ljubljano in Mariborom. Toda glavno je, da imajo fantje veliko voljo, ki je že del uspeha. Razveseljiva je tudi pomladitev goriške ekipe.

BREZ KOSARKARSKE MATURE

Obe gimnazijski ekipi (Poljane in Domžale) spadata prav tako v vrsto onih, ki so morali po prvem srečanju zapustiti »bojno« polje. Toda kljub temu sta se po mojem mnenju dosti naučili, kar velja vsaj za Domžalčane. Domžale so izgubile Orehka, sedaj pa so v tej ekipi glavni igralci Zule, Dekleva, Povošević, Jelnikar, Grandovec, Sircelj, Sitar, Robič in rokometaš Papež. Manjka jim vsega, vendar ne smejo izgubiti veselja do košarke. Le skozi poraze se pride do zmag. Poljane so imele do pred kratkim glavnega igralca v Ureku. Sedaj je prikupni Stane precej popustil in z njim vsa ekipa. Glavna strelca v ekipi sta Volkar in Bohte.

»ZMAGA BO NASA«

sta mi pretekli petek rekla na poti domov igralca Železničarja Vozelj in Amon. Bila sta močno prepričana v uspeh svoje ekipe. Premagali smo jih po veliki borbi in s tem dosegli velik uspeh. Kar nas je igralcev ASK, smatramo zmago na tem prvenstvu za enega naših največjih uspehov v letošnji sezoni.

SPOSOBNI SMO ZA SRECANJA Z INOZEMCI

Že tekme v zvezni ligi, posebno pa še zadnje srečanje na pokalnem prvenstvu so pokazale, da sta obe slovenski ekipi v dobri formi. Zaradi tega se nam čudno zdi, da KZJ ni dovolila reprezentanci Ljubljane srečanja z Benetkami in Dunajem. To je velika napaka našega vrhovnega košarkarskega vodstva, kateremu Slovenci menda nismo ravno pri srcu. Zakaj Crvena zvezda lahko igra v Švici in Italiji, Partizan v Nemčiji in Italiji, Mladost v Franciji, a naši klubi, ki kvalitetno prav nič ne zaostajajo za prvimi tremi s prvenstvene lestvice, ne smejo iz Ljubljane? Zdi se mi, da se res dela slovenskim košarkašem krivica. Želeli bi, da bi se tudi naši fantje spoprijeli z inozemci. Tako bi lahko videli igralci v Ljubljani tudi nekaj mednarodnih tekem, ki bi prav gotovo še bolj dvignile zanimanje za košarko pri nas. Pametno bi bilo, če bi tudi KZS zaradi tega »dvignila« malo prahu v Beogradu.

SODNIKI NAS NISO ZADOVOLJILI

Žalostna, toda resnična je ugotovitev, da so nas slovenski sodniki to pot razočarali. Prav vsi so sodili z napakami in to z očitnimi, kar je vzbujalo nezadovoljstvo med gledalci in tudi med igralci. Ne bom se spuščal v posamezne primere in nepravilnosti, ker bomo o sodnikih spregovorili v eni naslednjih številk in to izčrpno. Za danes naj bo torej dovolj o slovenski košarki, ki kakor vidimo po tekmah, uspešno koraka v bodočnost. **Voje Serbec**

Zmagovalno moštvo ASK (od zgoraj od leve proti desni) Bizjak, Voje Šerbec, Fugina, Smiljan Šerbec, Steiner, Mravlje, Lampič, Kristančič, Škrjanc, ter »prijatelj« košarkarjev in upravitelj doma na Taboru, Janez Štembal, ter Ogrin.

Vražjevernost med športniki v dvajsetem stoletju

Znano je, da so najbolj babjeverni avtomobilski dirkači in smučarji. Vsi ti nosijo ali vozijo s seboj razne medaljone, psičke, mačke in podobne tabuje, ki naj bi jih varovali nesreč. Ta babjevernost pa se je razpasla tudi med našimi nogometaši. Nekatera naša moštva so prepričana, da so obsojena v poraz, če jih fotografiraš pred tekmo. Zato so v zadnjem času bili fotografi vljudno opozorjeni, naj ne fotografirajo Odredovih igralcev pred samim začetkom tekme, temveč šele po tekmi. Še več. Baje celo nekateri sodniki prinašajo smolo. Tako so o Petriču, sodniku z Reke, prepričani, da jih pelje naravnost v siguren poraz. Vprašamo se, ali je to mogoče v dvajsetem stoletju, ko smo že zdavnaj prenehali sežigati čarovnice?

Kako je s telesno vzgojo med študenti?

Student, ki se v času svojega rednega študiranja in izobraževanja posveča predvsem duševnim naporom, nujno potrebuje redne telesne krepitve in razvedrila. Iz izkušenj vemo, da enostranska razvitost, to se pravi, predvsem ali samo duševna ali pa samo fizična človeka ne pripravljajo v zadostni meri za delo, ki ga je dolžan opravljati v družbi. Zaradi tega je vsakemu študentu ali širše povedano, vsakemu, ki se bavi z umskim delom, še prav posebno potrebna telesna vzgoja. S tem sicer ni rečeno, da tudi fizični delavec ne potrebuje telesne vzgoje. Nasprotno, tudi fizični delavec potrebuje primernega telesnega razvedrila in vsestranske telesne vzgoje, ker bi se sicer pri svojem fizičnem delu telesno enostransko razvil.

Na ljubljanski univerzi študira približno nekaj čez 5000 študentov starosti od 18 do 26 let. Poglejmo pa, kako je teh 5000 študentov zajetih v telesni vzgoji? Po skromnih podatkih, ki so na razpolago vidimo, da se le prav majhen odstotek redno bavi s športom (košarka, rokomet, atletika, smučanje, odbojka in v manjši meri še drugi športi) ali pa so redni člani telovadnih društev v Ljubljani. Dosti več jih ni kot 7% od vsega števila. Poleg tega imamo še približno 100 članov strelske družine in pa več sto članov v planinskem društvu. Razumljivo pa je, da kljub velikemu številu članov planinskega društva ne smemo trditi, da so ti člani deležni načrtne telesne vzgoje. Ravno tako bi bilo napačno trditi to za strelce. Njihovo udejstvovanje, predvsem pri planincih, se omejuje bolj na izletništvo, kar je sicer zelo razveseljivo, vsekakor pa še vedno premalo. Če dodamo še alpiniste, katerih je pa iz razumljivih razlogov zelo malo, lahko spoznamo, da je število študentov, ki se redno udejstvujejo v kakršni koli telesnovzgojni organizaciji, sila, sila skromno.

Marsikdo se bo vprašal, kje so vzroki tega stanja. Ali je vzrok pomanjkanje veselja do fizkulture ali prezaposlenost s študijem ali kar koli drugega? V pogovorih z mnogimi študenti se je izkazalo sledeče: predvsem so študentje izven Ljubljane, ki so se pa v svojih domačih krajih udejstvovali v telesni vzgoji, opustili s svojim prihodom v Ljubljano to udejstvovanje zaradi tega, ker niso v Ljubljani našli primerne organizacije, v katero bi se vključili. Kot športniki niso niti imeli namena doseči vidnejših športnih rezultatov ter se kot takšni niso vključili v športna društva. V telovadna društva se pa niso vključili, kakor sami pripovedujejo, vsled »prestrogega režima« (če se smemo tako izraziti), ki vlada v telovadnih društvih. Običajen je bil tale odgovor: »Samo za proste vaje in orodno telovadbo nimam dosti smisla, vsaj v takšni meri ne, da bi se s tem prav posebej ukvarjal, česa drugega, kar bi me pa veselilo, je pa v telovadnih društvih vse premalo.« Morda ta odgovor ni popolnoma pravilen, vseeno pa se je treba zamisliti nad tem, če daje take odgovore skoraj večina vseh vprašanih. Bilo je že več poizkusov, kako rešiti to vprašanje. Leta 1947 in 1948 je bilo ustanovljeno študentsko telovadno društvo, ki pa je zaradi slabe organizacije, pomanjkanja dobrih vaditeljev in pa predvsem strokovnega sistema vadbe propadlo. Nič boljše ni bilo s športnim društvom Enotnost, ki naj bi bilo nekakšno osrednje študentsko društvo, ki pa je propadlo ali bolje povedano gospodarsko ni zmoglo tako velikega obsega.

Vsi ti razlogi so privedli nekatere fizkulturnike-študente na idejo, da pričnejo resneje gledati na ta pomemben problem telesne vzgoje med študenti. V letošnjem poletju so formirali študentsko športno federacijo v zveznem merilu in študentske telesnovzgojne odbore pri vseh republiških sedežih univerz. Namen in naloga teh novoustanovljenih vodstev je skrbeti za športno udejstvovanje študentov na eni, a po drugi strani v primerni obliki skrbeti za to, da se vsaj večina študentov vključi v redno telesno vzgojo.

V Ljubljani mislijo posvetiti posebno pozornost predvsem vključevanju dosedaj neaktivnih študentov v telesnovzgojne organizacije. Sklenili so, da bodo za začetek formirali oddelek iz že prijavljenih študentov, ki se hočejo baviti s telesno vzgojo. V ta namen so povabili priznane delavce vseh športnih panog od jiu-jitsa pa do orodne telovadbe, ki bodo poizkusili z novim načinom strokovnega dela nuditi članom oddelka res pestro in živahno telesno.

V Poljčanah gradijo stadion za atletiko

Na množičnem sestanku so prijatelji in simpatizerji športa sklenili, da bodo pričeli z gradnjo stadiona za atletiko ter igrišč za odbojko in košarko. Organizacijo dela sta prevzela tov. Mesarič Alojz, okrajni šolski inšpektor, in slovenski atletski rekorder Kolarič Marjan. Že dva meseca vidimo za bivšim Sokolskim domom dijake gimnazije, ki s samokolnicami prevažajo zemljo in ugaske. Tovariš Mesarič in Kolarič upata, da bo do konca šolskega leta 1951-52 že dograjeno športno igrišče, na katerem bodo ob zaključku šolskega leta srednješolska prvenstva v atletiki, odbojki in košarki. Tekališče bo dolgo 350 m s štirimi progami ter predpisanimi jamami za skoke v višino, daljino in s palico. J. D.

PO NEPRIČAKOVANEM USPEHU NAŠIH ODBOJKARJEV NA PRVENSTVU FLRJ

Slovenska odbojka na poti ponovnega vzpona?

Na tem prvenstvu so sodelovali: Crvena zvezda, Partizan, Železničar-Bgd, Mladost in Branik. Branik je dosegel 2., Krim pa 3. mesto v končnem plasmaju. Ker takega uspeha ni menda nihče pričakoval, je vredno o tem še nekaj več spregovoriti.

Pred finalom sta bili obe slovenski ekipi v slabi formi in zato ni nihče pričakoval uspehov na tem turnirju. Krim je na trening-tekmah izgubljal z Železničarjem, v Branika pa nismo zaupali, kljub zmagi nad Mladostjo v zadnjem kolu lige. Vse prognoze so postavljale pred finalom slovenski ekipi na 4.—6. mesto. Toda žoga je okrogla in zgodilo se je drugače.

Prvenstvo v odbojki se je odigravalo v dvorani zagrebškega velesejma, ki sprejme okrog 1000 gledalcev. Začetek prvenstva ni dal slutiti, da se bodo slovenske ekipe mogle uveljaviti v tako močni konkurenci. Krim je izgubil z Železničarjem 3:2, vendar so tekmo razveljavili. Branik je odlično igral proti Crveni zvezdi, toda kljub vodstvu v petem nizu 10:6, je igro izgubil. Partizan je premagal Mladost in že smo pričenjali verjeti, da je vzhodna cona zvezne lige res kvalitetnejša od zahodne, kajti vsi iz »vzhoda« so prvi dan slavili zmage. Drugi dan je Krim doživel katastrofalen poraz od Crvene zvezde (3:0). To je bila edina tekma na vsem turnirju, ki se je končala z rezultatom 3:0. Popoldne je bil Krim premagan še od Branika 3:1. Krimu je grozilo zadnje ali predzadnje mesto. Toda tretji dan je prinesel presenečenje. Krim je z odlično igro na polju in na mreži premagal štirikratnega državnega prvaka Partizana s 3:1. V tej igri je tudi Partizan igral zelo dobro, toda ni bil dorasel odličnemu moštvu Krima. Branik je ta dan izgubil z Mladostjo 3:2, čeprav je igral odlično. Zadnji dan prvenstva se je zgodilo še nekaj nepričakovanega. Oba kandidata za naziv državnega prvaka, Partizan in Mladost, sta morala kloniti pred slovenskima predstavnikoma. Prvega je premagal Branik s 3:1, drugega pa Krim 3:2. Z zmagami nad Partizanom, Železničarjem, Krimom in Branikom je postala prvak Jugoslavije ekipa Crvene zvezde. To je že četrto prvenstvo, ki ga v letošnjem letu osvaja SD Crvena zvezda (nogomet, košarka, sabljanje in odbojka).

Obe ekipi iz Slovenije sta igrali zelo borbeno in dobro tehnično igro. Prvič v zgodovini slovenske odbojke sta dve slovenski ekipi na čelu državne lestvice.

Prav je, da še na kratko ocenimo vse ekipe, ki so sodelovale na tem turnirju.

Crvena zvezda: Državno prvenstvo je osvojila predvsem na račun svojih izredno močnih servisov, ki jih obvladajo prav vsi igralci odlično. Imajo tudi odlične tolkače. Blok in igre v polju zaostajata za ostalimi vrlinami moštva. Najboljši igralci Crvene zvezde so: Bore Milosavljević, Krivokapić in mladi Stefanović (16 let).

Partizan: Osvojil je že štirikrat državno prvenstvo. Igra moderno odbojko, sistem 4 igralci na mreži. Odlikuje ga močan servis posameznikov. V njej nastopa vrsta rutiniranih igralcev, ki so državni reprezentanti. Ekipa je izgubila vso moralo po porazu s Krimom. Najboljši igralci so: dr. Zlatko Kovačević, Soldatović in Turndija.

Mladost: Je odlična ekipa, ki je imela na tem prvenstvu precej smole. Je edina, ki je premagala Crveno zvezdo. Odlikujeta jo predvsem odlična igralca Mikina in Šurkolović, dočim je Fingerhut odpovedal. Šurkulović je bil tudi najboljši igralec na turnirju.

Branik: Igral je izredno borbeno in živo igro. Doseženo tretje mesto je zasluženo. Ekipa je bila odlična kot celota, vendar so izstopali predvsem Mikluš, Požar in Škot.

Krim: Začel je izredno slabo. Slabi so bili vsi igralci. V tekmi s Partizanom je ekipa zaigrala kot prerojena. Odlikovali so se Kosec, Megušar, Skerbinek in Cirman.

Železničar-Bgd: Je slaba ekipa, vendar požrtvovalna in lahko napravi presenečenje. Najboljša igralca sta Popović in Trinajstić, vendar nista opravičila svojega sodelovanja v državni reprezentanci.

Borbam za naslov državnega prvaka je prisostvovalo zelo mnogo gledalcev, na zaključnih igrah do tisoč. Zagrebški gledalci so dobro vzgojeni. Poleg Mladosti so se najbolj navduševali nad obema ekipama iz Slovenije.

Ob koncu še nekaj o razmerah ekip na prvenstvu. Ekipe kot Partizan, Crvena zvezda itd. so imele svoje avtobuse, spale so v najboljših hotelih (Dubrovnik in Esplanade), dočim je na primer Krim jedel v menzi, kjer je bila hrana slaba in nezadostna. Prvenstvo je bilo odlično organizirano. Izdan je bil poseben program tekem, dobra je bila tudi propaganda. Sodniška organizacija je lahko vsakomur za vzgled. **Vlado Zlajpah**

Tudi v sabljanju mladina napreduje

Letošnje državno prvenstvo moštev v sabljanju je bilo izvedeno od 30 novembra do 2. decembra v Zagrebu. Celotna organizacija tekmovanja je bila izvedena na način, da so bila republiška tekmovanja že neke vrste predkolo. Na državnem tekmovanju kot zaključnem kolu sta tekmovali po dve prvoplasirani društvi iz vsake republike. Tekmovanje se je izvedlo za moške v vseh treh orožjih: floretu, meču in sablji, za žene pa samo v floretu.

V tekmovanju žen s floretom so nastopila samo tri društva in je bil dosežen naslednji vrstni red:

1. Slavija (Beograd), 2. Mladost (Zagreb) 3. Crvena zvezda (Beograd).

V borbi moških s floretom je nastopilo 6 društev: 1. Crvena zvezda, 2. Mladost, 3. Lokomotiva (Zgb) 4. Branik, 5. Krim 6. Slavija (Bgd).

V tekmovanju z mečem je tekmovalo samo 5 društev: 1. Crvena zvezda 2. Mladost, 3. Slavija 4. Lokomotiva 5. Branik.

V sablji je nastopilo 6 društev: 1 Lokomotiva 2. Mladost 3. in 4. mesto si delita Crvena zvezda in Branik 5. in 6. pa Krim in Slavija.

Tekmovanje je pokazalo izreden napredek sabljaškega športa v Jugoslaviji, tako v tehničnem pogledu kakor tudi v pogledu borbenosti in rutine. Posebno je presenetil napredek Crvene zvezde, ki je v floretu moških dosegla po svojem znanju, kakor tudi po strnjeni povezanosti in požrtvovalnosti članstva zasluženo prvo mesto. Viden je bil tudi napredek pri ostalih društvih, tako da prvič skoro ni bilo bistvenih razlik med prvo in zadnjeplasiranimi.

Borbe so bile večinoma zelo ostre, toda tako po izvedbi akcij, kakor tudi po obnašanju tekmovalcev vedno na višini in v duhu pravega športa. Tekmovanje pa je pokazalo tudi razveseljivo uveljavljanje mlade generacije. Skoro vsa moštva so bila mešana. Poleg olimpijcev in izkušenih mednarodnih tekmovalcev so z uspehom nastopali mladinci. Moštvo Krima je bilo v celoti sestavljeno iz mladincev. Uspehi, katere je na tekmovanju dosegla mladina so nam najboljši dokaz, da gre pot našega sabljaškega športa po daljšem mrtvilu, stalno in načrtno navzgor. Uspehi naših tekmovalcev v letu 1951 v inozemstvu in doma so nam porok, da bodo jugoslovanski borilci častno in uspešno zastopali tudi na prihodnji olimpiadi svojo domovino.

MARGERY MILLER: 10

Joe Louis

Svoje prvo profesionalno srečanje je imel Joe 4. julija l. 1934 v Bacon Casinu v Chicagu. Pred udarcem na gong je dal Blackburn Louisu še zadnji migljaj: »... in ko se odkrije, sproži direkt.« Joe je izpolnil naročilo svojega priljubljenega trenerja. S svojim nasprotnikom, Jackom Krackenom, je opravil že v prvi rundi.

Srečanje s Krackenom je odprlo celo vrsto tekmovanj, na katerih je Joe nastopal v Detroitu in Chicagu skozi vse leto 1934. Desetkrat je Louis premagal svojega nasprotnika s k. o. (knockoutom), ostala pa je dobil po točkah. Na vseh tekmovanjih ga je spremljal Blackburn in mu očetovsko svetoval, kaj naj stori. »Predvsem bodi pozoren, moj deček« ga je opominjal pred začetkom boja in vselej, kadar se je Louis po težki rundi vračal v svoj kot, je Blackburn skočil v ring, mu pripravil mesto ter izkazoval svojemu dečku vso skrb in pomoč. Treba je bilo videti Blackburnovo roko in njegove gibčne prste, ki so z nenavadno spretnostjo masirali Louisove mišice, treba je bilo samo slišati Jackov mrmrajoči glas, ki je vlival mlademu Louisu novih moči in vero vase...

Zadnje srečanje v tem letu je Louis imel v Chicagu proti Leeu Ramageu. Lee je dosegel nedolgo pred tem proti Maksimu Rosenblomu, prvaku polteže kategorije, neodločen izid. Seveda so strokovnjaki in kritiki trdili, da je vsakdo, ki se upa spoprijeti z Roseblomom, več kakor dober. Srečanje z Leeom se je torej začelo in v prvih treh rundah je Joe dobival močne udarce od hitrejšega, plesočega nasprotnika, tako da je vse kazalo, da bo kruto poražen. Toda tik pred začetkom četrte runde je dejal Blackburn Joeu, naj bi poizkušal odbiti Ramageov napad in s tem ublažiti boj. Ta izmnejava taktike je Louisu v osmi rundi prinesla zmago s knockoutom in še sijajen sloves. Blackburnovim vzpodbudnim nasvetom se je pridružila tudi zavest, da mora zmagati tako ali tako, ker je srečanje obiskala tudi njegova ljubljenka — Marva Trotterjeva.

Po borbi z Ramageom se je Joe ukvarjal z mislimi, kako bi naredil svoji družini kar največje veselje za božični večer. Domov se je odpeljal z željo, da bi preživel božične praznike s svojo materjo, očimom, brati in sestrami.

Takega božiča Lillie in njeni otroci še niso doživeli. Zvečer je Joe razodel svoji materi, da je kupil zanjo nov domek — prostorno, udobno domačijo. »Tvoj je, mamica«, je dejal. »Tvoj je in samo tvoj!« Medtem ko se Lillie ni mogla oddahniti od veselega presenečenja, so Louisovi bratje in sestre jokali od radosti. Joe je namreč podaril vsem svojim sorojencem za božične praznike nove obleke. To je bila njegova velika in radostna vrnitev domov.

•

Toda Joe ni smel ostati dolgo doma, ziasti zdaj ne, odkar so se začeli športni krogi živahno zanimati zanj. V januarju je nastopal v ringu v Detroitu, kjer je po točkah zasluženo premagal lokavega in trdega Patsyja Peronija. Teden pozneje je v Pittsburgu knockoutiral Hansa Birkiea in tedaj pritegnil nase pozornost moža, ki je imel v njegovi nadaljnji športni karieri pomembno vlogo. Ta mož je bil Mike Jacobs, nekdanji asistent promotorja Texa Rickarda. Jacobs je bil pripravljen prevzeti promotorstvo v Madison Square Gardenu. Dolgo je iskal boksarja, ki bi bil jamstvo za pomemben boj in omogočil procvit v njegovem prvem podjetju. Pred srečanjem Louisa z Birkiem se je seznanil z Joeovim manazerjema Roxboroughom in Blackom ter ju presenetil z vprašanjem, ali bi Louis lahko nastopil proti Primu Carneru, ki je pravkar izgubil naslov svetovnega prvaka v zagrizenem boju z Maxom Baerom. Po kratkem premisleku sta Roxborough in Black podpisala pogodbo, trener Jack Blackburn pa jima je zagotovil, da nista storila napake.

Promotor Mike Jacobs je dobro vedel, česa si občinstvo želi in se je bil za to svoje prepričanje pripravljen tudi prepirati. Po sklenitvi pogodbe je postal izredno delaven. Prav dobro je vedel, da je razen novinarjev iz Chicaga in Detroita videlo Louisa samo majhno število športnih novinarjev iz drugih ameriških mest. Brž se je odločil, da bo priredil srečanje Louis — Carnera v Manhattanu in dajal zastopnikom tiska mnogo vesti o Louisu in njegovem načinu bojevanja. Razen tega je sklenil, da bo vrgel na kocko tudi nekaj tisoč dolarjev in ž njimi na svoje stroške priredil odpravo reporterjev newyorških dnevnikov in agentur, ki so bivali v Detroitu, da bi videli Joea Louisa v boju z Natiem Brownom. S to njegovo potezo je postal Louis po vsej deželi zelo popularna osebnost.

VII. — 24. SEPTEMBRA 1935

Dvanajst dni pred tem, ko je Louis premagal Italijana Primo Carnero, je prišlo do velike spremembe v boksarskem ringu. Domišljavi Maks Baer, eden najbolj dvomljivih boksarjev, ki so kdajkoli nastopali v ringu, je moral izročiti naslov svetovnega prvaka v težki kategoriji Jamesu J. Braddocku, v tragikomediji, zaigrani v Long Island City Bowlu.

Medtem ko je dobršen del ljubiteljev športa klical slavo boksarju Braddocku, je drugi del le-teh tožil nad Baerom in ga pomiloval. Jamesa Braddocka so že dolgo poznali; bil je boksar, ki se je po sodbi množice že dolgo gibal med dvema skrajnostima: med občudovanjem in pozabo, dokler si ni po zaslugi trdega treninga priboril naslov svetovnega prvaka. Maks Baer, ki je nekdaj dosegal v ringu tako velike uspehe, da je vedel zanj skoraj ves svet, pa si je tudi po porazu obdržal svoje privržence.

V 7 dneh

Zasedanje Generalne skupščine Združenih narodov v Parizu je sicer še vedno osrednji politični dogodek, vendar pa je podrobno delo v posameznih odborih že izgubilo na zanimivosti, kar se opaža tudi v odmevu v svetovnem časopisju. Od vsega, kar se je zadnji teden zgodilo v palači Chaillot, bi veljalo omeniti predvsem volitve novih članov na izpraznjena mesta v Varnostnem in Ekonomskem svetu ter v Mednarodno sodišče. V Mednarodno sodišče so prišli zastopniki Urugvaja, Sovjetske zveze, ZDA, Norveške in Indije, šest izpraznjenih mest v Ekonomsko-socialnem svetu pa so zasedli predstavniki Francije, Kitajske, Argentine, Kube, Egipta in Belgije. Težji opravek je imelo plenarno zasedanje Generalne skupščine z izbiro novih nestalnih članov Varnostnega sveta. Čile in Pakistan sta sicer z lahkoto prišla na mesti Ekvadorja in Indije, toda težje je bilo rešiti vprašanje, kdo naj pride na mesto, ki ga je doslej zavzemala Jugoslavija. Zahodne sile so predlagale Grčijo, Sovjetska zveza pa Belorusijo. Ker pri prvem glasovanju nobeden od kandidatov ni dobil potrebne večine (za Grčijo je glasovalo 30 delegacij, za Belorusijo pa 26), so glasovanje ponovili še sedemkrat, vsakokrat brez uspeha, kajti tudi pri zadnjem glasovanju, ko je Grčija dobila 27 glasov, Belorusija pa 32, ni nobena od obeh držav dobila potrebne večine. Zaradi tega so izvolitev tretjega nestalnega člana Varnostnega sveta preložili na prihodnje plenarno zborovanje.

Bolj kot delo pododbora za razorožitev, v katerem sodelujejo štiri velesile pod predsedstvom Mehikanca Nerve, ki je tudi predsednik sedanjega zasedanja Generalne skupščine, kjer tako ali tako ni bilo nobenega napredka, ker zahodne velesile na eni strani, na drugi strani pa Sovjetska zveza — vztrajajo pri svojih formulacijah in predlogih, kako naj se izvede razorožitev, je bil zanimiv predlog zahodnih velesil o svobodnih volitvah v Nemčiji. Pred posebnim političnim odborom se je namreč začela razprava o predlogu, da naj bi Združeni narodi imenovali posebno komisijo, ki bi izvedla anketo tako v Zahodni Nemčiji kot v Berlinu in Vzhodni Nemčiji in ugotovila, ali je mogoče v vsej Nemčiji izvesti svobodne volitve. Sklep te razprave je bil, da se povabijo v Париz uradni predstavniki obeh nemških vlad in obeh sektorjev Berlina, da bi pred Združenimi narodi razložili svoje stališče do svobodnih volitev. Ta sklep je bil sprejet i Adenauerju i Grotewohlovi vladi, posebni politični odbor pa bo čakal na odgovor do 10. decembra. Iz Bonna so že odgovorili, da se strinjajo s povabilom OZN, medtem ko se širijo glasovi, da bo vzhodnonemška vlada ta poziv zavrnila. To bi bilo povsem naravno, ker je tudi sovjetski predstavnik v posebnem političnem odboru zavzel odklonilno stališče do gornjega sklepa.

Spioh je bilo »nemško vprašanje« prejšnji teden precej v ospredju. Tako je britanski zunanji minister Anthony Eden poročal pred londonsko spodnjo zbornico o uspehih konference držav Atlantskega pakta v Rimu in je pri tem opozoril, da so se Velika Britanija, ZDA in Francija sporazumele o skupnih načelih glede odnosa do Zahodne Nemčije. To pomeni, da so sedaj odpravljena precej ostra nasprotja, ki so obstajala med zahodnimi velesilami glede Nemčije in njene vloge v sklopu zahodnih držav. V tej zvezi velja omeniti še obisk zahodnonemškega kancelarja dr. Adenauerja v Londonu, kjer je govoril pred angleškimi parlamentarci, kakor je imel tudi sestanke s Churchillom in Edenom. Glavna Adenauerjeva misel je bila, da Zahodna Nemčija ne more ostati nevtralna, ker je poroštvo za njeno svobodo samo v tesnem sodelovanju z Zahodom. Britanskim državnikom pa je dr. Adenauer hotel prikazati, da je za konsolidacijo političnega stanja v Zahodni Nemčiji nujno potrebno spremeniti, — če že ne odpraviti okupacijski statut.

Poročila iz Koreje niso prinesla nič posebno novega. Delegati za sklenitev premirja se ne morejo zediniti glede vrste vprašanj: Severnokorejci in Kitajci nočejo privoliti v predlog Združenega poveljstva o nadzorstvu nad izvajanjem premirja. Njihov predlog je bil, naj bi opazovalci nadzirali samo pristanišča. To zahtevo pa so odbili predstavniki Združenega poveljstva, češ da bi od nadzorstva pristanišč imeli koristi le Severnokorejci in Kitajci, kajti šele OZN so nujno navezane na preskrbo z ladjami, medtem ko so za Severnokorejce pristanišča skoraj brez pomena, kajti njihovo zaledje predstavlja Mandžurija. Prav tako je za sedaj propadel predlog, da naj bi premirje nadzorovali nevtralci, kakor ni bilo nobenega napredka glede predloga o izmenjavi ujetnikov. Čeprav javljajo, da bo to nedeljo dokončno potegnjena demarkacijska črta za premirje, vendar vse kaže, da bo potreba še precej časa, preden bo prišlo do pravega premirja v Koreji.

Na Srednjem vzhodu je bilo tudi ta teden precej nemirno. Velike demonstracije, ki so zahtevale veliko žrtev, so bile v Teheranu, kjer so se spopadle desničarsko-nacionalistične organizacije s prosovjetsko stranko »Tudeh«. Še bolj krvavo je bilo v Egiptu. Britanci hočejo za vsako ceno utrditi svoje strateške položaje ob Sueškem prekopu, pri čemer zahtevajo celo, da se morajo Egipčani odstraniti iz nekaterih stavb. Temu pa se Egipčani upirajo, zaradi česar je prišlo do oboroženih spopadov, ki so tudi terjali človeške žrtve. Ta napetost se odraža tudi na diplomatskem področju, kjer je prišlo do izmenjave ostrih not med Kairom in Londonom, vlada Nehas paše pa je kot odgovor na britansko »belo knjigo« izdala svojo »zeleno knjigo«, v kateri pojasnjuje svoje stališče do zadnjih dogodkov v Egiptu.

Tudi v Siriji je bilo precej nemirno. Šef sirijskega generalnega štaba polkovnik Šišakli je zopet izvedel državni udar. Predsednik sirijske republike Hašem Ataši je odstopil in vso oblast je prevzel polkovnik Šišakli. Odstranjeni ministrski predsednik Davalibi, ki je predsedoval populistični vladi, pa je baje v zaporu. Šišakli je razpustil tudi parlament. Ozadje sedanje politične krize v Siriji razlagajo nekateri s tem, da je Davalibi osnoval svojo vlado, ki pa je vladala samo en dan, iz privržencev levega krila populistične stranke, ki niso prikrivali svojih simpatij za Sovjetsko zvezo. Po drugih vesteh se je Davalibi hotel vmešavati v vojaška vprašanja; zaradi tega naj bi Šišakli interveniral, da doseže zopet prednost za armado. Značilno je, da iraška vlada noče priznati novega stanja v Siriji. To razlagajo s tem, da je Šišakli zaklet sovražnik federacije z drugimi arabskimi državami, v prvi vrsti pa noče nič slišati o ustanovitvi »Velike Sirije«, v sklopu katere naj bi bila poleg Sirije še Jordan in Irak, seveda pod žezlom hašemitske dinastije, ki vlada tako v Jordanu kot v Izraelu. Prav zaradi tega pa je hotel Šišakli izkoristiti nasprotja znotraj Arabske lige in se je že prej povezal z Egiptom in Saudovo Arabijo.

Česa se vsega ne spomnijo!

Nek ljubitelj psov iz San Francisca je rešil vprašanje rednega hranjenja psov. V pasjo uto je ugradil uro, ki ob določenem času avtomatično odkrije posodo s hrano in obenem sproži električni zvonec. To pa zato, da pseto ne bi slučajno pozabilo jesti. (Verjetno ima ta pasji ljubitelj precej časa in denarja.) Sploh pa si ljudje izmislijo čudne stvari. Tako je na primer nek Američan iznašel dozo za cigarete, ki cigarete sama prižiga. Treba je pritisniti samo na gumb in iz doze pogleda prižgana cigareta, tako da jo je treba vtakniti samo v usta. Čudno, da ni iznašel tudi nekakšne vzmeti, ki bi cigareto sprožila v odprta usta. Pri tem pa bi moral seveda napraviti nekakšno zračno krmilo, da ne bi padla na jezik z žarečim koncem.

80 odstotkov dobička od vsakega dolarja pripada državi

vedno večje posegane vlade v kapitalistično gospodarstvo ZDA

Uveljavljanje države v kapitalističnem družbenem sistemu Združenih držav Severne Amerike je dobilo svojo prvo zakonito osnovo z Rooseveltovim New Dealom, dvajsetimi zakoni, ki so dali vladi pravico posega v gospodarsko življenje in jih je kongres po trimesečnem pretresu sprejel meseca junija 1933. To je bila takrat edina pot, ki je lahko pripeljala ZDA iz gospodarskega poloma po veliki krizi 1929 do 1931 k ponovnemu razcvetu.

Z velikimi javnimi deli je prezident Roosevelt preskrbel zaposlitev milijonom brezposelnih delavcev, občutno zmanjšal velikanske dobičke kapitalistov in s tem ponovno okrepil ameriško gospodarstvo. Tudi pravica delavcev do socialnega zavarovanja in pa z zakonom zajamčena nedotakljivost stavk sta obilo pripomogli k novi, čeprav še vedno precej različni razdelitvi narodnega dohodka, ki se je leta 1948 delil takole: 32% je pripadlo desetim odstotkom večjih in manjših kapitalistov. Srednji razredi (30% prebivalstva) so prejeli 37% dohodka, medtem ko sta dve tretjini delavcev prejeli le nekaj več kot eno tretjino novo ustvarjene vrednosti, čeprav so s svojim delom k temu največ pripomogli. Če to primerjamo s stanjem pred drugo svetovno vojno, ko je bilo to nasprotje še mnogo večje, pa vidimo, da je vojna samo pospešila te ukrepe in učvrstila položaj države v gospodarstvu, ki je takrat pričela regulirati skoraj vso težko industrijo. To je bil eden izmed vzrokov, da v povojnem razdobju ni prišlo do gospodarske krize v Združenih državah, ki so jo z mnogo hrupa napovedovali sovjetski ekonomisti.

Država deli surovine

Prezident Truman je po svojih močeh nadaljeval z delom pokojnega Roosevelta, proti čemer so seveda nastopali republikanci, ki so proti vmešavanju države v gospodarstvo. To vmešavanje imenujejo demokrati »plenning«, kar seveda še ne moremo vzporediti z našim planiranjem, lahko pa rečemo, da je to za ZDA velik napredek, ki je postal še posebno viden z izbruhom korejske vojne. Takrat se je pri vladi ZDA ustanovila posebna komisija za dodeljevanje surovin posameznim podjetjem, s čemer so bile prizadete mnoge tvornice luksuznih predmetov, ki so se morale zateči k zmanjšanju proizvodnje, ali pa iskati nadomestke za manjkajočo surovino.

Na drugi strani pa se je povečala zmogljivost vojne, ali kakor jo Američani imenujejo — obrambne industrije, ki bo leta 1952 zaposlila v celoti preko 8 milijonov delavcev. Za ustanavljanje novih podjetij daje država kredite privatnikom, ali pa prevzame vodstvo sama. Zato pa so potrebne ogromne vsote denarja.

Davčni vijak pritiska

Novembra meseca letos je vlada ZDA izdala novo uredbo o obdavčenju, ki je občutno prizadela industrijske družbe, kakor tudi posamezne podjetnike. Novi zakon določa namreč davčno stopnjo v višini 72 do 70% čistega dobička, ki gre v blagajne trustov in koncernov. Ta dobiček pa se še nadalje zmanjša s tem, da morajo delničarji plačati od prejetih dividend še 30%.

Tako pridemo do naslednjega preprostega računa, da od enega dolarja dobička država odtegne družbi ali podjetniku 50 do 70 centov, nato pa od 30 centov, ki jih prejme delničar, še 10 centov. Tako se je zmanjšal profit v najboljšem slučaju (za državo seveda) za 80%, v najslabšem pa malo manj kot za 70%. Seveda ima to povečanje davka svoje posledice tudi pri plačah delavcev in nameščencev, ki pa so se zmanjšale le za 2%. Zvišale pa so se takse na prodajo cigaret, bencina in raznih gospodinjskih potrebščin (hladilnikov in slično), ki so prizadele ameriškega potrošnika.

»Če hočeš mir, se pripravljaj na vojno«

Novo pridobljena sredstva investira država v razširjenje vojne industrije ter za vojaško in gospodarsko pomoč prijateljskim državam. Tako so praktično Američani izračunali, da mora vsak državljan ZDA povprečno prispevati državi 636 dolarjev letno, v primeri z zaslužkom, ki znaša povprečno 2860 dolarjev letno. Od gornjih 636 dolarjev gre v obrambne namene 370 dolarjev, 47 dolarjev pa za pomoč drugim deželam.

Te ogromne vsote denarja pa so nujno potrebne, ako hoče ameriška vojna industrija dohiteti v oboroževalnem tekmovanju Sovjetsko zvezo, ki jo je v tem precej prehitela. Zato predvidevajo v letu 1952 proizvodnjo 50.000 letal, 35.000 tankov, 15.000 reaktivnih motorjev, 1.200 bojnih ladij in opremo za 20 motoriziranih divizij, da o ostalih tisočerih stvareh, ki jih potrebuje najbolje opremljena vojska na svetu, sploh ne govorimo.

Da ne bi bilo te vojne psihoze v svetu, bi lahko teh 56 milijard dolarjev v ZDA porabili za izgradnjo stanovanj, kajti 30 milijonov Američanov, ki danes stanujejo v nehigieničnih stanovanjskih kasarnah, barakah in vagonih, predstavlja velik socialen problem za vlado ZDA, ki ga bo treba v bodočnosti rešiti. Toda »če hočeš mir, se pripravljaj na vojno«. To staro rimsko geslo še vedno ni izgubilo na pomenu.

S popisom vseh akcionarjev delniških družb, ki je pričel novembra meseca, hoče ameriška vlada ugotoviti prave lastnike vseh podjetij in industrijskih družb ter na ta način zajeti še vsa odvišna denarna sredstva, ki izginjajo v razne tresorje bank kot »zamrznjen« kapital.

Sovjeti niso proti mednarodnim kartelom

Kako država nastopa proti monopolizmu v industriji, je dovolj jasno razvidno iz sklepa vrhovnega sodišča ZDA, ki je nedavno razveljavilo vse sporazume mednarodnega kartela za proizvodnjo nylona, ki sta jih sklenili ameriški družbi »Dupont« in »Remington« z angleško korporacijo Imperial Chemical Industries«, da bi monopolizirale proizvodnjo in prodajo nylona ter tako diktirale cene na tržiščih.

Tudi v ekonomsko socialnem svetu organizacije Združenih narodov je ameriška delegacija podprla resolucijo, s katero se obsojajo mednarodni karteli, ki jo je svet sprejel z 12 glasovi proti 3. Zanimivo je dejstvo, da je proti tej resoluciji glasovala tudi prva »socialistična« država na svetu Sovjetska zveza s svojima satelitoma Češkoslovaško in Poljsko.

Bodočnost bo pokazala

Vsekakor bo velikega pomena za Združene države, da bodo v primeru zmanjšanja vojne nevarnosti lahko usmerile svojo obrambno industrijo k mirnodobski proizvodnji. Zato pa si morajo že sedaj zagotoviti tržišča za velike količine izdelkov, ki jih izvažajo. Z dajanjem ekonomske pomoči zaostalim, pa tudi že naprednejšim državam, skušajo ZDA dvigati tamkajšnjo življenjsko raven, kar bo pomenilo tudi večje povpraševanje po mnogih predmetih, ki jih do sedaj tam niso uporabljali. Na ta način bo visoko razvita industrija Združenih držav lahko našla obilo možnosti za prodaj osvojih izdelkov.

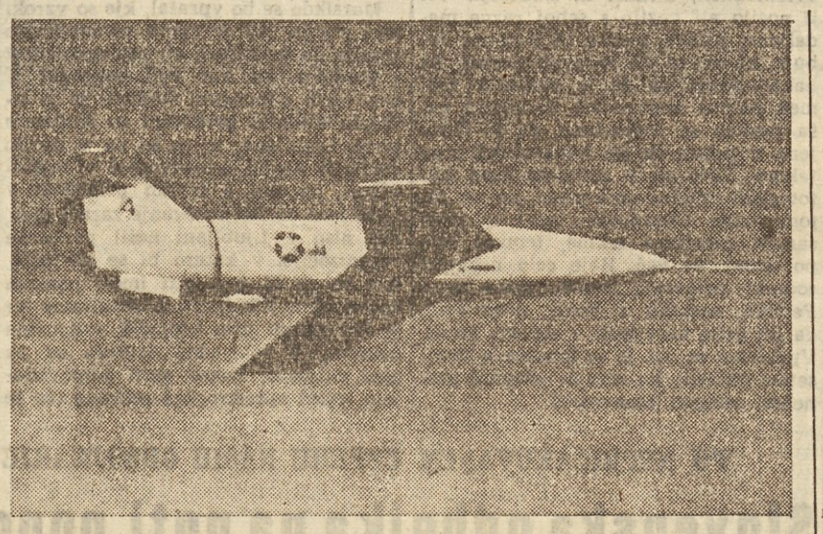

Prvo eskadrilo bombnikov brez pilota je ameriško letalstvo aktiviralo v poizkusnem centru za letala brez pilotov na Floridi. Eskadrila je prva svoje vrste in je za enkrat opremljena z letali Martin B. 61 »Matadora«. Po nekaterih vesteh se letala upravljajo z astronavigacijo, torej po zvezdah.

Vedno večja uporaba atomske energije v civilne svrhe

V Oadkridgeu v državi Tenessi v ZDA je ogromna vojna tovarna za atomsko energijo in prav od tam poročajo o mnogih novih uspehih, ki so jih dosegli v uporabi atomske energije za civilne potrebe. Tako so na primer zgradili napravo za zdravljenje raka, ki izžareva več radioaktivnih žarkov, kakor celokupna predvojna zaloga radija, avtomobilske dele, ki so mnogo bolj odporni, boljše mazivo za stroje, boljše avtomobilske gume itd.. Vse to so dosegli s radioaktivnimi izotopi ali radioizotopi. Za te radioizotope ni potreben uran, ampak so radioaktivni atomi običajnih elementov kakor joda, oglja ali železa. Nekateri teh izotopov so ostanki razbitih atomov urana, drugi pa se dobijo enostavno tako, da elemente izpostavijo močnemu radioaktivnemu izžarevanju razbitih uranovih atomov.

Kako se je civilna uporaba atomske energije povečala, se lahko zaključi po izredno velikem povpraševanju po izotopih. Ko so izotope začeli prodajati, je komisija za atomsko energijo odobrila 246 naročil, preteklo leto je tovarna izpolnila že 6234 naročil, letos pa menijo, da bo nekaj več kot 8100 naročil.

Okrog 860 ameriških bolnišnic, znanstvenih zavodov in industrijskih podjetij porablja izotope, posebno velik razmah pa je zavzela uporaba v industriji, kjer se v vseh panogah odpirajo z uporabo atomske energije neslutene možnosti.

Slepi prodajajo znamke

Nedavno so začudeni kupovalci znamk videli na enem izmed prodajnih mest v kielski pošti (Zahodna Nemčija) napis: »Prosimo plačujte samo s kovanci«. Za okencem je namreč sedel slepi invalid in prodajal znamke. Doslej so v poštni službi uporabljali slepe le za stenotipiste in telefoniste, s prvim slepim, ki bo imel opravka s publiko, pa bodo poizkusili, če jih je mogoče uporabiti tudi v drugih sektorjih.

Nova harpuna za kitolovce

Britanski kitolovci, ki bodo te dni odplovili na morje na lov kitov v arktične predele, bodo verjetno uporabili novo harpuno, ki se zelo razlikuje od dosedanje. Vrh nove harpune ima namreč dve elektrodi namesto eksploziva in je povezan z električnim kablom na generator na ladji. Menijo, da kita ubije 40 do 100 amperov — to je odvisno od tega, ali je kit zadet nad ali pod vodo. Nova harpuna ima pred staro humano in ekonomsko prednost. Kita ubije v eni minuti, medtem ko je bilo treba prej pol ure ali še več. Poleg tega nova harpuna tudi ne poškoduje kitovega mesa.

Admiral Byrd gre zopet v Antarktiko

V pretekli številki smo na tem mestu pisali o skrivnostih Antarktike in nedavno je poročal Reuter, da se bo admiral Byrd, znani polarni raziskovalec, znova podal v ta skrivnostni kontinent, ki je večji kot Evropa in baje razpolaga z velikanskimi naravnimi bogastvi. Byrd, ki je bil v Antarktiki že štirikrat, je izjavil, da je tam opazil močne znake, po katerih sklepa o velikih najdiščih premoga, srebra, bakra in urana. Ekspedicijo bo podvzel, čim bi se mednarodni položaj vsaj malo razčistil. Če ga ne bi mogla finansirati ameriška vlada, bo iskal finančna sredstva pri privatnikih.

ODGOVORITE

ne da bi si pomagali s slovarji in leksikoni:

1. Pod približno 30 leti je slaven plavalec v eni sami plavalni sezoni postavil 21 svetovnih plavalnih rekordov v prostem slogu. Ali veste, kdo je to bil?

2. Katere panoge prištevamo k plavalnemu športu?

3. Ali lahko pride nogometni igralec v offside položaj na svoji polovici igrišča?

4. Kaj pomeni beseda offside in iz katerega jezika smo jo prevzeli?

5. Kaj je natrijev klorid?

6. Katero madžarsko vino najbolj slovi?

7. Katere vrste meso je hranljivejše: pečeno ali kuhano?

8. Kdaj so Evropejci prvič videli cigare?

9. Kateri grški filozof starega veka je umrl zaradi preobilnega uživanja krompirja,

10. S čim se hranijo gosenice sviloprejke?

ODGOVORI NA VPRASANJA V PREJSNJI STEVILKI

1. Kubični meter tehta približno en in eno tretjino kilograma (1.393 kg).

2. Tirolski narodni junak se imenuje Andreas Hofer.

3. Nogometna vrata so široka 7.32 m.

4. Dolžina igrišča mora biti vedno večja kakor širina.

5. Program, ki ga je postavil predsednik ZDA Wilson za osnovo sporazuma z Nemčijo in Avstrijo ob koncu prve svetovne vojne, so začeli imenovati »štirinajst točk«.

6. Catch—as—catch—can« je amerikanska rokoborba, pri kateri so dovoljeni vsi prijemi.

7. Prvi plavač, ki je v Evropi plaval kravl, je bil Avstralec Cecil Healy. Zgodilo se je to na nemškem plavalnem prvenstvu leta 1906.

8. Rektorja vseučilišča nagovarjajo po starem običaju z naslovom »magnificenca«.

9. Največ Indijancev živi sedaj v državi Oklahomi.

10. Gargonzala je vrsta italijanskega mehkega sira, ki se imenuje po mestu enakega imena v milanski pokrajini.

Stevilo srčnih utripov pri človeku in živalih

Preiskave srčnih utripov različnih živali je treba izvajati pazljivo. V prvi vrsti je treba paziti na to, da je žival mirna pred in med preiskavo, kajti vsako vznemirjenje ali še tako neznatno gibanje zveča število utripov. Razen tega je odvisno število srčnih utripov od individualne velikosti (majhne živali imajo višjo frekvenco utripa, kot velike), od starosti živali (mlade živali imajo višjo frekvenco utripa kot odrasle — takoj ob rojstvu ima mladič najvišje število utripov). Tudi spol vpliva na število srčnih utripov. (Samice imajo višjo frekvenco, kakor samci, še nižjo pa imajo skopljenci.) Znano je, da rasa in temperament vplivata na število srčnih utripov. N. pr. angleški dirkalni konj ima višjo utripno frekvenco kot težki belgijski vprežni konj. Razen navedenih vplivajo še drugi faktorji, kot n. pr.: prebava, nosečnost, psihološki vplivi, spanje, gibanje, delo, temperatura, okolje, dnevni čas, kakor tudi bolezenske spremembe in zdravila.

Najnižje število srčnih utripov so ugotovili pri želvah, ki znaša 20 v minuti in pri ribah 20 do 25. Največji suhozemski sesalec slon ima 25 do 28 utripov v eni minuti, kamela 25 do 40, lev 40 do 50, hijena in panter pa 55 do 60, svizec 80 in jež 200. (Med zimskim spanjem samo 40.) Zelo dobro je znano število srčnih utripov v eni minuti naših domačih živali: odrasel konj 28 do 40, žrebe, staro do 14 dni, 80 do 120, žrebe 3 mesece do enega leta 48 do 76 utripov v minuti. Lepo se vidijo spolne razlike v številu srčnih utripov goveda: krava 60 do 80, bik 45 do 60, vol 36 do 45. Osel in mula ima 36 do 45, svinja, ovce in koze 60 do 80 utripov v minuti, veliki psi 70 do 100, mali psi 100 do 130, mačka 110 do 130, kunec 120 do 150.

Ptiči imajo v splošnem višjo frekvenco srčnih utripov kot ostale živali. S posebnim aparatom za registriranje števila jakosti srčnih utripov so ugotovili, da udari srce golobu 225 krat v minuti, papigi 320 krat, kokoši 390, vrabcu 850 krat, kanarčku pa celo do 1000 krat v minuti.

Ozremo se sedaj še na človeka, ki ga lahko vključimo po številu srčnih utripov med srednjevelike živali. Število utripov znaša v minuti pri doraslem moškem od 60 do 80, pri ženski od 65 do 85. Pri novorojenčku zaznamujemo 132 do 144 utripov v minuti, z leti postopoma pada in v 10. letu je že 90, v 15. letu pa že do 78. V 50. letu doseže najmanj, in od tu dalje raste število do okrog 80 utripov v minuti. Mnoge bolezni spremljajo povišanje pulza, to predvsem vročične, kjer lahko puls naraste do 120. Znani so primeri ljudi z nizkim pulzom, ki pa zaradi tega niso imeli nikakih težav. Tako na primer je imel Napoleon I. 40 utripov v minuti.

Raziskovalec morskega dna

Poročali smo že, da se je v obmorskih krajih razvil nov šport — lov pod vodo in pa podvodni »alpinizem«. Plavači so opremljeni z masko in lahkim aparatom za dihanje. Po navadi so oblečeni tudi v neprodušno zaprto gumijasto obleko, pod katero imajo volneno perilo, ker je voda v spodnih plasteh zelo mrzla. Da pa takšen način športa ni samo za zabavo, ampak lahko služi tudi resnejšim namenom, dokazuje Conrad Limbaugh, ki se na kalifornijski obali dan za dnem podaja v morske globine in študira življenje rib in alg in sploh morskih živali. Toda za tak način raziskovanja je treba imeti dobršno mero poguma in tega ima mladi doktor zoologije dovolj. Pravi sicer, da mu je večkrat tesno pri srcu, ko roma po džungli alg in opazuje življenje morskih zverin tam spodaj, v globini 70 metrov, posebno pa, če se tako iznenada pred njim pojavi kakšna neznana velika žival in ga začne meriti z nepremičnimi ribjimi očmi. Gozdovi alg so tu visoki celo do 30 metrov in prav tako zaraščeni kot v vsakem pragozdu na suhem. Limbaugh vzame s seboj le redkokdaj nož ali harpuno in pravi, da ga še nikoli ni nobena riba napadla. Morski psi niso v tistih krajih, kjer raziskuje morsko dno, prav nič nevarni, manjše ribe, ki jih lovi za univerzitetni akvarij, pa daje v mrežo ali steklenico. Mnenja je, da bodo nekoč morske rastline za svetovno gospodarstvo še velikega pomena.

Poizkusite jo rešiti!

Besede pomenijo:

Vodoravno: 1. športna panoga (ljudski izraz), 10. napraviti nekaj za nedopustno, 12. skupina, 13. dekle (pesniški izraz), 15. država v ZDA (fon.), 17. enota ploskovne mere, 19. kratica za našo vojsko, 20. tekočina življenja, 22. moško ime, 24. nedotakljiva, neranljiva, 27. kipeč, izredno vroč, 28. spreten, uren; kar je v zvezi z nekim delom telesa, 30. turški fevdalci, 31. vrsta ribe (dvojina), 32. mesto v južni Franciji, 33. zdravilno sredstvo, 34. pripadnik azijskega plemena, 35. žuželka, 37. drevesni ostanki, 38. ogrinjalo, odeja, 39. ušje jajce, 41. naselje v osrednji Afriki na poti proti Čadskemu jezeru, 42. reka v Angliji, 43. znak za kemično prvino, 44. predlog, 46. ime slovenske filmske igralke, 47. obok, 49. ogljarska peč, 51. prepričati, dopovedati, 53. južnoameriška država, ki je znana po svojem nogometu.

Navpično: 1. ribja koščica, 2. osnova računanja, 3. punti, 4. Prešernov prijatelj, 5. vzklik bolečine, 6. šolska ocena, 7. je potrebna tudi v športu, ne zgolj moč in spretnost, 8. indonezijski otok, 9. oče, 11. fizkulturnik, 14. vežbati, 15. najtežje lahkoatletsko tekmovanje, 16. nečitljiv, 18. jugoslovanski plavalni klub, 20. vrsta bombaževine (množ.), 21. slovensko športno društvo, 23. vesel, šaljiv, 25. Massenetova opera, 26. nekdaj (srb.), 27. del rokopisa, 29. kratica za nacionalno narodno republiko, 31. glodalec, 36. sorodnik, 39. moško ime, 40. otoki v Atlantskem morju, 43. trska, drobtina, 45. rimski cesar, 47. pripadnik slovenskega naroda, 48. Državni zavarovalni zavod (kratica), 49. kos lesa, 50. glej 9. navpično, 52. osebni zaimek.

REŠITEV KRIŽANKE V PREJŠNJI ŠTEVILKI

Vodoravno: 1. Trifunovič, 10. liga, 14. Gligorič, 15. moten, 17. orač, 18. manira, 19. um, 22. in, 23. ring, 24. pajek, 27. epa, 29. Jereb, 32. etamin, 33. imp., 35. Raka, 36. ranim, 37. trpek, 38. Enos, 39. Bihač, 40. Kabe, 42. rošada, 44. Asirec, 46. ve, 47. ara, 49. strn, 50. pivovarna, 53. aduta, 56. učinek, 57. in, 58. Kiros, 59. čokast, 60. kajaki.

Navpično: 2. rg, 3. ilo, 4. fi, 5. Ugo, 6. nori, 7. orane, 8. Vič, 9. ič, 10. Longer, 11. iti, 12. Germek, 13. Ana, 15. manj, 16. Fuderer, 18. mi, 20. Matanovič, 21. remisa, 23. rampa, 25. Janoševič, 26. mik, 28. pirhi, 30. Rabar, 31. Bajec, 34. pečat, 37. ti, 39. baraka, 40. Kindij, 41. Bertok, 43. davek, 45. sraka, 48. ar, 49. San, 50. Puc, 51. ono, 52. nit, 54. ura, 55. asi.

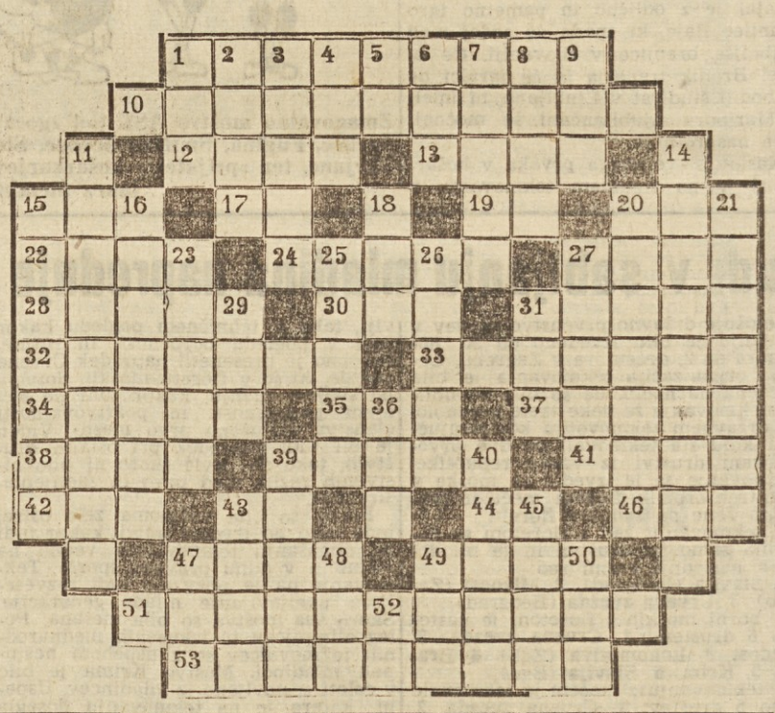

10 LET JE TEGA . . .

Iz Churchillovih spomnov na boj za Tihi ocean

Ker pa so bili letalski napadi zaradi pogostih nalivov in nizkih oblakov le malo verjetni, se je Phillips kljub temu odločil za nadaljevanje svoje akcije. Proti večeru 9. decembra se je zjasnilo in prav kmalu so sumili, da so jih opazila sovražna izvidniška letala. Upanje, da bodo sovražnika presenetili, je izginilo in za drugo jutro so si obetali močne letalske napade v bližini Singore. Admiral Phillips se je zato s težkim srcem odločil za prekinitev smelega poizkusa in v mraku obrnil svojo eskadro proti domu. Bil je gotov, da je storil, kar je bilo v njegovih močeh, saj se bo mogoče še vse dobro izteklo. Okrog polnoči pa so po neki pomoti zvedeli za izkrcanje Japoncev v bližini Kuantana, več kot 240 kilometrov južno od Kota Bharu. Phillips je smatral za neverjetno, da bi njegovo eskadro, ki so jo videli pluti dan prej v severni smeri, pričakovali podnevi desetega tako daleč na jugu. Mogoče mu bo uspelo tu presenetiti Japonce. Sprejel je riziko in obrnil ladje proti Kuantanu.

Japonska poročila ne govorijo nič o tem, da bi bila letala prva zasledila britansko eskadro, pač pa da jo je 9. decembra ob dveh popoldne zapazila neka podmornica. Japonska 22. zračna flota, ki se je pravkar pripravljala na nekem letališču v bližini Saigona za napad na Singapur, je takoj zamenjala bombe, ki so jih natovarjali za torpeda in se odločila za nočni napad na britansko brodovje. Vendar niso ta letala našla ničesar in so se zato vrnila okrog polnoči v svojo bazo. Malo pred zoro 10. decembra je neka druga japonska podmornica sporočila, da plujejo Britanci proti jugu in že ob šestih zjutraj se je dvignilo 9 japonskih letal z nalogo, da jih najdejo, uro pozneje pa je za njimi poletelo še 48 bombnih in torpednih letal v zaporednih valovih po približno 9 letal.

Poročilo o izkrcanju pri Kuantanu se je pokazalo kot izmišljeno, vendar ni admiral o tem ničesar vedel in je ostal v pripravljenosti, dokler ni rušilec Express priplul v pristanišče Kuantan, kjer ni bilo ne duha ne sluha o sovražniku. Preden so se podali naprej proti jugu, so zapravili še nekaj dragocenega časa z iskanjem nekega vlačilca in drugih manjših ladij, ki so jih prej opazili. Kmalu nato je nastopila kriza. Japonska zračna eskadra je dospela skoraj do Singapura, ne da bi karkoli opazila. Vračali so se domov proti severu, v smeri, ki jih je privedla naravnost k iskani žrtvi.

Ob 10.20 dopoldne je prvo letalo opazilo ladjo »Prince of Wales« in že ob 11. uri so se pojavili prvi bombniki. Sovražnik je napadal v zaporednih valovih. V prvem je »Repulse« zadela bomba in povzročila ogenj, ki ga je uspelo takoj pogasiti, ne da bi ladja zmanjšala hitrost. V drugem valu je bil zadet »Prince of Wales«, menda od dveh torped hkrati, kar je povzročilo občutno škodo in vdor vode. Oba leva vijaka sta se ustavila in ladje ni bilo več mogoče v redu krmariti. »Repulse« v tem napadu ni bil zadet in tudi naslednji, ki je sledil nekaj minut pozneje, mu ni prišel do živega. Ladja se je medtem nekoliko oddaljila od ostalih in jo je kapitan Tennant, ki je poslal v Singapur signal »Sovražna letala bombardirajo«, usmeril nazaj k eskadri.

Ob 12.22 je sledil nov napad, smrtonosen za obe ladji. Repulse se je najprej uspešno izmikala večjemu številu torped, potem pa je bil zadet v sredino. Kmalu nato mu je torpedo v novem napadu poškodoval krmilo, takoj za tem pa so ga zadela še tri torpeda. Kapitan Tennant je spreviden, da je ladja izgubljena. Ukazal je, da morajo vsi na palubo in prav ta ukaz je rešil mnogo življenj. Ob 12.33 se je Repulse prevrnil in potopil. Prince of Wales je dobil ob 12.23 še dva zadetka torped in kmalu nato še enega. Hitrost se mu je zmanjšala na 8 vozlov in bilo je očividno, da je konec blizu. Sledil je še en zadetek. Ladja se je prevrnila na bok in se ob 1.20 potopila. Rušilci so rešili dva tisoč ljudi od skoraj treh tisočev. Glavni komandant admiral Tom Phillips in njegov kapitan John Leach, sta utonila.

V odgovor na vprašanje šefov štaba, zakaj niso prišla na pomoč lovska letala iz Singapura, je bilo povedano, da admiral Phillips 9. decembra ni sporočil spremembe svojih načrtov in poizkušal priti v stik s Singapurom. Tako niso vedeli za njegov položaj, dokler ni opoldne 10. decembra prispel klic na pomoč, ki ga je poslal kapitan Tennant. Lovci so se takoj dvignili, a prišli so šele ob koncu in so bili le še priče potopitve ladje Prince of Wales.

Ce danes presojamo akcijo pokojnega admirala Phillipsa v tistih nesrečnih dneh, moramo poudariti, da je imel dovolj razlogov za svojo predpostavo, da bo ob napadu na Kuantan izven dosega sovražnih torpednih bombnikov, ki so bili njegova glavna skrb in bo imel opravka le s sovražnimi daljinskimi bombniki, ko se bo že umikal. Razdalja od letališča pri Saigonu do Kuantona znaša okrog 650 kilometrov in do tedaj ni še noben torpedni bombnik skušal napasti na takšno razdaljo. In mi, kakor tudi Američani, smo takrat preveč podcenjevali sposobnost japonskega letalstva.«

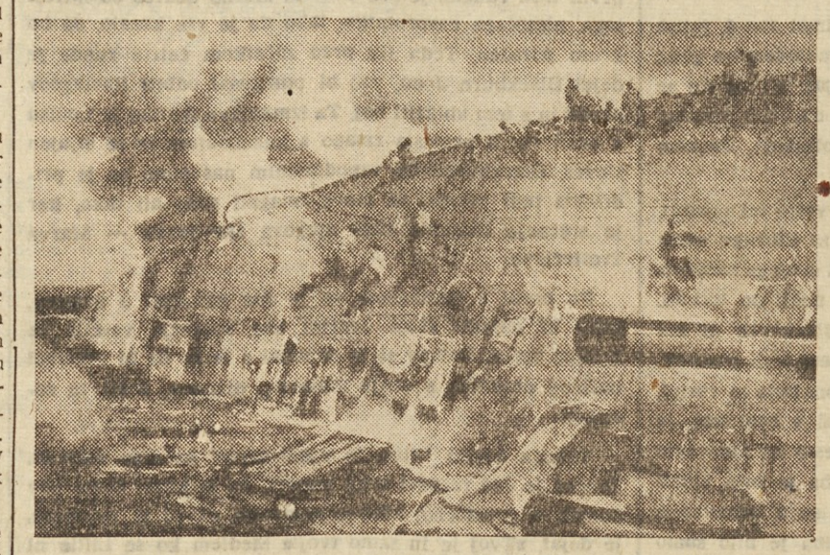

Tako je videl risar angleške revije »Sphere« katastrofo bojne ladje »Repulse« pred malajsko obalo.

Kajakaši zaključili svojo sezono

Navada je, da vse športne panoge ob koncu leta sestavijo pregled uspehov preteke sezone. Dočim smo o rezultatih v drugih panogah redno informirani preko dnevnega časopisja, žive in delujejo kajakaši nekako v »ilegali«. Sem pa tja se najde v naših časopisih kratka notica z nekaj rezultati in morda še opombami, potem pa dolgo časa zopet nič.

Ali je morda temu vzrok premajhna delavnost? Gotovo ne. Tekom letošnjega leta so kajakaši imeli od konca aprila do oktobra veliko tekmovanj, ki bi zaslužila večjo pozornost. Naj omenim samo letošnje državno prvenstvo na divjih vodah v soteski Save Bohinjke, kjer so sodelovali tudi najboljši avstrijski kajakaši. Kljub temu, da je bilo za to tekmovanje še kar dovolj reklame, so kajakaši tekmovali takorekoč spet »brez prič«. Razen nekaj domačinov se nikomur ni ljubilo plezati po globoki in skoraj neprehodni dolini, da bi videl težke in zanimive borbe kajakašev s skalami, valovi in vrtinci divje Bohinjke. Mirno lahko rečemo, da je bilo več zanimiivh in napetih prizorov kot morda na naših nogometnih tekmah, ki so relativno dobro obiskane. Tudi od športnih novinarjev se nikomur ni zdelo vredno priti med kajakaše in spoznati jih v njihovem elementu. Vedeti moramo, da poročje pravega kajakaša ni gladko jezero ali reka v sredini naselij in mest, temveč globoka, včash nepristopna soteska, kamor je možen pristop samo v okretnem in lahkem kajaku. Kajakaši niso vajeni razkazovati svojega znanja, drznosti in tehnike pred tisočglavo množico, ki bi jih za vsako uspelo potezo nagradila z aplavzom, ampak je večkrat edina nagrada odrglina lastne kože in kajaka.

Odmaknjenost je eden glavnih vzrokov, da naše športno občinstvo premalo ve o tem lepem in zdravem športu. Ko smo pred leti na zahtevo kajakašev drugih republik morali opustiti tradicionalno tekmovanje v kajak-slalomu v Tacnu, smo izgubili še tiste gledalce, ki smo jih imeli. Upamo, da bodo drugo leto kajakaši zopet poživeli Tacen in zadovoljili gledalce s tehnično spretnostjo (ali pa tudi — z nerodnostjo). Če bo šlo vse po sreči, bomo leta 1953. imeli v Tacnu svetovno prvenstvo v kajak-slalomu, pri katerem bo težina proge gotovo večja kot na letošnjem prvenstvu v Steyru.

Popolnoma neupravičeno so bili kajakaši — tekmovalci na mirnih vodah izločeni iz olimpijske ekipe. V tem pogledu so že bili podvzeti vsi potrebni ukrepi, da se ta krivica popravi in da se bodo našla sredstva za 5 kajakašev, ki bodo imeli težko in častno nalogo temovati na olimpiadi.

Če se ozremo sedaj na uspehe naših kajakašev v pretekli sezoni, moramo ugotoviti, da dobivamo polagoma mednarodni sloves. V mednarodnih tekmovanjih so med letom želi uspehe, na katere smo za začetek lahko kar ponosni. Naj jih še enkrat omenim: v zečetku maja so zagrebški kajakaši tekmovali na Vezeri v Franciji in med najmočnejšimi kajakaškimi državami Avstrijo, Švico in Francijo zasedli 2. mesto v ekipnem plasmaju. Uspeh je gotovo v tem, ker se francoski pojmi o divji vodi ne ujemajo z našimi in avstrijskimi. Francozi smatrajo za tehniko vožnje po divji vodi vožnjo preko skal, dočim velja pri nas za tehniko izogibanje skal. Tako vozijo Francozi v čeladah in oklepih, dočim mi tega ne poznamo. Na svetovnem prvenstvu v kajak-slalomu v Steyru smo med 10 državami dosegli 4. mesto. Ob večji tekmovalni rutini in boljši opremi bi lahko bili tretji. Največji uspeh naših kajakašev pa je gotovo zmaga Zagrebčana Hlavačka na avstrijskem državnem prvenstvu na divjih vodah na reki Salze, kjer je premagal trikratnega zaporednega zmagovalca Pillacina, ki so ga imnovali »Kralj Salze«. Tudi ta uspeh je večini našega športnega občinstva ostal neopažen, ker ni bil zabeležen z mastnimi črkami, kot je to primer v drugih športnih panogah.

In Slovenci? Ne, letos se ne moremo pohvaliti z usehi. Na žalost moramo ugotoviti, da je kvaliteta padla, odnosno, da so druge republike napredovale, mi pa smo ostali na isti stopnji. Kje so vzroki? Gotovo je bila za nas najbolj boleča izguba državnega prvenstva v kajaku na divji vodi in v kajak-slalomu. Iz navedenih dejstev si bo vsak čitatelj lahko sam ustvaril svojo sodbo. Vzemimo primer Zagrebčanov in Ljubljančanov. Zagrebčani so na državno prvenstvo prišli z 20 kajakaši (od katerih jih je tekmovalo 11) deset dni pred tekmovanjem, opremljeni s 15 kajaki. Devet kajakašev, ki niso tekmovali, je bilo v pomoč tekmovalcem pri prenašanju, popravljanju kajakov itd. Ljubljančani pa smo prišli na tekmovanje z 10 tekmovalci dva dni pred startom, opremljeni s 7 kajaki, od katerih so štirje že skoraj povsem odslužili in niso bili za tako važno tekmovanje vsi sposobni. Povprečno je vsak Zagrebčan prevozil tekmovalno progo desetkrat, Ljubljančan pa dvakrat. Zagrebčani so tekmovalno progo imeli v malem prstu, mi smo pa večkrat morali v skalnem labirintu iskati ozke prehode in izgubljati dragocene sekunde. Kljub temu, da smo v mojstrskem razredu na divji vodi še dosegli ekipno prvo mesto, smo v slalomu precej žalostno pogoreli in v končnem plasmaju ostali daleč za Hrvati. Kot vsa leta ista pesem: pomanjkanje tekmovalnih kajakov in finančnih sredstev.

Malo boljše je bilo na državnem prvenstvu mirnih vod na Bledu. Tu smo precej nepričakovano zasedli drugo mesto, sicer daleč za Srbi, toda tudi mnogo točk pred Hrvati. V štafeti pa smo celo premagali visoko favorizirano srbsko štafeto.

Letos smo bili Slovenci povabljeni tudi na mednarodni kajak-slalom v München, toda zaradi birokracije smo jasno ostali doma, dočim so nas v Podroščici čakale brezplačne vozne karte za v München, v Steyru pa smo si zaman odtrgovali od ust, da smo si prihranili devize. V nemških časopisih so delali za nas reklamo, objavljali naša imena in komentirali naše moštvo, toda nas ni bilo. Pač slaba reklama za našo državo! Prihodnje leto nas gotovo ne bodo več vabili.

Prizor z letošnjih kajakaških tekem v Steyru

To je v kratkem bežen pregled uspehov in neuspehov naših kajakašev. Kaj pa v bodoče? V razgovoru z raznimi kajakaši se večkrat sliši mnenje, da sedanja pripadnost kajakaškega športa pod organizacijo Ljudske tehnike ni najboljša, ker je kajak izrazita športna in turistična panoga ter ima več skupnega z organizacijami fizkulture. Naj navedem samo mnenje enega najboljših kajakašev, ki je resignirano izjavil: »Pomoči ne dobimo od nikoder in je zato prav vseeno, kam spadamo, vendar če je tako je boljše, da je naše mesto v Fizkulturni zvezi, ki bo imela za naše udejstvovanje vsaj razumevanje.« Tudi na nekem kajakaškem posvetu v Ohridu leta 1948. so mnogi kajakaši zastopali mnenje, da je kajakaštvo šport in da ima s pomorstvom zelo malo ali pravzaprav nič skupnega. Vsekakor bo pa pokazala bodočnost, kje je mesto kajakaštva. Omenim naj samo druge države, kjer ima kajakaštvo svoje zveze in vodstva sestavljena iz ljudi, ki so s kajakaštvom zrasli in imajo ljubezen in voljo do dela v tej panogi. Gotovo pa je, da so uspehi in neuspehi na tekmah tudi odraz notranje organizacije, katero pa so kajakaši večkrat pogrešali.

Lep uspeh naših kegljačev

Letošnje državno prvenstvo v Novem Sadu je nov mejnik hitrega razvoja slovenskega kegljaštva. Komaj je minilo nekaj let od ustanovitve temeljev te nove športne panoge, že so štirikrat naša moštva, in to vsako leto odločilneje posegla v borbo za najvišja mesta na državnih prvenstvih.

Letos je naše klube čakala tako težka naloga v kvalitetni preizkušnji kot v premagovanju finančnih težav, s katerimi se morajo zlasti naši klubi boriti, saj nimajo nobenih dohodkov od prireditev, niti potrebnih podpor. Zaključena republiška liga je izločila klube za državno prvenstvo, ki je bilo letos poverjeno v izvedbo Vojvodini, in to prvaka Železničarja (Lj.), Krima, Kladivarja in Branika. Vsa ta moštva so se skupno s 14 ekipami iz ostalih republik borila za najboljša mesta.

Po naporni vožnji ter ostalih borbah so naša moštva dosegla častne uspehe, kar velja zlasti za moštvo Krima, ki si je priboril 2. mesto in s tem pokazalo velik napredek od lanskega prvenstva, kjer je bilo šele 6. Naslov letošnjega državnega prvaka je osvojilo moštvo Grmoščice iz Zagreba, ki ima v svojih vrstah 6 članov državne reprezentance. Moštvo Krima je bilo zelo izenačeno, a največ zaslug za doseženi uspeh gre tekmovalcem Trojarju, Floreniniju, Čeferinu in Perku, dočim so ostali dali različno igro. V teku tekmovanja je moštvo postavilo tudi rekord kegljišča z rezultatom 337 kegljev na razmeroma zelo težkem kegljišču.

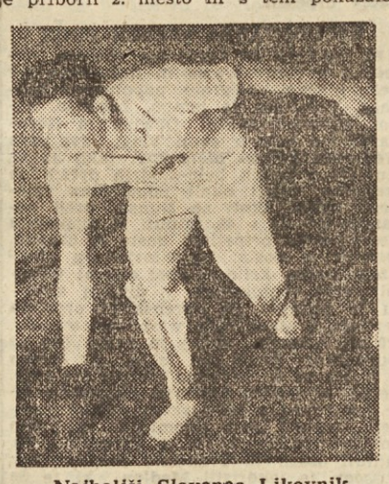

Najboljši Slovenec Likovnik je zasedel 7. mesto

Ljubljanski Železničar je to pot dosegel 9. mesto ter je tekmoval izpod običajne forme. Vzrok je predvsem v tem, da je moralo moštvo nastopiti v občutno oslabljeni postavi in to z 4 novimi tekmovalci, ki pa se niso izkazali. Celjski Kladivar je zasedel 13. mesto, 14. pa mariborski Branik.

Med posamezniki je znova potrdil svojo vrednost državni reprezentant Likovnik, ki je kljub slabi fizični kondiciji med 40 tekmovalci zasedel 7. mesto. Naslov letošnjega državnega prvaka si je priboril kapetan Karadjole, član Sarajeva s 381 keglji. Lep uspeh je dosegel tudi Dominko Vlado (član Slov. Poročevalca) z 9. mestom, isto velja za Smoljanoviča, ki je dosegel 11. mesto. Po vrstnem redu slede nadalje: 15. Beseničar (Krim), 16. Gomolj (Branik), 17. Mlakar (Žel. Lj.), 19. Kobal (Branik), 28. Tiler (Železničar Lj.) 38. Pavlec (Slander).

Boksarji Lokomotive nepremagani v Nemčiji

Po neodločenem rezultatu v Wanheimu (10:10) in zmagi v Heidelbergu (12:8), so boksarji Lokomotive na svojem gostovanju po Zahodni Nemčiji nastopili še v industrijskem mestu Alen in dosegli proti okrepljeni ekipi pokrajine Würtemberg neodločen rezultat 10:10. Na vsej turneji po Nemčiji so se odlikovali König, Krizmanič, Tkalčič in Čigir.

Zmaga beograjskih boksarjev v Londonu

Skupina beograjskih boksarjev Andrejevič, Redli, Lekovič, Sovljanski in Hladni je gostovala v Londonu in v torek zmagala z rezultatom 6:4. Zmagali so Lekovič, Redli in Hladni, Andrejevič je izgubil po točkah, Sovljanski pa na veliko presenečenje s k. o.

Še en poraz košarkarjev Crvene zvezde

V nadaljevanju turneje so košarkarji Crvene zvezde premagali v Luganu SAK z rezultatom 51:30 (28:10), v Italiji pa so nastopili v Varese in izgubili z istoimenskim klubom 40:39 v Galaratese pa so premagali domači klub Galaratese s 35:21. V ekipi Galaratese igra tudi bivši čian Crvene zvezde Tulio Roklicer.

Lep uspeh Partizana v Italiji

Italijansko športno časopisje piše pohvalne kritike o košarkarjih Partizana, ki so te dni igrali v Italiji. Po zmagi nad Virtusom s 54:38 so košarkarji Partizana nastopili v Firenzi in zmagali nad KUS s 74:32 (43:10). Največji italijanski športni list »Gazetta dello Sport« je napisal: »Poraz Virtusa je predstavljal za gledalce veliko presenečenje. Partizanova igra je prvorazredna tako, da naši domaci igralci niso bili kos eni najboljših ekip, ki je gostovala v Bologni. Novakovič je bil heroj ekipe, Stankovič je 100 odstotno metal kazenske mete. Marjanovič pa se je srečno pridružil ostalim kot pivotman.«

Lestvice najboljših slovenskih boksarjev v letu 1951

SESTAVIL VLADIMIR PUŠENJAK

Muha kategorija:
1. Kaizer (ZM)
2. Mikloš S. (T)
3. Macur (B)
4. Košir (T)
5. Žibert (R)
6. Seremet (T)
7. Ficko (B)
8. Sibila (ZM)

Bantam kategorija:
1. Kos (T)
2. Žurman (ZM)
3. Lalović (B)
4. Mikloš I. (T)
5. Ereš (ZM)
6. Cakš (T)
7. Kovač (R)

Perolahka kategorija:
1. Borušak (R)
2. Jezernik (ZM)
3. Mencej (T)
4. Djurović (B)
5. Jordan (T)
6. Jamar (ZL)
7. Janež (ZL)

Lahka kategorija:
1. Korošec (ZM)
2. Eršte (T)
3. Kropivnik (T)
4. Šmit (B)
5. Dolenc (ZM)
6. Zebec (ZM)
7. Prančič (ZL)

Polwelter kategorija:
1. Vivod (T)
2. Jous (ZM)
3. Zupan (B)
4. Mikelica (ZL)
5. Krošelj (ZL)

Welter kategorija:
1. Vilhar (T)
2. Pukšič (B)
3. Milovanovič (ZM)
4. Prešeren (T)
5. Kermavner (T)
6. Strukelj (ZL)
7. Sluga (R)
8. Pirnat (ZL)

Polsrednja kategorija:
1. Apelić (ZM)
2. Tomažič (ZM)
3. Grošeta (B)
4. Potokar (T)
5. Svajger (ZM)
6. Martinčič (R)
7. Herman (PR)

Srednja kategorija:
1. Ažman (T)
2. Volčič (B)
3. Vojnovič (B)
4. Zohar (ZM)
5. Šefer (R)
6. Mezgolič (ZL)

Poltežka kategorija:
1. Kovačič (B)
2. Baloh (T)
3. Bola (R)
4. Vidic (ZL)

Težka kategorija:
1. Simnovec (T)
2. Zega (B)
3. Preželj (T)
4. Tihole (ZM)
5. Lamut (ZL)
6. Resnik (ZL)

KRATICE POMENIJO:

Branik Maribor (B), Proletarec Zagorje (PR), Rudar Trbovlje (R) Triglav Ljubljana (T) Železničar Ljubljana (ZL), Železničar Maribor (ZM).

Ako bi dali prvemu 10 točk, drugemu 9 itd. bi nam ta lestvica dala naslednje stanje točk po društvih:

1. Triglav 150 točk Železničar Mrb 108 točk. 3. Branik 94 točk. 4. Železničar Lj. 64. 5. Rudar Trbovlje 43 in proletarec Zagorje 4 točke.

Naša anketa o slovenskem nogometu

Več idealizma in dejanj, pa manj denarja in besed

Ne vem, po katerem merilu sem zašel v vrsto športnih funkcionarjev, igralcev, gledalcev itd., ki naj bi ob koncu letošnje prvenstvene sezone nekaj rekli o vzrokih padanja slovenskega nogometa toda, če je že tako, moram predvsem priznati, da zadnji čas nisem utegnil obiskati nobene prvenstvene tekme s slovenskim pečatom. Vse, kar bi potemtakem lahko dejal na to vprašanje izvira samo iz tiskanega pisanega in branega in mislim zato obravnavati letošnjo raven slovenskega nogometa po čisto načelnih pogledih.

Slovenskemu nogometu že od njegovega začetka pred več ko 40 leti ni bilo postlano z rožicami in je pravzaprav zanajal iz krize v krizo in spet narobe, ves ta čas. Majhen narodkakršen je nas, z redkimi močnejšimi središči ob vsej privrženosti za to borbeno igro ni in ni mogel nabrati tistih nekaj tisočakov ki jih je treba za materialno osnovo sorazmerno modne in kvalitetno dobre nogometne reprezentance. V podobnih težavah pa je bil tudi glede kadra, ki naj bi je sestavljal ne da bi [illegible] računati z grenkimi razočaranji. Redki posamezniki, ki so se med nami pokazali posebno nadarjeni za to igro, so bodisi odšli med bolj zveneca moštva na jug ali pa postali tako imenovani stebri posameznih mostev, dokler se niso »izgarali« in šli v pozabo. Močnega izbranega in ostalim našim republikam enakovrednega moštva Slovenci nikoli nismo imeli in verjetno bo pri tem tudi ostalo. Eno pa imamo in v tem smo dolga leta uživali dober sloves: borbenega duha volje in vztrajnosti do konca ter srce na pravem mestu, da znamo zmagovati, če pa ze tega ne, pa vsaj vsak poraz častno prenasati. Vec uspehov in več priznanja so slovenski nogometaši v dolgih desetletjih dobili samo zaradi tega malo ali vsaj prav malo pa po zaslugi plačanih trenerjev in materialno brezskrbnih igralcev. **Sodim, da tega duha, te volje, te ljubezni do orustev in športa manjka v vrstah naših nogometašev. Kajti brž ko denarja ni tudi kluba ni in tudi nogometa ni.** Kakšen je nogomet, če je denar, smo letos videli marsikje v zelo slabi luči. Izjeme samo potrjujejo, da je tako.

Vzporedno z voljo do zmage in ljubeznijo do te igre pa mora v nogometnem taboru vladati še eno: **disciplina.** Disciplina nogometaša je širok pojem in sega precej daleč prek ograj nogometnega igrišča. Osnovna vrlina nogometaša je seveda da hoče in zna brzdati morebitne strasti na igrišču, še globlje pa mora vzgoja discipliniranega igralca prevzemati zunaj športnega prostora. Razvade v alkoholu, nikotinu in nesolidnem življenju, slabe lastnosti kakor so netovariško vedenje, nadutost, domišljavost, osornost, nedelavnost v poklicu ali v šoli itd. vse to so nagibi, ki kaže lik pravega nogometaša. Ali je potem čudno, če zdaj tu zdaj tam nogometni igralec kar sredi igre premišljeno udari sodnika. Če bodo klubi znali uvesti disciplino, če bodo slovenski nogometaši spoštovali red in disciplino in se dali voditi svojim upravnim in tehničnim vodstvom — pri čemer je treba trenersko vprašanje obravnavati tako da bodo take pomoči deležni le nekateri izmed najboljših drugi pa naj dobivajo pouk z letečimi trenerji (lahko tudi domačimi in cenenimi) — potem bi slovenski nogomet spet krenil na boljšo pot. Zato pa seveda še ne bo enakovreden ostalemu jugoslovanskemu, pač pa bo prava in prikupna podoba slovenskega, ki mu — če gledamo ves dosedanji razvoj — ne prisojamo več kakor samo nekaj takih enajstoric ki bi jih lahko brez strahu za debakle poslali v jugoslovansko areno z zavestjo da je to res najboljše, kar premoremo.

In še nekaj bi bilo vredno zapisati. Morda še nikoli, odkar se trklja nogometna žoga po naših travnikih, njeni aktivni pristaši niso imeli tako ugodnih pogojev da bi se svoji igri posvečali ob tolikem razumevanju vseh odločujočih. Ljudska oblast podpira vse športne težnje zelo širokogrudno in prav nič več ni treba za zboljšanje ravni katere koli športne veje pri nas — kot samo pravih ljudi na prava mesta. **Prave ljudi v vrste izvajajočih, prave ljudi v vrste učečih in prave ljudi v vrste vodečih! Za ta odločilni poseg v naše nogometno (in tudi vse** športno) življenje pa ne zadostujejo **zgolj besede, temveč dejanja. Ni dovolj, če razpravljamo in pišemo pa spet razpravljamo in spet pišemo, da bomo vsakega igralca, ki bo kršil temeljna športna pravila in kjer koli pokazal, da ni športnik, za zmerai postavili pred prag. Ni dovolj** če obravnavamo trenersko vprašanje na vseh mogočih sestankih, na katerih — če ni drugače — še trenerje dolžimo krivde, da z našim nogometom ne pridemo nikamor, in tudi to ni nogometu prav nič v korist. Če naši forumi v tej športni zvrsti ne prijemajo problemov pri jedru temveč odstranjujejo težave zdaj tod, zdaj tam, pa spet pozivajo in vabijo in kvečjemu še nekoliko živahneje spremljajo uspevanje svojega miljenca, dogodki na igriščih pa gredo svojo pot — namreč rakovo. Dejanj je treba tukaj celo vrsto korenitih ukrepov ki naj pokažejo, da je od vseh strani — to velja tudi za sodniški zbor, ki mora biti nogometnim vodstvom krepka opora v tem prizadevanju — zavel v našem nogometu drugačen veter. Ta veter naj ne nosi več s seboj glasov o nagradah za vsak korak, ki ga bo kdo storil za barve svojega kluba in naj ne prinaša več vesti da mora vsak slovenski nogometaš imeti svojega inštruktorja, ker mu sicer ta igra ne pojde v glavo.

Struna Lavoslav

Eno leto ŠD Triglav

Ljubljana, 9. dec. Včeraj je bila v domu Ljudske milice skupščina športnega društva Triglav, ki deluje eno leto. Društvo je nastalo z združitvijo »Borca« in »Miličnika«. Sedaj ima s svojimi aktivi vred že 1852 članov v 15 sekcijah, od katerih je bila košarkaška šele nedavno ustanovljena. Najmočnejše sekcije so atletska, nogometna, smučarska, boksarska in kegljaška. Glede na kvaliteto pa so dosegle po zaslugi posameznih tekmovalcev lepe uspehe tudi drsalna sekcija (Drašler Mara, Rusman Jože), kolesarska (Srečko Polak, Ljubo Vidali), namizno-teniška, košarkarska, ki je na pokalnem tekmovanju osvojila četrto mesto in sekcija za konjski šport.

Med aktivi je bil najbolj delaven aktiv šole Ljudske milice v Begunjah. Aktivi so še v Postojni, v Celju, Trebnjah, Ljutomeru, Šoštanju, eSžani, Slovenjgraducu, Kočevju, Novi Gorici in Ljubljana-okolica. Nekatere sekcije, kot nogometna in namizno-teniška bi še bolj napredovale, če bi bili člani bolj disciplinirani. Na skupščini so sprejeli sklep, da se bodo sekcije formirale v klube, ker so številčno pa tudi organizacijsko že dovolj močne. Novi odbor s predsednikom Humbertom Gačnikom na čelu je bil izvoljen z velikim odobravanjem.

ŠPORTNI FILMI V LJUBLJANI

V sredo, 12. t. m. bo Športno društvo Triglav priredilo v domu Ljudske milice predstavo, na kateri bodo predvajali športne filme z letošnjih prireditev. Filmi nosijo naslove: »Planica«, »Šport na vodi«, »Polet s smučmi«, »Atletski dvoboj Velika Britanija : Jugoslavija«. Cene vstopnicam bodo enotne in sicer po 20 din. Predstava se bo pričela ob 20. uri.

Kakšno je športno občinstvo po svetu

Na vsaki športni tekmi imamo dve stranki: eno, ki se bori in drugo, ki to borbo gleda. Danes si skoraj ne moremo zamisliti modernega športa brez športnega občinstva. Gledalci na športnih prireditvah so merilo kulture in športne ravni te ali one države. Sportno občinstvo pa je tudi močan činitelj, ki lahko s svojim sodelovanjem v športnih tekmah dviga borbenost in moralo posameznikov ali celih moštev, lahko odloči tekme v svojo korist, lahko pa tudi popolnoma uniči posamezne igralce in ekipe, zaneti sovraštvo med mesti, narodi ali celimi državami.

Če hočejo gledalci glasno in pravično sodelovati v športni borbi ali igri, morajo prav tako kakor tekmovalci, biti primerno vzgojeni. Ker pa zahteva vsaka vzgoja precej časa, je razumljivo, da bo tisto občinstvo, v čigar domovini ima ta ali ona športna panoga starejše in lepše tradicije, objektivnejše in poštenejše. To je popolnoma razumljivo, kajti v državah, kjer je ta ali oni šport že dolga leta močno razvit, rastejo gledalci iz vrst nekdanjih aktivnih športnikov. Takšna športna publika je navadno gostoljubna, objektivna in hvaležna. Vsak posameznik pozna namreč kot nekdanji tekmovalec ali igralec vsa pravila, tehniko in težave raznih momentov v boroi, zato takšno občinstvo redkokedaj pogreši. Nasprotno, športno občinstvo, sestavljeno iz dobrih poznavalcev te ali one športne panoge, je skoraj vedno zelo oster in nepristranski sodnik ter zna pravilno nagraditi lepo borbo, požrtvovalnost in pogum, plemenitost in odločnost, a prav tako ostro obsoditi vsako surovost, nedovoljeno kretnjo, prevaro, pristranost, zvijačo, bojazljivost itd.

ANGLEŠKO OBČINSTVO SPOŠTUJE »FAIR PLAY«

V Angliji so se telesne vaje razvile že v 8. stoletju, zato tudi ni čudno, da je prav Anglija »zibelka« skoraj večine modernih sportov, predvsem pa športnih iger. Iz prvih telesnih vaj so se razvile moderne panoge, kakor nogomet, drsanje, hokej, rokoborba itd. Nogomet je bil n. pr. že leta 1300 tako razširjen, da ga celo prepoved kralja Edvarda II. ni mogla zatreti. Že leta 1450 so Angleži igrali golf, ki ga je pozneje parlament zabranil, češ da zmanjšuje vojaško sposobnost mladine. L. 1829 so bile na Temzi prve veslaške tekme med Oxfordom in Cambrigdem. V 16. stoletju so se za časa kraljice Elizabete močno priljubile konjske dirke, tako da je bilo kmalu zgrajenih 80 konjskih dirkališč. Iz 17. stoletja so nam znane prve boksarske prireditve, pozneje tudi tekme v tenisu, atletiki, plavanju, rokometu itd. Razumljivo je, da je sčasoma iz te množice športnikov nastajala športna publika, kakršne ne bomo dobili nikjer drugje na svetu.

Marsikdo se bo vprašal, v čem pravzaprav obstoja ta prednost angleškega športnega občinstva pred drugimi narodi. Ali morda drugod ne znajo tako objektivno presojati športnih dogodkov? Ali pa so morda manj temperamentni pri navijanju?

Nedvomno tudi drugim narodom ne manjka objektivnosti, živahnosti in drugih vrlin. Toda angleški gledalec ima še nekaj več. On zna predvsem ceniti šport v vsem njegovem bistvu — to se pravi — pošteno, a prav tako možato borbo vsakega posameznika in večjih skupin. Angež ne gleda samo na blesteče rezultate, na število golov ali zadetkov, njemu je prvenstvena lepa in častna borba. Samo Angež bo znal z enakim navdušenjem in iskreno ploskati tudi zadnjemu tekaču na 10 kilometrov, dočim bo vsak drugi vzkliknil: »Siromak, zakaj se neki muči, saj bo itak zadnji!« Angleškemu gledalcu pa ni važno, kdo bo prvi in kdo zadnji, temveč predvsem to, kdo je bil v športni borbi resničen športnik in kdo ne. Četudi je morda tekmovalec v teku na 10 km zaostal za zmagovalcem 2 ali 3 minute, ga bo Angež nagradil s ploskanjem, kajti bil je športnik, ki je dal iz sebe vse sile ter v častni borbi častno podlegel boljšim nasprotnikom. V takšnem pojmovanju športa so Angleži daleč pred ostalimi narodi.

Angležem pa je šport tako v krvi, da znajo pravilno oceniti tudi tekme v tistih panogah, ki jih niso še nikoli videli. Zanimiv je primer iz l. 1931, ko je ženska jugoslovanska ekipa osvojila v Londonu z zmago nad Čehinjami svetovno prvenstvo v hazeni. Angleži te igre še niso nikoli videli, kaj šele poznali njene finese. Ko je jugoslovanska vrsta pritekla na igrišče White Cityja v Londonu, je napovedovalec takole predstavil naše igralke: »Nastopa Jugoslavija, svetovni prvak v hazeni, kar je prav toliko, kakor če bi nastopal Arsenal v nogometu.« Gledalci so odobravajoče ploskali in kljub temu, da igre niso poznali, pravilno dojeli ter ocenili vse momente v igri.

NOGOMETNO OBČINSTVO JE NAJŠTEVILNEJŠE

Nogometno občinstvo v Angliji pa je nekaj prav posebnega. Deset minut pred tekmo je stadion še prazen, izjeme so edino tujci, ki pridejo vsaj pol ure pred tekmo na stadion, tako kakor so navajeni doma. Zato pa se zadnjih deset minut pred pričetkom igre naglo napolnijo obsežne tribune. Mahoma je v stadionu vse živo, gledalci se med seboj živahno pogovarjajo, sklepajo stave, delajo prognoze o izidu tekme itd. Angleži, ki jih navadno poznamo kot hladnokrvne in celo mrzle dolgočasneže, postanejo v teh trenutkih neverjetno glasni in razgreti. Do sekunde točno pritečeta na teren obe moštvi, nad stadion zagrmi val odobravanja in ploskanja. A že je tu sodnik, hrup v hipu potihne in igra se prične.

Sedaj pa nastopi razlika med angleškim in vsakim drugim občinstvom. Na dan znak prično medsebojno borbo nasprotniki na zelenem polju, a istočasno stopijo v akcijo tudi gledalci. Navijanje in ploskanje se prepleta ves čas igre. Vsak bodri svoje moštvo, a prav tako nepristransko ploska in odobrava vsako lepo potezo nasprotnika. Angež ni prišel na tekmo samo zato, da bi doživel visok rezultat in zmago svojega moštva, on hoče videti predvsem ostro, a v vsakem pogledu fair borbo, hitre starte, duhovite kombinacije ter spreten in pravilen dribling, ki nikoli ne prekorači meja fairnese. Sodnik je edini pozvan, da vodi igro. Njegove odločitve, pa naj bodo takšne ali drugačne, spoštuje vsak igralec, predvsem pa gledalci. Nikoli ne slišiš žvižganja, psovk, kričanja, protestov ali celo nespodobnih in žaljivih izrazov. Največje priznanje žanje igralec, ki je bil v igri poškodovan, pa se kljub temu vrača na igrišče. Vse mu živahno ploska, prvi zato, ker so veseli, da se njihov igralec spet vrača k moštvu, drugi pa izražajo s ploskanjem svoje zadovoljstvo, da nasprotnik ni oškodovan in bo igra spet enakopravna — enajst mož proti enajstim.

Občinstvo ostane na svojih mestih do zadnje sekunde igre in ne neha bodriti igralcev niti za hip. Gledalci dajejo igri ton ter ulivajo igralcem polet prav takrat, kadar slednji mirujejo, ne pa samo takrat, ko so v polnem zagonu. Navijanje se prične pri vratarju, prehaja preko branilcev in krilcev ter doseže višek ob napadalcih. Tu postane navijanje nepopisno. Človek bi si mislil, da bi gledalci najraje sami planili v gol. Ker pa tega ne morejo, dajejo duška svojim čustvom v burnem navijanju, ki nekoliko popusti šele tedaj, ko se razburljiva situacija razčisti in zavzame igra spet malo zmernejši potek.

Razumljivo je, da se število gledalcev na tekmah stalno suce od 20, 30 in 40 tisoč pa tudi do 100 tisoč in se cez. Seveda pa toliko gledalcev ni samo na tekmah »Arsenala« ali »Evertona«, temveč tudi na tekmah II. lige in celo na lokalnih tekmah. Gledalci namreč ne prihajajo samo zaradi zmage, temveč predvsem zaradi igre. V tistih 90 minutah gledalci v pravem pomenu besede delajo. Nihče se ne dolgočasi, nihče ne zdeha. Vsak v teh 90 minutah pozabi naše, vse pogledi so upri na igrišče, kjer se bori 22 igralcev. Vse uživa v tehniki in taktiki, v vseh dogodkih, ki se razvijajo na zeleni poljani. Šele po 90 minutah se vsi oddahnejo, kakor po napornem telesnem delu. Vse priene komentirati izid tekme, razpravljati o posameznih fazah borbe, srečni dobitniki pa sprejemajo izplačila stave. Cez pet minut je igrišče prazno, na tribunah ni nikogar več, razen kakšnega tujca, ki še ni prišel k sebi. Tujci se v teh bučnih dogodkih sploh ne znajdejo in ko se obiskovalec vrne domov v Evropo ter obišče prvo nogometno tekmo, se mu zdi, da je — na pogrebu.

FRANCIJA JE DEŽELA ELITNIH ŠPORTOV

V Franciji se je telesno gibanje pričelo razvijati v 18. stoletju. Razvil se je kriket in nokej, okoli l. 1870 pa je dosegla največji razmah telovadba, ko je bilo po vsej državi 1700 društev. Pozneje je Francija dala mnoga slavna imena v sabljanju, boksu, dviganju utezi in umetnem drsanju, predvsem pa v tenisu in kolesarstvu. V nogometu Francija ni nikoli veliko pomenila, kajti za njene klube so obicajno igrali tujci iz vseh krajev sveta.

Francija je dežela elitnih športov, v katerih občinstvo ne vpliva mnogo na igro in dogodke na športnih igriščih. Znane so dirkališčne kolesarske in pa teniške prireditve, na katere prihajajo gledalci — predvsem ženskega spola — kakor na revije ter se temu primerno tudi obnašajo. Ker tenis ne dopusca niti hrupa, niti navijanja, se to občinstvo močno razlikuje od nogometnega. Mirno in tiho sedi vsak gledalec na svojem prostoru ter sodeluje le kot gledalec, samo tu in tam nagradi prav uspelo potezo igralcev s ploskanjem.

ŠVICA IMA KULTIVIRANO OBČINSTVO

Švicarji so ponosni na svojo telovadbo ter telovadne igre, ki so bile razširjene že v fevdalnih časih. Zelo je priljubljena tudi tako zvana »nacionalna telovadba«, ki obsega narodno rokoborbo, nekaj telovadbe, metanje kamna ter atletske panoge. V 18. stoletju se je z osvajanjem vrhov v Alpah močno razmahnilo tudi planinstvo in alpinizem. L. 1833 je bila osnovana motociklistična zveza, ki šteje nad 20.000 članov. Zelo priljubljene športne panoge so v Švici tudi smučanje, hokej na ledu ter nogomet. Lahko trdimo, da se je s to ali ono panogo v mladosti vsaj nekoliko ukvarjal skoraj sleherni Švicar. Športno občinstvo, ki raste v tej majhni državi iz vrst aktivnih športnikov in telovadcev, je zelo razgledano ter o vseh stvareh dobro poučeno. Gledalci so zelo živahni. Zbirajo se kakor Američani v skupine ter živahno navijajo za svoje moštvo, skandirajo imena posameznikov in na licu mesta improvizirajo kratke verze. Cim ena skupina preneha z navijanjem, se že oglasi druga, ki je še glasnejša in živahnejša.

DUNAJSKO OBČINSTVO JE IMELO NAJVEČ ZNANJA

Dunaj je bil od nekdaj predstavnik kontinentalne nogometne elite ter središče vseh športov v Avstriji. Samo Dunaj je imel Sindelarja, »Rapid« in »Austrijo«. V to mesto so bile uprte oči cele Evrope. Stadion »Hohe Warte« je bil vsako nedeljo natrpan do zadnjega kotička. Gledalci so noreli. Oboževali so »Rapid« in »Austrio«, nosili so na ramah priljubljene igralce, največ pa seveda Sindelarja. Bilo je to hvaležno občinstvo, ki se je vzgajalo od leta 1900. Naučilo se je v desetletjih vsega, kar mora vedeti dober poznavalec o dogodkih na igrišču. Znalo je bodriti, navijati, dajati prognoze, razburjati se, oboževati in ceniti, vzpodbujati ter dvigati pogum. Toda sčasoma je postalo to občinstvo tudi nevarno. Gorje tistemu, ki je bil surov ali pa je izzival in žalil njegove ljubljence. Ta je imel v hipu desettisoče gledalcev proti sebi.

Dunajsko občinstvo je živelo z nogometom. Vsako nedeljo je prihajalo na tekme, nagrajevalo igralce s ploskanjem ali pa jih obsojalo zaradi surove igre. To je bila sijajna publika, ki se je znala boriti za svoje igralce kakor za lastno imetje in jih ščitila kakor starši svoje otroke. Ko je v »Rapidu« igral Uridil, so gledalci vriskali od vzhičenja, tako jih je navduševal ta igralec s svojo ostro igro in hrabrostjo. Ko je igral Sindelar, so ljudje pozabili, da živijo. Vzivali so se v tehniko in taktiko, v vedno nove in nove trike, ki jih doslej še niso bili videli. Na vsaki tekmi so gledalci doživeli kaj novega. Prihajali so v vedno večjem številu, plačevali visoko vstopnino, a vsako srečanje je bilo doživetje zase. Dunajsko občinstvo je videlo največ mednarodnih srečanj, najboljše igralce sveta in najslavnejša moštva kontinenta in od drugod, vsled česar je imelo tudi največ znanja.

ITALIJANI SO DUHOVITI

Se pred nekaj desetletji je bilo zanimanje žena za šport v Italiji zelo majhno, kar je bil splosen pojav v vseh južnih krajih. Bil je celo obicaj, da so moški, ki so pripeljali s seboj na tekmo ženo, uživali znatne popuste na vstopnicah.

Profesionalizem je sčasoma dvignil italijanski nogomet

Pred medconskim finalom tekmovanja za Davisov pokal

ŠVEDI NIMAJO NORENIH UPOV V ZMAGO PROTI ZDA

Sigurna zmaga Vic Seixasa na teniškem prvenstvu Novega Južnega Walesa v Sidneyu ter odličen uspeh Schröderja in Traberta v igri parov sta dokaz za trditev, da Američani lahko ponovno vrnejo Davisovo trofejo Združenim državam ameriškim.

Ameriški igralci upajo, da bo tudi Savitt do takrat prišel v svojo polno formo. Kapetan ameriške ekipe Frank Shields se je že odločil, da Schröder in Trabert zastopata ZDA v igri parov, čeprav je Seixas, ki je trenutno v izredni formi, izrazil željo, da bi rad nastopil v parih, kar pa je Shields odklonil z besedami: »Sedaj je že prepozno eksperimentirati. Prepričan sem, da bosta danes ali jutri Vic in Toni nenadkriljiv par, vendar bi bilo to sedaj nepremišljeno. Vsak izmed njiju pa bo po svoje moral izvršiti velike naloge v srečanju z Avstralijo.«

Ameriški igralci si veliko ne belijo glave zaradi srečanja s Švedsko, ki bo konec tedna. Vsi vedo, da najboljši Sved Bergelin po avtomobilski nesreči še zdaleč ni prišel v formo, tako da bo mladi Davidsson glavna moč severnjakov. Zato vsi ameriški reprezentanti pod vodstvom trenerja Jacka Kramerja zaključujejo brez posebnih skrbi svoj trening, v katerem je precej zaostalega iz programa boksarskega treninga.

Presenečenja tudi na prvenstvu države Victoria v Avstraliji

Tudi drugi veliki mednarodni teniški turnir v Avstraliji za prvenstvo države Victoria, ki je bil neposredno pred pričetkom medconskega finala za Davisov pokal med ZDA in Švedsko, je imel precej presenečenj kakor prvi turnir za prvenstvo Novega Južnega Walesa. V osmini finala so namreč izpadli že vsi trije Švedi. Vsekakor pa so najmanj pričakovali poraz Bergelina, ki si nikakor ne more opomoči od poškodbe pri avtomobilski nesreči, v igri s 17-letnim Avstralcem Kenom Rosewallom, o čemer smo že zadnjič poročali. Mladi Ken je tudi v četrtfinalu nudil močen odpor svojemu starejšemu soimenjaku Kenu Mc Gregorju, ta pa je doživel poraz v polfinalu proti Savittu, ki vidno prihaja v formo in bo gotovo največja ameriška opora v obeh prihodnjih srečanjih za Davisov pokal.

Poleg ostalih rezultatov v igrah posameznikov so bila presenečenja tudi v igrah parov. V enem izmed polfinalov sta bivša avstralska Davis cup reprezentanta Adrian Quist in Geoff Brown izločila iz nadaljnjega tekmovanja svoja rojaka Franka Sedgmana in Dona Candyja. Na podlagi tega krožijo vesti, da bi prva dva lahko zastopala barve svoje države v srečanju za Davisov pokal z zmagovalcem medconskega finala.

Rezultati zaključnih kol turnirja so bili:

Posamezniki, četrtfinale: Mc Gregor : Rosewall 6:3, 9:7, 6:3, Savitt : Rose (A) 6:1, 2:6, 4:6, 7:5, 6:3, Seixas : Schröder 6:4, 8:6, 6:1, Sedgman : Trabert 6:2, 7:5, 4:6, 6:4, **polfinale:** Savitt : Mc Gregor 6:3, 6:4, 6:4, Sedgman : Seixas 5:7, 6:2, 11:9, 7:5. Finale bo jutri.

Moški pari, polfinale: Schröder, Trabert : Mc Gregor, Rose 6:3, 8:6, 7:5, Quist, G. Brown : Sedgman, Candy 3:6, 6:4, 7:5, 7:5; **finale:** Schröder,Trabert : Quist-Brown 7:5, 6:4, 6:3

Pogled na trgovski del Osla, kjer se bodo čez dobra dva meseca zbrali najboljši smučarji vsega sveta na zimskih olimpijskih igrah.

Kratke olimpijske vesti

Novi predsednik mednarodne smučarske zveze FIS, Švicar Marc Hodler, je obiskal Oslo, kjer si je v spremstvu predsednika norveškega olimpijskega odbora Olafa Ditleva-Simonsena ogledal prenovljeno skakalnico v Holmenkollenu ter progo za smuk in slalom v Rodkleivi. Ob povratku v Švico pa je izjavil, da je navdušen nad vsem, kar je videl na Norveškem.

Najboljši avstrijski smučarji in smučarke so končali posebni trening na Zugspitzu, nakar je trener Toni Seelos sestavil naslednje moštvo za nastop v Oslu. Tekmovalci: Eugen Haider, Otmar Schneider, Christl Prawda, Toni Spiess, Egon Schöpf, Hans Senger, Otto Linhart; tekmovalke: Dagmar Rom, Erika Mahringer, Trude Beiser-Jochum, Trude Klecker, dr. Schuh-Proxauf.

Japonsko bo na olimpiadi v Oslu zastopalo 6 hitrostnih drsalcev in 7 smučarjev, med njimi 3 skakalci, 3 tekmovalci za kombinacijo in 1 tekač na dolge proge. Hitrostni drsalci bodo odpotovali z letalom že 24. t.m. na Švedsko, kjer bodo trenirali mesec dni v Valadalenu, smučarji pa bodo odšli na pot 1. januarja.

ZSSR bo po nekaterih vesteh iz sovjetskega poslanstva v Stockholmu te dni dokončno sklenila, ali se bo udeležila olimpiade v Oslu in Helsinkih.

Olimpijski organizacijski komite sporoča iz Helsinkov, da je Portugalska sprejela vabilo za sodelovanje na olimpiadi. Tako se je število sodelujočih držav zvišalo na 46.

Za atletska tekmovanja na olimpiadi se je doslej prijavilo največ držav, in sicer 27. Po številu prijav za atletiko trenutno sledijo plavanje in waterpolo 24, boks 22, rokohorba, sabljanje, jadranje in veslanje po 21 ter nogomet 20 držav.

Francozi so že objavili imena svojih olimpijskih tekmovalcev za plavanje v Helsinkih, in sicer — plavalci: Janny, Boiteux, Bernardo, Bloch, Bozon, Lusien; skakalci: Mulinghausen, Gossen, Pire, Vandamme; plavalke: Arene, G. Janny; skakalke: Morcau in Pelissard.

V Berlinu so zastopniki plavalnih zvez Vzhodne in Zahodne Nemčije sklenili, da prihodnje leto priredito skupno prvenstvo, na katerem bodo izbrali reprezentanco za olimpijske igre v Helsinkih.

Wales premagal V. Britanijo 3:2!

Na igrišču »Ninian Park« v Cardiffu je bila v sredo pred 25.000 gledalci nogometna tekma med reprezentancama Walesa in Velike Britanije, ki so jo sestavljali igralci nogometnih zvez Anglije, Severne Irske in Škotske. Tekma se je končala z zmago Walesa 3:2 (2:0).

Prvi gol je dosegel že v 2. minuti igre z glavo levega zveza Allchurch, igralec kluba Swansea Town, in sicer na predložek levega krila Clarka. Le 3 minute pozneje je Wales zvišal rezultat na 2:0. Allchurch se je ponovno osvobodil nasprotnika in odlično podal svojemu sredinemu napadalcu Fordu. Ljubimec velških navijačev je z močnim strelom zadel v mrežo za hrbtom škotskega vratarja Cowana. V 13. minuti drugega polčasa je Wales zvišal rezultat na 3:0. Strelec je bil zopet Allchurch, in sicer ponovno z glavo. Sredi polčasa pa so Britanci dosegli svoj prvi gol, ki ga je dal Fleming iz razdalje 20 m. Ta gol je vznemiril Britance, ki so bili odslej v premoči, tako da je nekaj minut pred koncem tekme levo krilo Medley znižal rezultat na 3:2. Tekma je bila v počastitev proslave 75-letnice ustanovitve nogometne zveze Walesa.

Nov ameriški ženski rekord v plavanju na 1500 m

17-letna Carolyn Green je na plavalnem tekmovanju v Detroitu dosegla nov odlični ameriški rekord 21:20.8 na 1500 metrov; prejšnji rekord 21:53.8 pa je imela Ann Curtis. Novi rekord je bil dosežen v 50-metrskem bazenu in sladki vodi. V 50-metrskih bazenih so bili v ZDA doseženi še naslednji rezultati — 100 m prosto: Gibe in Hill 58.7, Rosenthal in Gray 58.8, 100 m prsno: Hollan 1:10.4, Stassforth in Moss 1:10.8, 100 m hrbtno: Jones 1:08.7, Sonner 1:08.8.

Evropska nogometna prvenstva

Anglija — zadnje, 21. kolo jesenskega dela (čeprav so nekatera moštva odigrala več, druga pa manj tekem, ker je bilo sicer že v naprej določeno zaradi tekem za nogometni pokal) je dalo naslednje rezultate, med njimi dokaj presenečenj: Arsenal : Manchester United 1:3, Aston Villa : Newcastle Utd. 2:2, Blackpool : Tottenham Hospur 1:0, Chelsea : Charlton Atl. 1:0, Derby County : Bolton Wand. 5:2, Huddersfield Town : Fulham 1:0, Liverpool : Prestol Nord End 2:2, Manchester City : Stoke City 0:1, Portsmouht : Burnley 2:2, Sunderland : West Bromwich Albion 3:3, Wolverhampton Wand. : Middlesbrough 4:0. — Lestvica:

Portsmouth	20	13	3	4	39:27	29
Arsenal	21	11	4	6	40:27	26
Manchester United	21	11	4	6	44:31	26
Bolton Wanderers	20	11	4	5	34:31	26
Preston Nor End	21	10	5	6	42:27	25
Charlton Atlethic	22	10	5	7	43:36	25
Newcastle United	20	10	4	6	50:31	24
Tottenham Hotspur	21	10	4	7	38:33	24
Liverpool	21	7	9	5	31:28	24
Aston Villa	21	10	3	8	36:37	23
Derby County	20	9	3	8	38:35	21
Blackpool	21	8	5	8	35:36	21
Wolverhampton W.	19	8	4	7	44:35	20
West Bromwich Alb.	20	5	8	7	39:41	18
Manchester City	20	7	4	9	28:32	18
Burnley	21	5	8	8	25:33	18
Chelsea	20	7	3	10	27:35	17
Stoke City	22	7	2	13	25:49	16
Sunderland	19	5	5	9	28:33	15
Middlesbrough	20	5	4	11	30:42	14
Huddersfield	21	4	4	13	24:45	12
Fulham	21	3	5	13	28:42	11

AVSTRIJA — zadnje, 13. kolo jesenskega dela: Wacker : LASK 3:2, Blauweiss : Floridsdorf 2:0, Simmering : Vienna 3:2, Rapid : Kapfenberg 4:0, FC Wien : Austria 0:1, Wr. Sportklub : Admira 2:4, tSurm (Graz) : Grazer AK 2:1. — Na vrhu lestvice je ostala še nadalje Avstrija s 24 točkami, sledijo Rapid, Wacker 19, itd.

FRANCIJA — zadnje, 17. kolo jesenskega dela: Lille : Sochaux 7:3, Le Havre : Lens 0:1, Reims : Sete 6:0, Marseille : Nice 2:4, Strasbourg : Roubaix 2:2, Racing : Nimes 1:2, Rennes : Bordeaux 2:2, Lyon : Nancy 0:1, Metz : St. Etienne 2:2. — Prvo mesto na lestvici in naslov jesenskega prvaka je osvojila Bordeaux 22 točk.

ITALIJA — 12. kolo: Fiorentina : Atalanta 0:1, Internazionale : Novara 3:1, Juventus : Bologna 1:1, Lazio : Napoli 1:0, aPdova : Milan 5:2, Palermo : Torino 0:2, Pro Patria : Lucchese 2:1, Sampdoria : Como 3:1, Spal : Udinese 2:3, Triestina : Legnano 1:1. — Lestvica: Juventus in Milano 19 točk, Inter 17.

SVICA — Predzadnje, 12. kolo jesenskega dela: Young Fellows : Biel 3:1, Grasshoppers : Zürich 1:1, Basel : Belinzona 4:1, Young Boys : Bern 3:4, Lausanne : Chiasso 2:2, Locarno : Chaux de Fonds 3:3, Lugano : Servette 1:1. — Lestvica: Zürich 18 točk.

Prijateljske nogometne tekme:

DINAMO (P) : BSK 2:2 (2:0)
MAČVA : PARTIZAN 2:2 (2:0)
RABOTNIČKI : VARDAR 3:2 (0:0)

Drobne

Von Cramm, Göpfert in Buchholz so dobili srebrne športne medalje za odlično zastopanje Nemčije v letošnjem tekmovanju za Davisov pokal.

25.000 dolarjev ponuja profesionalna skupina ameriških teniških igralcev Riggs-Krammer ameriškemu igralcu Savittu, da bi prestopil v njihove vrste.

Svetovni boksarski prvak Ray Sugar Robinson bo branil naslov prvaka v dvoboju z Bobom Olsonom (Honolulu) dne 17. januarja 1952.

Bivši član nogometnega kluba Budućnost iz Titograda Zeković se je prijavil za Crveno zvezdo.

Jugoslovanski sabljači na Dunaju

Dunaj, 9. dec. Danes se je začel mednarodni sabljaški turnir za pokal mesta Dunaja, ki si ga je lani priborila jugoslovanska reprezentanca. Sodelujejo Italija, Švica, Avstrija in Jugoslavija. Tekmujejo v floretu, sablji in meču. V floretu sta bili obe naši ekipi, moška in ženska, izločeni od nadaljnjega tekmovanja. Tekmovanje se jutri nadaljuje v meču in sablji.

Evropsko nogometno prvenstvo?

Švedski športni časopis »Idrode Bladet« je objavil, da bo prihodnje leto verjetno evropsko nogometno prvenstvo, ki ga bo organizirala mednarodna nogometna federacija. Načrt za to prvenstvo pripravlja znani italijanski nogometni strokovnjak Oto Barassi. Nastopile bodo lahko vse evropske države.

Danes ob 17. uri bo v domu »Ljuba Šercerja« občni zbor kolesarjev ljubljanskega Železničarja

•

V Bruslju je reprezentanca Belgije v hokeju na travi premagala Francijo s 3:1.

Drobny ponovno hokejist

Jaroslav Drobny, ki že eno leto nastopa za Egipt kot teniški igralec, bo po pisanju švicarskega tiska od srede decembra med zimo treniral drugorazredno švicarsko moštvo v hokeju na ledu Gstaad, v katerem bo tudi sam igral. Drobny je bil nekoč član drugega napada češkoslovaške reprezentance, ki je l. 1948 osvojila evropsko prvenstvo v hokeju na ledu v St. Moritzu.

Drobne zanimivosti

Evropskega in britanskega prvaka v teku na 400 m Dereka Pugha, ki že več kakor eno leto študira v Parizu, so morali te dni odpeljati v neko pariško bolnišnico, ker je zbolel za otroško paralizo.

Mladi madžarski metalec kladiva Csermak je nedavno v Budimpešti prvič v svoji kratki karieri vrgel kladivo nad 54 m oziroma natančno 54.15 m.

Na plavalnem tekmovanju v Hamburgu je Inge Schmidt zmagala na 100 m v metuljčku z 1:23,8 pred Rio Lörper 1:24.0. Najboljši letošnji rezultat na 100 metrov hrbtno v Nemčiji pa je dosegla Gertrude Herrbruck z 1:16.4.

Nov avstrijski rekord 2:42.9 na 200 m prsno je dosegel Pawlicek.

Mlada danska plavalka Mette Ove Petersen je preplavala 100 m prosto v odličnem času 1:07.8.

Nov finski rekord 1:11.2 na 100 m hrbtno je dosegel Kähkonen.

Američan Okajava je na Havajih v 100-metrskem bazenu plaval 100 m hrbtno 1:08.3 v morski vodi.

Dunaj ima ponovno največje umetno drsališče na svetu

Ploskev umetnega drsališča »Wiener Eislaufvereina« so med poletjem z rekonstrukcijo povečali na 9000 m2. Tako je to tradicionalno dunajsko drsališče ponovno postalo največje na svetu. Hitrostni drsalci imajo sedaj na razpolago progo dolžine 300 m, umetni drsalci pa poleg rednega prostora, ki je odprt tudi za občinstvo, še svoj posebni prostor za trening. Po razširitvi drsališča je možno naenkrat postaviti 4 igrišča za hokej, drugega poleg drugega, tako da istočasno lahko trenira 8 moštev. Nadaljnjo izgradnjo in povečanje drsališča še za 1000 m2 bodo dokončali prihodnje leto.

Pregled udeležbe Jugoslovanov na zimskih olimpijskih igrah

Jugoslovanski smučarji se bodo letos petič udeležili zimskih olimpijskih iger. Oglejmo si, koliko in kateri naši smučarji so zastopali našo državo na teh igrah.

CHAMONIX 1924

Spremljevalec: Pandakovič Mirko.
Udeležba: **tek na 18 km in 50 km:** Svigelj Zdenko, Kajzelj Vlado, Zinaja Dušan, Pandakovič Mirko. Skupno 1 vodja in 4 tekmovalci.

ST. MORITZ 1928

Vodja: dr. Hadži Jovan.
Udeležba: **tek na 18 in 50 km:** Janša Jože, Janša Janko, Klofutar Peter, Kmet Stanko, Režek Boris, Brvar Stane. Skupno 1 vodja in 6 tekmovalcev.

GARMISCH-PARTENKIRCHEN 1936

Spremljevalca: Gnidovec Ante, Kunstelj Tone.
Udeležba: **tek na 18 km in 50 km:** Smolej Franc, Klančnik Lojze, Jakopič Gustl, Knap Leon, Zemva Lovro, Senčar Lado; **klasična kombinacija:** Dečman Tone, Bebler Leon, Jakopič Gustl; **skoki:** Novšak Albin, Palme Franc, Pribošek Franc, Jakopič Albin; **alpske discipline:** Praček Ciril, Heim Hubert, Čop Franci, Znidar Emil, Stopar Rudi. Skupno 2 spremljevalca in 17 tekmovalcev.

ST. MORITZ 1948

Spremljevalci: dr. Dougan Danilo, Gnidovec Ante, Konstantinovič, inž. Janša Janko, Švigelj Jože, Kreačič Miro, Gorec Joso.
Udeležba: **tek na 18 km in 50 km:** Smolej Franc, Kordež Matevž, Razinger Tone, Pogačnik Tone, Knific Jože, Klančnik Lojze; **klasična kombinacija:** Razinger Tone; **alpske discipline:** Mulej Tine, Lukanc Matevž, Lukanc Slavko, Čop Franci, Praček Ciril, Molnar Saša, Bertoncelj Jože; **skoki:** Klančnik Karel, Polda Janez, Mežik Janko, Pribošek Franc. Skupno 7 spremljevalcev in 17 tekmovalcev.

OSLO 1952

Spremljevalci?
Udeležba?

ANGLEŠKI NOGOMETNI PRESTOL se vedno bolj ziblje

Po tekmi Anglija : Avstrija 2:2 (0:0). Še nikoli ni bilo nobeno kontinentalno moštvo tako blizu zmage. Sodnik Mowaltt je oškodoval goste.

(ON NAŠEGA AVSTRIJSKEGA DOPISNIKA W. P.)

Vsa nogometna elita iz Evrope se je preteklo sredo zbrala v Londonu, kjer sta se v »tekmi stoletja« pomerili med seboj »Old England« in eden najmočnejših predstavnikov kontinenta. Poleg predsednikov skoraj vseh nogometnih evropskih federacij so bili navzoči tudi zastopniki FIFA, množica novinarjev in še cela vrsta znanih strokovnjakov, med katerimi je sedel tudi stari italijanski znanec Vittorio Pozzo.

Vsi so prišli, da bi prisostvovali napadom avstrijskega moštva na angleški »Home-Record«, na nimbus angleške nepremagljivosti na domačem terenu. Priložnost je zadostovala, da so bili hladnokrvni Angleži popolnoma iztrgani iz svoje »Splendid Isolation«. Že več tednov pred tem velikim srečanjem so londonski dnevniki na prvih straneh posvečali dolge kolone tekmi. Odgovorni funkcionarji, ki jim je bila poverjena skrb za sestavo angleške enajstorice, so na vse strani poizvedovali o podrobnostih avstrijske državne reprezentance ter so v Parizu in Bruslju študirali njeno taktiko. Mrzličnost je več dni pred tekmo v taki meri zajela to ogromno mesto, kakor še nikoli doslej.

Sedaj pa k igri. Vsak, ki je kdaj koli videl v Angliji pomembno nogometno tekmo (Jugoslovani bodo lahko po svojem velikem uspehu 2:2 o tem marsikaj povedali), bo moral priznati, da mora biti moštvo, ki hoče na britanskih tleh zmagati, najmanj za cel razred boljše od svojega nasprotnika. Angleška navada, da si nogometna pravila razlagajo čisto po svoje, razen tega pa še domače igrišče in poznano vzdušje ter ostale značilnosti angleškega nogometa (n. pr. težka, kakor kamen trda žoga ter ostro dribljanje) pomenijo za vsako evropsko moštvo težak handicap, ki ga lahko tuja moštva premagajo samo z nadpovprečnimi napori.

PRED ODMOROM: ELASTIČNA OBRAMBA

Pred sto tisoč gledalci so pokazali Avstrijci v wembleyjskem stadionu izredno igro. Prišli so na igrišče s sijajnim konceptom, ki jim ga je dal vodja Walter Nausch in so med 90 minutami igre le sem in tja prepustili iniciativo nasprotniku v roke. Pred odmorom so Avstrijci po nalogu trenerja pustili Angleže, da so se zaleteli, ter pazili predvsem na obrambo. Ocwirk, Gernhardt Hanappi in celo Huber so se neprestano zadrževali na lastni polovici igrišča ter skupno z branilcema povlekli okoli svojega 16-metrskega prostora elastičen zaporni pas, v katerem so se razbili srditi angleški napadi. Celo najnevarnejšega angleškega napadalca, specialista za igro z glavo, Lofthousea (Bolton-Wanderers) je Röckl uspešno zasenčil. Razen tega pa so Stojaspal, Melchior in Körner II. oprezno čakali na priložnost ter razbrenjevali obrambo z učinkovitim dribljanjem. Ker je Avstrija do polčasa obdržala stanje 0:0, je obstojalo upanje, da bo Nauschev načrt uspešen.

OBČUDOVANJA VREDEN FINIŠ

Po odmoru je avstrijsko moštvo, oblečeno v rdeče srajce in dokolenke ter bele hlačke, zaigralo popolnoma drugače. Forsiralo je tempo, žoga je, kakor pravimo, tekla. Ocwirk in Gernhardt sta bila v svoji vlogi »dvojnega srednjega krilca« ofenzivna, tako da so Angleži v svojih belo-modrih dresih na trenutke letali okoli popolnoma zmedeni, kakor Škoti na Dunaju pred porazom 4:0. Že v 46. minuti je bliskovita kombinacija pripeljala goste k uspehu. Ocwirk je poslal Melchiorju lep predložek. Desno krilo je spet enkrat pokazal svoje sposobnosti, v divjem sprintu je pritekel do kazenskega prostora ter poslal nizko žogo v ob robu v vrata. 1:0 za Avstrijo. Sedaj je prišel čas za Dunajčane. Drugi gol je že kar »visel« v zraku in bi verjetno odločil srečanje. Tedaj je sodnik Mowartt (Škotska), ko je Lofthouse v kazenskem prostoru padel, dosodil zelo dvomljivo in kruto enajstmetrovko, ki jo je Ramsay v 68. minuti uresničil. Trenutno osuplost Avstrijcev je izkoristil Medley, ki je že nekaj minut pozneje z glavo povišal na 2:1. Izgledalo je, da je odločitev že padla. Toda Avstrijci niso klonili, temveč so šele sedaj pokazali vso svojo vrednost ter bili v zadnjih 15 minutah popolni gospodarji na igrišču. Usnje se je čudovito kotalilo od moža do moža, tako da Angleži nekaj minut sploh niso prišli do žoge. Ko je Eckersley Stojaspalovo žogo lahko odbil le z roko, je sodnik prisodil enajstmetrovko, ki jo je Stojaspal sigurno poslal v vrata (v 77. minuti). Vse je nestrpno pričakovalo tretjega gola. Angleži so se branili z vsemi sredstvi in sodnik jim je po svojih močeh pomagal. Ko je Dickinson izboksal v kot Körnerjevo žogo, je sodnik spregledal enajstmetrovko. Isto se je pripetilo nekaj minut pozneje, ko je bil Huber grobo zrušen v enajstmetrovskem prostoru. Stotisoče Londončanov je n e r v o z n o spremljalo dogodke na igrišču, ko je sodnik zažvižgal konec. Gledalci kar niso mogli razumeti, da je kontinentalno moštvo prešlo iz običajne defenzive v napad ter kondicijsko krepke domačine skoraj potisnilo ob steno.

Najboljši Avstrijci so bili: mačjegibčni vratar Zeman, branilca Röckl in Happel, Ocwirk ter Gernhardt, ki je bil postavljen na desno zvezo, v resnici pa je igral drugega srednjega krilca, razen tega pa so prispevali velik delež k pomembnemu uspehu Avstrije še Gernhardt, Melchior, Stojaspal in neutrudni Huber. Pri Angležih je napravil najboljši vtis Billy Wrigh.

Hokejisti ZDA v Oslu

Po daljšem obdobju bo spet nastopila reprezentanca ZDA v hokeju na ledu na olimpijskih igrah v Oslu. Do sedaj so zastopali Ameriko posamezni klubi, ki pa niso pokazali prave vrednosti tega športa v ZDA.

Sabljaški tečaj

Sabljaška zveza Slovenije priredi skupaj s SSD Krim nov začetniški tečaj s floretom. Informativni sestanek interesentov v ponedeljek 10. decembra 1951 ob 19. uri v garderobi telovadnice Učiteljišča, Resljeva c. 6.

Vabljeni so tudi vsi neaktivni sabljači, kateri so redne treninge začasno prekinili. SZS.

Naročajte koledarček TZS

Pohitite z naročili za koledarček TZS, dokler je še na zalogi. Koledarček je dobiti na vseh Okrožnih odborih, poslovalnicah Slovenija—šport in v trgovinah Državne založbe. Koledarček bo zavoljo lične opreme in prvovrstnega papirja najlepše novoletno darilo.

Naročajte ga tudi direktno pri Zvezi za telesno vzgojo »Partizan«, Ljubljana, Likozarjeva ulica. Vplačujte na tek. rač. št 602—93331—3 din 55.—.

MLADINSKO PRVENSTVO SLOVENIJE

Rudar jesenski prvak

Jesenski del mladinskega nogometnega prvenstva Slovenije je tudi končan. Prvo mesto so osvojili mladinci trboveljskega Rudarja, ki so danes v Ljubljani premagali domačega Slovana 3:0 (1:0). Uspeh Rudarja je tem pomembnejši, ker so mladi nogometaši vse tekme odločili v svojo korist.

Fizkulturniki tekmujejo za 10. obletnico JA

V počastitev 10. obletnice JA je bil konec preteklega meseca v Kranju izveden prvi ekipni kros republike. Od prijavljenih 9 ekip se je krosa udeležilo samo 5 zlasti je bila zapažena odsotnost članov NK Korotan. Skupno je nastopilo 45 tekmovalcev. Med člani je zmagal **Gašper Kordež**, pri članicah **Kristančič Ančka**, med mladinci **Rebolj Dušan**, med mladinkami pa **Košir Ivanka**. V skupnem plasmaju je zmagalo smučarsko društvo Udarnik, ki si je priborilo pokal mestnega odbora ZB pred I. gimnazijo in TD Kranj.

V počastitev 10. obletnice JA je moška ekipa ljubljanskega Železničarja odigrala z odbojkarji Krima tekmo, ki se je končala z rezultatom 3:2 v korist Železničarja.

Tudi SD Litostroj je izvedlo v počastitev tekmovanja za obletnico JA prireditve v nogometu odbojki šahu, tenisu in planinstvu.

Košarkarji Železničarja v novem letu

Pred dnevi so imeli košarkarji ljubljanskega Železničarja svojo letno skupščino, ki so se je udeležili številni prijatelji in člani kluba. V izčrpnih poročilih predsednika inž. Podboja, načelnika Daneva in blagajnika Kranjca je lahko vsakdo ugotovil vse težave, ki so spremljale slovenskega ligaša v pretekli sezoni. Največji problem je nakup rekvizitov in pa v zimskih mesecih primerna dvorana za treninge. Novemu odboru znova načeljuje inž. Podboj.

Tisk tiskarne »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani — Odgovorni urednik Igor Prešeren — Uredništvo in uprava Ljubljana, Likozarjeva ulica, poštni predal 377 — Telefon 33-85 in 50-09, ob nedeljah popoldne pa 55-22 do 55-26 — Čekovni račun uprave št. 602-90331-0 — Celoletna naročnina 380 din, polletna 190 din, četrtletna 95 din.

Deset najboljših jugoslovanskih atletov

v letošnji sezoni. Lestvice sestavil Marko Rožman

100 m:

10.7 Pecelj CZ
10.9 Jovančič P
Brnard P
Stankovič P
11.0 Čikoš P
Miškovič P
Benjak VO
Sabolovič P
11.1 Čukalac P
Popov CZ
Horvatič M
Lorger K
Mikuška P

Povpreček desetorice:

1949 11.03
1950 11.01
1951 10.96

200 m:

22.3 Pecelj CZ
Sabolovič P
22.4 Jovančič P
22.5 Stankovič P
22.6 Račič P
22.7 Horvatič M
22.8 Tomašič Z
Grujič VO
22.9 Miloševski VA
23.0 Relja M
Kraljevič M

Povpreček desetorice:

1949 22.45
1950 22.68
1951 22.63

400 m:

48.2 Sabolovič P
49.2 Račič P
49.9 Zupančič K
Stankovič P
50.1 Miloševski VA
50.2 Kraljevič M
50.3 Hočevar P
50.4 Tomašič Z
50.7 Relja M
50.9 Grujič VO

Povpreček desetorice:

1949 50.10
1950 50.21
1951 49.98

800 m:

1:51.3 Otenhajmer P
1:54.8 Kereševič P
1:55.4 Hanc K
1:55.7 Kraljevič M
1:56.2 Hočevar P
1:56.3 Čular Z
1:57.0 Ceraj P
Štritof P
1:57.3 Mikuška S
1:57.6 Rožman O

Povpreček desetorice:

1949 1:57.1
1950 1:57.1
1951 1:55.9

1500 m:

3:47.0 Otenhajmer P
3:50.6 Ceraj P
3:53.0 Pavlovič P
3:56.8 Ilič CZ
3:57.0 Štritof P
3:58.4 Djuraškovič P
3:59.8 Smilkovič CZ
4:00.8 Mikuška S
4:01.0 Hanc K
Kereševič P

Povpreček desetorice:

1949 3:59.1
1950 3:57.2
1951 3:55.5

3000 m

8:21.8 Ceraj P
8:22.4 Djuraškovič P
8:25.8 Pavlovič P
8:27.8 Segedin P
8:28.0 Mihalič P
8:29.4 Štritof P
8:30.4 Ilič CZ
8:33.0 Stefanovič P
8:37.0 Cetinjič P
8:38.8 Jovanovič CZ

Povpreček desetorice:

1950 8:36.1
1951 8:29.4

5000 m:

14:38.2 Djuraškovič P
14:38.4 Pavlovič P
14:38.8 Mihalič P
14:39.0 Šegedin P
14:47.6 Ceraj P
14:48.0 Ilič CZ
14:48.4 Stefanovič P
14:49.2 Cetinjič P
15:21.0 Godler Z
15:21.2 Kranjc O

Povpreček desetorice:

1949 15:06.7
1950 14:45.3
1951 14:51.0

10.000 m:

30:44.8 Mihalič P
30:55.6 Stefanovič P
30:59.6 Cetinjič P
31:36.0 Jovanovič CZ
32:38.4 Godler Z
32:42.0 Petek O
32:52.8 Škrinjar Z
33:09.4 Krivokuča CZ
33:16.8 Opaškar T
33:19.2 Skenderovič S

Povpreček desetorice:

1949 32:40.8
1950 32:08.6
1951 32:13.5

110 m ovire:

15.4 Lorger K
15.5 Zupančič K
15.6 Srp M
15.7 Zurkovič S
15.8 Šubelj O
Rebula P
15.9 Grgin Z
16.0 Čipčič CZ
16.1 Černe O
16.2 Olivieri O

Povpreček desetorice:

1949 16.13
1950 15.91
1951 15.80

400 m ovire:

54.8 Zupančič K
55.5 Radulovič P
55.8 Kopitar K
56.8 Olivieri O
57.0 Kerhin Z
Čipčič CZ
57.4 Botka Z
Orehek O
57.8 Kereševič P
58.0 Miler M
Kolar M

Povpreček desetorice:

1949 57.34
1950 57.35
1951 56.75

Višina:

195 Dimitrijevič P
189 Žerkov M
188 Kršlak M
185 Žgalin O
184 Rajčič S
183 Vukovič P
181 Štrukelj O
Marjanovič SAR
180 Boškovič P
Gvozdenovič SAR
Glavač PO
Dugandjija JP
Nikolič CZ

Povpreček desetorice:

1949 181.2
1950 182.8
1951 184.6

Daljina:

7.45 Brnad P
7.07 Miličevič CZ
6.88 Popov CZ
6.81 Požun ŽM
6.79 Radovanovič CZ
6.77 Šerčič P
6.75 Šimunič P
6.72 Boškovič P
6.70 Wagner O
6.68 Bulič CZ

Povpreček desetorice:

1949 6.84
1950 6.89
1951 6.86

Troskok:

14.39 Zagorc K
14.38 Radovanovič CZ
14.30 Vaš P
14.16 Milovanovič ŽB
14.00 Miličevič CZ
13.90 Petranovič Z
13.89 Šerčič P
13.83 Vujačič P
13.70 Dimitrijevič P
Mitevski P

Povpreček desetorice:

1949 13.70
1950 13.92
1951 14.01

Palica:

4.10 Milakov CZ
3.90 Dušanovič P
3.70 Lenert P
3.62 Bakov E
3.60 Dolenec Z
Rocca M
Vehovar K
Čerpez ŽM
3.55 Bulič CZ
3.51 Marčelja M

Povpreček desetorice:

1949 3.59
1950 3.65
1951 3.68

(Nadaljevanje prihodnjič)